Anul XI. — No. 661. 10 BANI IN TOATA ȚARA Mercurĭ, 6 Ianuarie, 1910

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
ȘI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5.—Pe un an in toată țara
« 2.60 « ½ « « «

Redacția și Administrația
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARȚEA —

ATACUL FU GROAZNIC. — (Vezĭ pag. 4040)

Spanioliĭ în regiunea Rifuluì

Incă din Iulie, spanioliĭ duc o aspră campanie in Maroc, care interesează în mod viŭ și pe Francezĭ, căcĭ și eĭ aŭ avut de făcut acum 3 anĭ o sforțare militară importantă — tot în Maroc și pentru că, după cum se înțelege, stăpâniĭ Algerieĭ și Tunisuluĭ nu pot rămâne străinĭ de ceea ce se petrece în Maroc.

Fără îndoială că spanioliĭ din Melilla nu se așteptaŭ la aceste evenimente carĭ luaŭ naștere din cauza fantezieĭ pe care o avu Abd-el-Aziz de a instala la Fez o linie de vagonete «Decauville» spre a unĭ palatul cu grădinile sale.

La începutul luĭ Iulie, o depeșă anunță, că «Rifaniĭ» atacaseră șantierele și omorâseră 6 lucrătorĭ. Generalul Marina scoase imediat trupele sale din Melilla și merse să alunge pe inamic pe care îl și puse pe fugă — către Nador; ocupă muntele Atalayon și se instală pe masivul Gurugu.

La 18 Iulie, pe la 3 după masă, Rifaniĭ îl atacară acolo, în masă. Mauriĭ fură decimațĭ dar și spanioliĭ pierdură pe locot.-colonel Caballos, comandantul Royo, căpitanul Illache și pe alțĭ douĭ ofițerĭ.

După două zile, Marocaniĭ tăiară drumul spaniolilor cu Melilla dar aceștia își făcură loc.

In dimineața zileĭ de 23, Rifaniĭ atacară stația drumuluĭ de fer de la Capul Moreno. Spanioliĭ sosiră și respinseră atacul, cu baioneta. Soldațiĭ respirară; dar căldura și lipsa de apă deveneaŭ covârșitoare. De-odată sună gorna. Atacul reîncepu. Hordele marocane doborâră coloana spaniolă. Colonelul Cabrera și douĭ comandanțĭ fură omorâțĭ. Alțĭ marocanĭ se îndreptară către Melilla; noroc că trupe proaspete debarcaseră în ziua aceea. Marina le trimise întru întâmpinare. Costul bătălieĭ: 15 ofițerĭ și 300 de oamenĭ!

La 26, Mauriĭ fură alungațĭ de generalul Pintos care-șĭ găsi moartea maĭ târziŭ din cauza neprevedereĭ sale de a ocupa un teren bun.

Generalul Marina are planul să: de a obține trupe considerabile și de a ocupa metodic posturile strategice ale Nadoruluĭ, Seluanuluĭ și Guruguluĭ. El nu se lasă de a fi târât în lupte de fond. Timp de treĭ lunĭ, August, Septembre și Octombre, prepară o luptă înceată și sigură.

Dar în avant-posturĭ e alergătură continuă și soldațiĭ spaniolĭ învață în paguba lor, ceea ce este o hărțuealâ marocană. Strămoșiĭ lor aŭ învins pe Napoleon tot prin hărțuială și tocmaĭ prin această. Rifaniĭ obosesc pe Spaniolĭ. Și cât sunt de bunĭ trăgătorĭ și ce războinicĭ fioroșĭ! Nenorocire celuia, care e luat prizonier. Supliciul omorâreĭ cu pietre, dispărut din restul Marocului, se conservă încă pe coastele inospitaliere ale Rifuluĭ. Condamnatul e pus în lanțurĭ și apoĭ lovit cu pietre de tot tribul, chiar și de femeĭ și copiĭ. Orĭ-ce lovitură dată luĭ «Rumi» (condamnatuluĭ) se numără printre bunele moravurĭ pentru carĭ Allah va fi pe gustul musulmanuluĭ.

Lucrul cel maĭ extraordinar era sângele rece cu care se ascundeaŭ Rifaniĭ în găurĭ adâncĭ aproape de linia de posturĭ. Acolo steteaŭ ore întregĭ și când o patrulă inamică se apropia de groapa nebănuită, își găsea moartea fără a avea timp să anunțe nicĭ pe camarazĭĭ din urmă.

Aceastâ necăjea mult pe spaniolĭ, pe lângă veștile triste ce le sosea din interiorul Spanieĭ. Trupelor și generaluluĭ Marina maĭ ales, le-a trebuit multă înțelepciune și inimă spre a alege momentul nemerit operațiunilor sale de la sfârșitul luĭ Septembre.

Această ultimă luptă fu decisivă. Situația fu schimbată în 8 zile. Rând pe rând pozițiile Nadoruluĭ, Guruguluĭ, Seluanuluĭ, etc.—fură ocupate.

La 29 Sept. drapelul Spaniol fâlfâia pe muntele Gurugu. Acesta fu un delir pentru Spaniolĭ.

Intreaga Spanie era entuziasmată. Regele declară că ziua aceia era cea maĭ frumoasă din domnia luĭ. Dar, din nenorocire, succesul fu scurt; — după 2 zile, o coloană de Spaniolĭ carĭ veneaŭ la Seluan fù prinsă de către Rifanĭ și decimată pe flanc. Lupta fu teribilă și furia marocanilor extraordinară: uniĭ atacaŭ cu pumnalul, alțiĭ asvârleaŭ pietre cu praștia asupra infanterieĭ. Coloana trebui să se retragă; generalul Vicario, care o comanda, fu omorât împreună cu alțĭ 15 ofițerĭ. De atuncĭ și până în prezent, luptele aŭ încetat și marocaniĭ par a fi schimbat tactica lor de lupte de fond, în lupte izolate fără veste și trăgănitoare. Spanioliĭ aŭ avut o grea școală de făcut —, pe care însă aŭ sfârșit-o cu mult eroism.

A.

PEȘTERILE MAMUTULUI

Călătorind prin Statele-Unite ale Americeĭ, treceam prin Kentuki și nu putuĭ să nu mă opresc ca să vizitez celebra peșteră a Mamutuluĭ, care de mult face admirația călătorilor din lumea întreagă. Intr'adevăr călătoria ce făcuĭ acolo, în fundul pământuluĭ, mă uimi maĭ mult de cât toate minunile Statelor-Unite; mi se păru că văz o lume nouă, cu totul alta de cât cea pământească. Până să ajung la această peșteră, călătoriĭ cu trenul, printr'o localitate curioasă, plină de peșterĭ, cu ape subterane la fie-care pas; o mulțime de isvoare cu apă minerală, fântânĭ intermitente; tot felul de curiozitățĭ geologice. In apropierea peșterilor se află un otel mare, otelul «Peștereĭ Mamutuluĭ». Acolo mă opriĭ și imediat după masă, îmbrăcațĭ — eŭ și vre-o treĭ tovarășĭ de-aĭ meĭ — în haine groase de postav, pornirăm în spre peșterĭ, însoțițĭ de douĭ conducătorĭ negri, carĭ purtaŭ maĭ multe lămpĭ.

O luarăm maĭ întâĭ pe o cărare strâmtă în mijlocul stâncilor și peste puțin timp zărirăm sub coasta munteluĭ, în mijlocul văeĭ plină de verdeață, o intrare neagră, întunecoasă, strâmtă, în cât d'abia puteaŭ trece două persoane alăturea: era intrarea vestitelor peșterĭ. După ce fie-care din noĭ își aprinse lampa, intrarăm maĭ întâĭ într'un gang lung și strâmt, apoĭ scoborârăm 60—80 trepte de piatră, umede și alunecoase. Eram acum într'o galerie înaltă și largă ce ducea la o sală mare, rotundă, din care plecaŭ o mulțime de ganguri. Pătrunserăm în acel loc numit «Marele vestibul»; prin acesta, care 'i situat pe un povârniș destul de repede, am ajuns într'o sală de o circonferință de o sută de metri aproape și cu o boltă imensă. Sala aceasta cuprinde cincĭ miĭ de persoane și împodobită cu o mulțime de stalactite de forme curioase; din cauza aceasta i s'a dat numele de *Biserica gotică*. Intr'adevăr, aceste stalactite seamănă de minune cu architectura uneĭ bisericĭ medievale: aci se văd coloane, pilastri, bolțĭ, ogivale, până și o catedră naturală de piatră, de la care, de sigur, mulțĭ predicatorĭ-călătorĭ aŭ venit să-șĭ expună doctrinele.

Părăsind biserica gotică, ne afundarăm într'un alt gang, pe pereții căruia, la lumina lămpilor noastre, străluceaŭ stalactite admirabile. De acolo intrarăm în camera *Strigoilor* — numită ast-fel din pricină că aicĭ s'aŭ găsit mumiĭ indiene și, probabil, altă-dată servise de cimitir unor triburĭ indiene. Deși are un nume îngrozitor, «Camera Strigoilor» e foarte bine luminată. Femeile conducătorilor aŭ făcut aci un fel de cafenea; aicĭ se văd băuturĭ diverse și se citesc jurnale. Maĭ departe, în gangul numit «Labirint», bolta devine atât de joasă, în cât a trebuit să ne târâm pe picioare și pe mâinĭ. Acest gang se maĭ numește *Drumul*

Umilințeĭ, căcĭ nu poțĭ ridica capul fără să te loveștĭ de boltă și ceĭ maĭ mândri trebue să și'l plece jos.

Ajunserăm acum la *Capela gotică*, oare-cum o miniatură descrisă maĭ sus, și în sfârșit ne oprirăm uimițĭ înaintea *Scaunuluĭ Draculuĭ*, un cristal imens în formă de scaun strălucitor, atârnat deasupra prăpăstieĭ numită *Prăpastia fără fund*. Era o priveliște minunată și îngrozitoare în acelaș timp. Gangul cel strâmt se întrerupe de odată; sub picioarele noastre se ivește o prăpastie adâncă, o prăpastie deasupra capetelor noastre. Deasupra eĭ, o punte de lemn. O tăcere mare domnea, o singurătate și un aer înăbușitor de mormânt. Multe legende ne povestesc despre «Prăpasta fără fund» (Bottocules pitt) Fie-care conducător își are legenda luĭ. Iacă o istorie tristă pe care ne-a povestit-o unul din conducătorĭ și care, după cum zicea, se petrecuse acum câțĭ-va anĭ în acest loc înspăimântător:

— Doĭ logodnicĭ tinerĭ, despărțițĭ prin voința nestrămutată a părinților lor, în loc să se adreseze unuĭ popă maĭ indulgent că să'ĭ căsătorească, preferaseră să se unească prin moarte și se aruncară în prăpastie, legațĭ unul de altul printr'un brâŭ de mătase: o scrisoare și o batistă a feteĭ, găsite în sală, descoperiră adevărul trist. Părințiĭ nenorociților voind să aibă cel puțin cadavrele tinerilor, oferiră sume marĭ de banĭ aceluĭ care va încerca să se scoboare în prăpastia fără fund. Un conductor încercă, legat de o funie groasă, dar ajuns la o adâncime de 200 metri, fu înspăimântat și amețit de niște zgomote misterioase și de un miros de pucioasă și se sui repede îndărăt...

Vom povesti încă o istorie dramatică auzită de la un alt negru, istorie ce s'a întâmplat încă pe timpul când eraŭ sclavĭ, negriĭ din Statele-Unite. Doĭ sclavĭ, carĭ fugise din'r'un oraș—A'abama, veniră într'o noapte să se ascundă în peșterile Mamutuluĭ, sperând că astfel oameniĭ trimișĭ să'ĭ urmărească le vor pierde urmele. Dar aceștĭ vânătorĭ sălbatecĭ de oamenĭ, eraŭ ajutațĭ de niște câinĭ răĭ, crescuțĭ și învățațĭ anume pentru această vânătoare. De aceea nu puțin după ce negriĭ se ascunseseră într'un colțișor depărtat al peștereĭ câiniĭ adușĭ de vânătorĭ, prin instinctul lor sigur, dădură de veste la intrarea peșterilor de prezența prăzeĭ căutate. Atuncĭ în nenumăratele ganguri ale întunecosuluĭ labirint începu o vânătoare sălbatică. Această goană teribilă ținu o zi întreagă. In sfârșit fugariĭ, urmărițĭ din gang în gang, fură gonițĭ până la galeria care ajunge la prăpastia fără fund.. Acolo eĭ n'aŭ maĭ stat la îndoială, îndărăt eraŭ lanțurĭ și chinurĭ, înaintea lor—moartea. La urletele câinilor furioșĭ, sclaviĭ răspunseră printr'un strigăt de triumf...

Un moment s'aŭ văzut la lumina torțelor, stând la marginea prăpăstieĭ, mână în mână, apoĭ se aruncară în prăpastia așa de adâncă încât căderea nenorociților nicĭ nu se auzi.

Ne aflam încă mișcațĭ de istoriile dramatice ce auzisem și în tăcere, înaintarăm maĭ departe până la domul *Uriaș*, care are o înălțime de 300 metri; bolta luĭ e așa de mare și înaltă, în cât nicĭ nu se maĭ zărește în întunericul adânc. Cu cât maĭ departe înaintea noastră se desfășura priveliștea cea maĭ minunată a frumoaseĭ peșterĭ: *Camera stelelor*. Eșisem din galeria cea largă a căreĭ boltă nu se vedea în întuneric; pereții peștereĭ se depărtase și deasupra capetelor noastre se zărea cerul. Intr'adevăr acela să fie cerul? Eșisem oare din pământ. Sus nu e lună, dar e întunericul uneĭ nopțĭ liniștite, senine, cu o ușoară lumină, albăstrue. Inaintăm puțin.

Sus vedeam par'că strălucind o stea, două,—acum aŭ pierit. Ni se pare că pe cer trec niște norĭ ușorĭ, albĭ. Ce tăcere adâncă! Ce nemișcare în această noapte senină! Nicĭ un vântuleț! Unde suntem oare? Trecurăm apoĭ prin *Aleea Clernlaut*—păreții căreia păreaŭ acoperițĭ cu cele maĭ frumoase florĭ.

Aleia se sfârșește prin *Sala de Bal*, cu pereții albĭ ca zăpada. Apoĭ printr'un foarte accidental gang, când larg, când strâmt, ajunserăm la *Munțiĭ de Stâncă* unde trebuia să înaintăm printre niște bucățĭ marĭ de stâncĭ rupte.

Acum eram în *Grota Junilor* unde stalactite numeroase formaŭ șirurĭ lungĭ de coloane și bolțĭ, aŭ o înfățișare feerică. In toate părțile picura apă și într'una auzeam zgomotul produs de aceste picăturĭ. In fundul săleĭ văzurăm un stalactit care avea cu totul forma unuĭ palmier. Crengile plecate mlădios, păreaŭ că aŭ fost sculptate într'o bucată de alabastru oriental. Luminile torțelor arătaŭ cât de transparente eraŭ acele formațiunĭ, carĭ toate nu sunt de cât niște depozite de calcar, ce aŭ fost produse de natură în mod întâmplător. Acest grup delicat se numește «Palmier».

Acum, în Grota Junilor, ne aflam la 16 kilometri de la intrarea în peșteră. Ajunsesem la partea cea maĭ de jos a peștereĭ Mamutuluĭ la care conduce o mulțime de ganguri neregulate, din carĭ cel maĭ strimt se numește cu drept cuvânt *Nenorocirea omuluĭ gros*. Scoborâ du-ne mereŭ, trecurăm prin *Grota Bandiților* și ajunserăm la *Marea Moartă*, un lac mare, subteran, în comunicație cu *Styxul*, un mic râuleț, care curge mult timp sub pământ, crește, primind mereŭ ape de ploae precum și acea a lacurilor subterane și curge pe lângă muntele în care se află peșterile. Aci ne suirăm într'o barcă care ne așteaptă să ne ducă pe celălalt mal. Marea Moartă are câte o dată vre-o 30 metri adâncime și 200 lărgime; în unele locurĭ apa e așa de transparentă în cât se văd stâncile din fund, și luntrea par'că plutește în aer. Ce minunate jocurĭ de lumină se produc aicĭ în întuneric, prin lumina torțelor reflectată de apă!

După maĭ multe cotiturĭ, ajunserăm sub o boltă înaltă, frumoasă, unde vocile noastre răsunaŭ ca într'o catedrală gigantică. Câte odată Marea moartă se ridică foarte sus, în cât toată sala se umple de apă. Eșisem din luntre și mergeam pe nămolul loculuĭ infernal. Icĭ colo se auzea câte o broască singuratecă, rătăcită nu știŭ cum, în această lume stranie. Aci se pescuește peștele orb, unicul locuitor al peșterilor. Acest animal curios e cu totul alb și n'are de cât niște urme de ochĭ cu carĭ nu vede nimic. In «Styx» se maĭ găsesc racĭ—orbĭ ca și peștiĭ.

Maĭ departe, în prăpastia numită *Mailstrom*, s'aŭ prins gasganĭ marĭ cât epuriĭ, cenușiĭ; tot așa s'aŭ găsit și niște greerĭ marĭ, galbenĭ, carĭ nu săreaŭ și nicĭ nu cântaŭ, ci se târaŭ ca niște viermĭ; în sfârșit s'aŭ maĭ găsit șopârle cu niște ochĭ eșițĭ afară. Se crede că în fundul prăpăstieĭ trebue să fie vr'o deschizătură, prin care să fi pătruns strămoșiĭ acestor locuitorĭ misterioșĭ. Prăpastia «Mailstromuluĭ», de care am pomenit, a fost exploatată pentru prima dată de către un tânăr din Louisvil. Acest tânăr, om fără nicĭ o teamă, a încercat primejdiile cele maĭ marĭ; de multe orĭ fu crezut mort; ajunse totușĭ în fundul prăpăstieĭ unde își scrise numele pe un vârf de stâncă și se întoarse îndărăt pe marginea prăpăstieĭ unde îl așteptaŭ patru tovarășĭ maĭ îngrozițĭ de cât dânsul. Noĭ ne oprirăm la râul «Styx» unde se opresc de obiceĭ călătoriĭ. Dar peșterile se întind de aci mult maĭ departe;—până acum n'aŭ fost exploatate până în fundul lor.

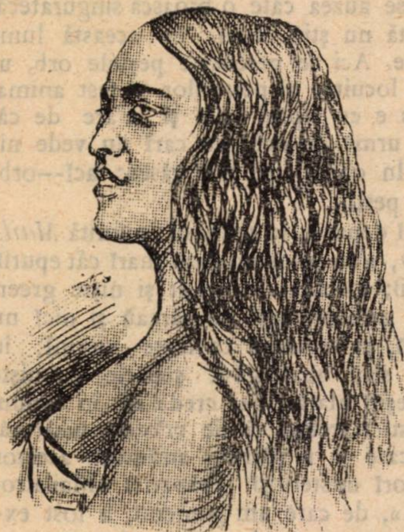
S'aŭ numărat până acum în peșterile Mamutuluĭ 226 ganguri, 57 domurĭ, 11 lacurĭ, 7 râurĭ, 8 cataracte și 32 prăpăstiĭ foarte adâncĭ. Pătrunzând printr'un gang foarte îngust, eșirăm din peșterĭ la câțĭ-va chilometriĭ de la intrare. Cu ce plăcere revedeam lumina zileĭ, după lunga noastră călătorie sub-terană! Eșind din gangul întunecos, după 6 ore de plimbare am rămas un moment ca orbițĭ. Verdeața, pietrile, florile, toate parcă împrăștiaŭ o lumină orbitoare. Pământul ni se părea ca o scântee. Aerul era așa de cald și dulce și cerul nespus de strălucitor. Nu pot să vă descriŭ bucuria plăcerea ce am resimțit eŭ cât și tovarășiĭ meĭ, în primele momente; mi se părea că inviasem și eșeam dintr'un mormânt!

N. Lodoșanu

TIPURI CREOLE

Un călător francez care a umblat maĭ multe lunĭ printre locuitoriĭ insuleĭ Madagascar, și-a însemnat toate observațiile făcute acolo—observațiĭ nespus de interesante, și a colecționat o sumedenie de vederĭ și tipurĭ din acea insulă.

Observaţiile şi clişeurile acestuĭ călător aŭ apărut acum cât-va timp, într'un frumos volum, din care—spre mulţumirea cititorilor noştri, reproducem două dintre cele maĭ tipice, carĭ reprezintă chipurile a două domnişoare creole, fiicele unuĭ cultivator de cafea,— foarte bogat.

I. E o adevărată amazonă.

Cea maĭ mare, Razafinedrafar, în vârstă de două-zecĭ şi unu de anĭ,—după cum se poate vedea din ilustraţia primă, are nişte trăsăturĭ clasice. Un păr bogat şi creţ, ce-ĭ cade în valurĭ pe spate, şi braţu-ĭ plin, de-o rotunzime ideală, îndoit în triunghĭ,—profilul distins şi expresiv,—toată înfăţişarea eĭ, îţĭ dă impresia uneĭ frumuseţĭ ideale.

Visătoarea Ranza.

A doua, în vârstă numaĭ de şaĭ-sprezece anĭ, numită Ranza, e îmbrăcată în portul obicĭnuit—de toate zilele. Figura-ĭ, maĭ puţin expresivă, trădează totuşĭ un suflet plin de bunătate şi de simţire domoală, şi cârlionţiĭ carĭ îĭ încununează capul, par o aureolă de castitate fecioreĭnică.

Ambele surorĭ sunt nemăritate încă, şi — conform uneĭ tradiţiĭ aborigene — vor rămâne probabil nemăritate, până la împlinirea anuluĭ al 24-lea. Pretendenţĭ nu lipsesc...

— I —

VAMPIRUL

— Urmare —

Aventuriera se apleacă deasupra corpuluĭ neînsufleţit, apoĭ întorcându-se neliniştită spre guvernator:

— E moartă?

— Nu încă, răspunse metişul cu nepăsare.

— Aşa dar voeştĭ s'o ucizĭ, don Luiz? Nu ştiŭ pentru ce copila astă îmĭ inspiră o milă adâncă; — n'aĭ putea s'o erţĭ?

«Moartea eĭ îţĭ este oare numaĭ decât trebuincioasă?

Nu cred ca fata asta atât de delicată să poată fi o duşmană de temut... Ce câştigĭ prin moartea eĭ?

— O sută de milioane,—răspunse guvernatorul scurt.

Ţifra aceasta păru că face oare care impresie asupra femeeĭ.

Tăcu un moment, cugetă, apoĭ întrebă:

— Explică-mĭ te rog ce se petrece; eŭ nu înţeleg nimic din toate misterele acestea. Dacă aĭ nevoe de ajutorul meŭ, ar trebui să ştiŭ cel puţin în ce scop lucrezĭ. Cine este fata aceasta?

— Numele eĭ este Gracioza Holsarte, răspunse metişul.

Oare numele acesta are vre o importanţă pentru d-ta?

— Mi se pare că l'am maĭ auzit când-va... A! îmĭ aduc aminte: Acum câţĭ-va anĭ m'aĭ pus să fac cercetărĭ pentru descoperirea unuĭ om care Ramun Holsarte. Este tatăl acesteĭ fete?

— Văd draga mea, că aĭ o memorie bună. Şi pentru că mi-aĭ fost în tot-d'auna atât de credincioasă nu-ţĭ voĭ maĭ ascunde nimic. Mă aflu acum în pragul victorieĭ, pe care vom împărtăşi-o împreună!

— Vorbeşte.

— Dacă e aşa, ia loc căcĭ îţĭ voĭ spune o poveste lungă.

— Dar fata aceasta şi-a pierdut cu totul cunoştinţa? eştĭ sigur că nu ne va putea auzi?

— Narcoticul pe care i l'am dat a cufundat-o într'un somn de moarte, aşa în cât putem vorbi fără nicĭ o teamă.

— Dar dacă s'ar deştepta?

— Nu se va deştepta de cât atuncĭ când voĭ vrea eŭ; cred însă că ar fi maĭ bine pentru dînsa să o lăsăm să doarmă mereŭ. Dar timpul trece repede; în curînd va trebui să ne punem pe lucru. Dacă voeştĭ să-mĭ afli secretul, ascultă-mă.

— Vorbeşte.

— Iată, începu guvernatorul. Să mă asculţĭ cu cea maĭ mare atenţie. Iaŭ povestea de la începutul eĭ.

. . . .

Don Tiburcio vorbi multă vreme cu voce înceată.

Ce plan infernal urziră dînşiĭ în liniştea nopţeĭ, în faţa corpuluĭ neînsufleţit al Graciozeĭ Holsarte?

E destul să ascultăm convorbirea care avu loc între eĭ, maĭ târziŭ, ca să ne dăm seama pînă unde mergeaŭ în întunericul gândurile luĭ don Tiburcio.

— Da, eşa este, spunea complicea sa senora Martinez, răspunzând unei întrebărĭ a amantuluĭ eĭ.

«De afară nimenĭ nu mă putea vedea; în schimb eŭ vedeam tot ce se petrecea în jurul meŭ. Puştile şi săbiile scînteiaŭ în umbră. Auziam paşiĭ greoĭ aĭ caiĭor.

— Şi după aceia aţĭ ajuns în pădure?

— Da, în pădure. S'a făcut un întuneric complet. Cavaleriĭ s'aŭ înşirat de a lungul drumuluĭ şi n'am maĭ văzut nimica.

Totul era tăcut în jurul nostru.

— De o dată aţĭ fost atacaţĭ.

— Aşteaptă; nu încă... Din timp în timp aprindeam o mică lampă de buzunar şi priviam ceasul. După aceia rămîneam în ascultare. Pe la orele unu după miezul nopţiĭ m'am gândit că sosise momentul. Caiĭ mergeam foarte încet şi poticneaŭ la fie-care pas. Roatele se încurcaŭ în ierburĭ, şi de multe orĭ cavaleriĭ trebuiaŭ să se oprească pentru a le descurca. La fie-care sfert de oră, Herman se apropia de trăsură, bătea în geam şi mă întreba dacă mă simţiam bine.

— Ar fi trebuit să prevăd zelul căpitanuluĭ şi să-l opresc de a-ţĭ vorbi.

— Dar zelul săŭ n'a împiedicat de loc afacerea. Intr'un rând, după ce se îndepărtase de trăsură, am crezut că sosise momentul să-l crez. Avusesem grijă maĭ înainte să spun căpitanuluĭ că mă simţeam foarte obosită şi că voiam să dorm.

— Aĭ avut o idee foarte nimerită.

— La urma urmeĭ nu minţeam de cât pe jumătate, căcĭ eram într'adevăr zdrobită.

— Atuncĭ?

— Atuncĭ am început prin a-mĭ desface vălul şi a-l rupe în bucăţĭ. După aceia mi-am scos pumnalul şi... iată!

Işĭ ridică mânica haineĭ şi îşĭ descoperi braţul acoperit de numeroase rănĭ.

Guvernatorul privi nepăsător, apoĭ cu răceală întrebă:

— Şi pe urmă?

Femeia se înfioră, simţi cum i se umple ochii de lacrimi, dar totuşi răspunse cu supunere:

— Rănile acestea mi-au făcut mult rău, don Luiz. Dar pentru ca să te ascult aşi fi îndurat cele mai grozave chinuri. Sângele mi-a curs în abondenţă, pătând pernele trăsurei. Atunci am scris fraza convenită, am fixat hârtia de păretele trăsurei cu pumnalul şi am apăsat resortul care pune în mişcare fundul trăsurei...

— Şi pe urmă, continuă senora Martinez, n'am mai îndrăznit să fac nici o mişcare. Cavalerii mă înconjurau din toate părţile. In jurul nostru domnea o tăcere de catedrală. Se auzea cea mai mică pocnitură a crengilor, cel mai uşor murmur.

Guvernatorul avu un gest de nerăbdare.

— Sfârşitul! exclamă dânsul.

— Iacă, voiu fi mai scurtă don Luiz... Mi se pare că nici o dată n'aşi fi avut curajul să sar din trăsură. Nu mă temeam atâta de oamenii cari mă înconjurau, cât mă temeam de cai, cari simţiseră mirosul de sânge şi acum erau neliniştiţi. In sfârşit îmi era teamă şi nu pot spune ce aşi fi făcut dacă de-o dată, pe neaşteptate un tunet n'ar fi zguduit pădurea.

Aproape de mine, un cavaler se rostogoli la pământ urlând. Auzii vocea căpitanului Herman dând o comandă scurtă: «La săbii d-lor, şi să ne apărăm».

— Erai salvată?

— Nu încă don Luiz... M'am lăsat să cad la pământ; d'asupra mea trăsura s'a închis şi eu am rămas nemişcată între roate, ghemuindu-mă cât puteam mai bine, în timp ce caii nechezau de spaimă.

Dar nu puteam fi văzută; rochia mea era de culoare închisă şi părul îmi acoperea faţa.

Şi apoi nimeni nu se gândea să privească sub trăsură; atenţia tuturora era îndreptată aiurea. Atunci m'am strecurat binişor, târându mă ca o şopârlă. Noaptea era cât se poate de întunecoasă; licăririle provocate de împuşcături făceau să se pară întunericul şi mai mare încă. De asemenea nu mă mai puteam teme că voiu fi auzită, pentru că în jurul meu era un zgomot asurzitor.

«Am reuşit să mă ascund într'un stufiş şi acolo am mai respirat puţin.

— De astă-dată puteai să fugi?

— Nu, căci duşmanii formau în jur un cerc foarte strâns. Eram condamnată să aştept fără să mă mişc. Şi apoi rănile de la mâini mă făceau să plâng de durere; une-ori mi se părea că nu mă voi mai putea stăpâni şi voi striga în gura mare. In sfârşit nu ştiu câtă vreme a stat aşa; am cotemplat o parte a luptei... Intr'un rând tremuram de teamă să nu fiu descoperită: mai multe stufişuri luaseră foc şi o lumină tragică descoperea pădurea. Un atac mai violent al oamenilor d tale făcu o spărtură adâncă în rândurile duşmanilor. Luptătorii se repeziră cu toţii asupra aceluiaş punct, într'un amestec înverşunat. Atunci am fugit şi eu; am fugit nebună, drept înaintea mea, fără să ştiu încotro mă îndreptam. Am alergat ore întregi prin pădure, însângerându-mi corpul, torturată de teamă şi de suferinţele fizice... Ce instinct m'a călăuzit, ce forţă nevăzută m'a susţinut? N'aş putea-o spune; dar când se lumină de ziuă, eşisem din pădure, şi am alergat mereu înainte şi am venit aici, şi iată-mă; sunt zdrobită don Luiz şi mi se pare că voi muri

Işi dădu capul peste spate şi rămase cu dinţii strânşi, zguduită de un spasm dureros; licărirea sinistră a privirei ei îi dădea o înfăţişare spăimântătoare.

Dar în momentul acela metişul n'avea vreme să se gândească la mi'ă. Bucuria triumfului îl transfigurase; râdea pe înfundate şi râsul său nervos semăna cu o strâmbătură de durere. Dar acum voia să mai afle şi alte amănunte; se apropie de femee şi apucându o cu brutalitate de mâini îi strigă:

— Ridicăte! Am nevoe să ştiu totul.

Dînsa nu-şi putu stăpâni un vaet dureros.

— Ia seama, don Linz, m'am lovit la mână!

— Ascultă-mă... Eşti sigură că nimeni nu te-a văzut?

Senora Martinez, nu putea răspunde îndată; ochii îi erau plini de lacrimi. In sfârşit murmură cu vocea înceată:

— Nu, nu m'a văzut nimeni. Poţi să să fii liniştit în privinţa asta. Dar, aibi milă de mine şi lasă-mă să mă odihnesc câte-va momente. Dacă ai şti cât de mult sufăr!

— Vei avea destulă vreme să te odihneşti şi mai pe urmă. Crezi oare că eu n'am suferit destul aşteptându-te?

— Dar de vreme ce acuma totul s'a sfârşit!

— Nu s'a sfârşit încă! Mai am nevoe de mărturia lui Herman. Căpitanul a fost rănit,—nu e aşa?

— Da; chiar de la începutul luptei a fost rănit la cap; l'am văzut un moment la lumina flacărilor cu figura inundată de sânge. Dar ştii că este un adevărat erou Herman al d-tale?

«Nici odată n'am văzut o îndrăzneală mai temerară. Era în adevăr măreţ când s'a repezit vâlmăşagul luptei cu sabia în mână. Poţi spune cu drept cuvânt că ai în omul acesta un apărător de neînvins.

«Nimica nu-l poate opri în cale; primejdia îl farmecă şi îl atrage; aleargă spre moarte cu un fel de bucurie mândră. Sper că-l vei răsplăti după cum merită.

— Numai de s'ar face bine; după informaţiile pe cari le am rana sa este gravă.

— Ai pierde întrînsul pe unul dintre cei mai devotaţi soldaţi.

— A ta nu prea are mare importanţă; dar mă gândesc că prin moartea lui Herman aşi fi lipsit de una dintre cele mai sigure dovezi despre nevinovăţia mea. Nu l am amestecat în toată această afacere de cât pentru a mă putea bizui la nevoe pe mărturia lui.

— Ai dreptate don Luiz; cu cât sânge rece calculezi d-ta toate amănuntele!

— Ei, draga mea, numai cu preţul acesta putem fi salvaţi. Cred că nu e acuma momentul să fim sentimentali.

— Nu. Dar cu toate acestea mă înfior auzindu-te. Mi-e teamă de d-ta.

Metişul înălţă din umeri şi nu răspunse.

Urmară câte-va momente de tăcere.

Deodată guvernatorul tresări şi alergă la fereastră:

— Se întoarce escorta! exclamă dînsul.

In adevăr, se auzea afară zgomot de cai şi de arme.

Don Tiburcio, foarte palid aştepta. Tremura de nerăbdare.

După câte-va momente cari i se părură lungi ca nişte secole, se auziră paşi pe scară.

Senora Martinez, se duse să se ascundă în apartamentul secret.

Guvernatorul se uită bine în jurul său pentru ca nu cumva să fi rămas în cameră vre un obiect care să trădeze prezenţa amantei sale.

Peste puţin cine-va bătu în uşă.

Patru soldaţi, conduşi de un sub ofiţer intrară. Pe o targă îl duceau pe căpitanul Herman, leşinat.

Metişul, în scurtul timp cât rămăsese singur, avusese timpul să-şi compue o figură de ocazie.

— Herman! viteazul meu Herman! exclamă dânsul; spuneţi repede ce s'a întâmplat!?

— Ştiţi excelenţă că am fost atacaţi.

— Cunosc toate amănuntele acestea, zise metişul. Dar ce s'a făcut fata a căruia pază v'am încredinţat-o? Se află în loc sigur, nu-i aşa?

Sub-ofiţerul plecă capul şi rămase tăcut.

Cu vocea tremurătoare de emoţie guvernatorul continuă:

— Ce înseamnă această tăcere? Ce nouă nenorocire aveţi să-mi comunicaţi?

Soldatul făcu un pas înapoi, cu un gest de teamă. Metişul înaintă spre dânsul.

— Nu îndrăznesc să înţeleg!.. Oare mi-aţi trădat încrederea? Mizerabili!

Omul înălţă capul ca şi cum ar fi primit o lovitură de biciu.

— Noi ne-am făcut datoria, răspunse dînsul, cu voce hotărâtă. Ne-am expus viaţa cu curaj, dar de astă dată n'am mai avut de aface cu oameni. S'a petrecut ceva supranatural. Iată dovada, excelenţă; cetiţi.

Şi întinse guvernatorului o hârtie îndoită, pe care acesta o recunoscu îndată. Dar jucându-şi rolul cu o rară perfecţie,

o smulse din mânile omuluĭ şi ceti în gura mare :

— N'o maĭ căutaţĭ pe Gracioza Holsarte în lumea asta, stăpânul vampirilor a trecut !...

Guvernatorul îşĭ duse mâna la frunte, ca şi cum s'ar fi deşteptat dintr'un vis.

Soldaţiĭ îl priviaŭ tremurând.

De o dată, don Tiburcio exclamă :

— Stăpânul vampirilor ! Ce grozăvie!

Apoĭ, repezindu-se la oameniĭ săĭ :

— Mizerabilĭ, bandiţĭ ! asasinĭ ! De ce nu v'aţĭ dat viaţa pentru a o salva? Sunteţĭ nişte laşĭ, afară doar dacă nu cum-va veţĭ fi compliciĭ acelora!

— Excelenţă !

— Stăpânul vampirilor !.. V'am spus doar că monstrul urmăria din umbră aceastâ pradă nevinovată, şi n'aţĭ fost în stare s'o apăraţĭ ! Vorbiţĭ o dată ! Ce s'a întâmplat ? De ce aţĭ lăsat-o să fie asasinată ? De ce aţĭ lăsat să vi se asasineze şeful ?

— Căpitanul Herman nu este mort, excelenţă.

«Dânsul îţĭ va mărturisi îndată ce s'a întâmplat, ca şi noĭ. S'a luptat până la sfârşit, ca un eroŭ şi a văzut tot ce s'a petrecut. Dânsul a deschis întâĭ cupeul şi a văzut pernele pătate de sânge. Dânsul a găsit pumnalul şi hârtia pe care v'am dat'o adineaurĭ.

— Herman a văzut toate acestea ? Eşĭ sigur ? urlă guvernatorul cu un accent aşa de extraordinar în cât soldaţiĭ se dădură înapoĭ cuprinşĭ de spaimă.

— Suntem foarte sigurĭ, excelenţă ! Numaĭ după ce a văzut toate acestea căpitanul a slăbit şi a căzut în leşin, aşa cum îl vedeţĭ acum. Apoĭ...

— Tăcere! ce 'mĭ pasă mie de ce s'a maĭ petrecut în urmă ? Nenorocita !..

«In puterea vampirilor !...

«Şi voĭ n'aţĭ făcut nimica, n'aţĭ încercat nimica pentru a o salva !

— Excelenţă...

— Nicĭ un cuvânt !...

«Ascultaţĭ acuma ordinele mele... veţĭ aduna toţĭ oameniĭ din escortă, răniţĭ saŭ nu. M'auziţĭ ?

— Da excelenţă ; şi pe urmă ?

— Pe urmă vă veţĭ duce cu toţiĭ la închisoare.

— Dar, excelenţă, vă jurăm că...

— Tăcere... vă veţĭ lăsa să fiţĭ înlănţuiţĭ şi conduşĭ în fortăreaţa citadeleĭ !

— Ertare !

— Ascultaţĭ !

— Dar căpitanul ?

— Căpitanul împreună cu ceĭ-l'alţĭ. Şi acum eşiţĭ !

Soldaţiĭ se priviră îngroziţĭ...

Ridicară targa pe care era întins corpul căpitanuluĭ şi se depărtară încet cu capul plecat.

CAP. IX

Câte-va zile după aceea senora Mar[illegible] şi cu complicele eĭ, stăteaŭ mână [illegible]nă în faţa uneĭ ferestruĭ cu gratiĭ, [illegible]veaŭ în interiorul uneĭ închisorĭ.

— Priveşte, spunea don Tiburcio.

Femeea îşĭ lipi faţa de deschidere. Acolo era Gracioza Holsarte care acum se ridicase în picioare şi arunca în jurul o privire rătăcită.

In timpul acesta guvernatorul scotocise într'o înfundătură a ziduluĭ şi scoase de acolo o cheie mare de fier pe care o potrivi încetişor într'o broască.

Apoĭ întoarse cheia. Se auzi o şuerătură puternică urmată de sgomotul uneĭ vâjiirĭ de valurĭ.

Din închisoare răsună un strigăt. Apoĭ se auzi vocea copileĭ, o voce venită din depărtărĭ, nespus de sfâşietoare :

— Unde sunt ? gemea această voce.

Guvernatorul se apropiă din noŭ de ferestrue, şi cu o voce guturală care părea că se ridică din fundul pământuluĭ, răspunse :

— Te afli în caverna stăpânuluĭ vampirilor.

Apoĭ izbucni într'un hohot de râs diabolic şi urcă treptele de piatră urmat de complicea sa.

Când revenirâ în palat, femeea era galbenă ca o moartă şi părea gata să leşine.

Dar guvernatorul se apropiă de dânsa cu un surâs de triumf :

— Eĭ bine, sper că acuma eştĭ fericită ?

— Cu ce preţ, Doamne !

Dar guvernatorul înălţă din umerĭ şi răspunse repăsâtor :

— Te credeam maĭ tare... Oare nu cum-va acum întâia oară sacrificĭ o victimă ?

— Nu, răspunse dânsa, dar eŭ nicĭ odată nu mi-aşĭ fi putut închipui asemenea grozăvii. Şi apoĭ mi-e teamă..

— De ce ţi-e teamă ?

— Nu ştiŭ, dar am nişte presimţirĭ triste... Mi se pare că crima noastră va fi descoperită...

— Cine ar putea să o descopere ? Oare n'am luat noĭ toate măsurile necesare ?

— Dar ce va spune paznicul închisoareĭ când va găsi un cadavru ?

— Ce naivitate ! Crezĭ oare că paznicul acesta cunoaşte celulele mele secrete ? Ceia-ce aĭ văzut odinioară, e un secret al meŭ personal.

«Până peste o oră cel maĭ târziŭ. Gracioza Holsarte nu va maĭ fi printre ceĭ vii...

Femeia se înfioră. Urmară câte-va momente de tăcere. Apoĭ senora Martinez, întrebă :

— Aşa dar, de astă-dată, don Luiz, totul, totul este pentru noĭ ?

— Da, totul este pentru noĭ răspunse don Tiburcio cu entuziasm. Tragedia s'a jucat şi cortina a căzut. Acuma nu ne maĭ rămâne de cât să culegem lauriĭ glorieĭ. Peste câte-va zile poate, vom putea fugi, ducând cu noĭ aurul pe care l'am câştigat cu atâta trudă. Ah ! ce bine e să te ştiĭ puternic prin forţa banuluĭ ! Să trăeştĭ liniştit scăpat de orĭ-ce grije !.. Nu mă voĭ maĭ teme de nimic, nicĭ de duşmaniĭ meĭ, nicĭ oameniĭ justiţieĭ, nicĭ de pumnalele răzbunătoare carĭ mă privesc din umbră.

Se ridicase, mândru cu un gest larg de dominare şi de triumf.

Apoĭ sacadând cuvintele, cu un hohot de râs crud, adăugă :

— Stăpânul !... Toate acestea numaĭ mulţumită stăpânuluĭ vampirilor ! Ha ! ha ! ha !

Senora Martinez, zdrobită de oboseală şi de suferinţă se lăsă să cadă pe un fotoliŭ.

Cu vocea înceată, plină de supunere şi de dragoste ea murmură :

— Şi într'o mică parte, mulţumită şi mie, nu e aşa don Luiz ?

Cum amantul eĭ nu răspundea nimica senora Martinez îşĭ ridică ochiĭ spre dânsul...

Rămase uimită când văzu expresia de groază întipărită pe faţa luĭ don Tiburcio. Alergă repede spre dânsul.

— Don Luiz, mă înspăimânţĭ... Ce aĭ ?

Voi să răspundă, dar din gâtlejul săŭ nu eşi de cât un gemăt înăbuşit. Cu degetul arătă spre masă. Senora Martinez se apropie, şi putu vedea o hârtie pe care scrisul era încă proaspăt.

Cu voce tare citi aceste cuvinte :

— Răŭ aĭ făcut pomenind odinioară de stăpânul vampirilor. Gândeşte-te că omul acesta există în adevăr şi că atuncĭ când ora va fi sunat, el va fi răzbunătorul victimelor tale nevinovate.

CAP. X

Tremladoradele

Apa se urca cu încetineală în închisoarea subterană. Gracioza Holsarte era acum udă până la genunchĭ. Era o apă murdară, plină de materiĭ grase. Picăturile izvoraŭ una câte una de-a lungul zidurilor şi apoĭ se îngrămădeaŭ în fundul celuleĭ şi de acolo se urcaŭ încetul cu încetul fără zgomot. Gracioza nu-şĭ putuse da încă seamă de ceia-ce se petrecea. Peste măsură de îngrozită stătea nemişcată, fără să fie în stare a încerca ceva care să o salveze.

Şi apoĭ ce se petrecuse oare ? I se părea că se deşteptase de curând dintr'un somn adânc şi fără vise.

Cât timp dormise oare ? Câte zile, saŭ câte ore ?... îşĭ amintea că cineva iĭ spuse nişte lucrurĭ îngrozitoare.

Da, da, i se vorbise despre moartea tatăluĭ eĭ, despre surioara sa Aroha, ameninţată şi ea cu moartea.

Stăpânul vampirilor !

Işĭ amintea acum că, cu un moment maĭ înainte numele acesta sinistru răsunase la urechile sale..

Aşa dar era victima acteluĭ monstru ! Era pierdută pentru tot-deauna şi fără îndoială că în curând Aroha era să aibă aceiaş soartă !

Ce hidoasă moarte ! Apa trădătoare se urca mereŭ cu un murmur prelung, abia

desluşit, venind prin nişte deschizăturĭ nevăzute.

Gracioaza rămânea mereŭ nemişcată, paralizată de groază.

Peste un moment însă instinctul de conservare se deşteptă într'ânsa. O forţă necunoscută o împinse înainte. Trebuia să încerce a se salva pentru a o salva pe Aroha.

Cu o sforţare violentă se îndreptă spre o rază nelămurită de lumină care licărea pe unul dintre păreţiĭ închisoareĭ.

Oare era pe acolo vr'o ieşire? Copila nu maĭ raţiona ci mergea mereŭ tot înainte, în timp ce apa se urca mereŭ.

Clătinându-se, împiedicată în mişcărĭ de rochia eĭ lungă, îngreuiată de apă, Gracioza înainta spre lumina aceia verzue.

Se simţea atrasă într'acolo, cum se simte un fluture atras spre lumină. Cine ştie, poate că acea rază slabă de lumină era viaţa şi libertatea.

Dar iată că acum un zid se ridică în faţa eĭ. Păreţiĭ acestuĭ zid eraŭ lunecoşĭ, acoperiţĭ de o vegetaţie foarte slabă. N'aveaĭ de ce te apuca pentru a escalada obstacolul.

Şi cu toate acestea trebuia să treacă peste acest zid, pentru că pe aicĭ era singurul drum spre raza de lumină! Din urmă, apa se urca mereŭ.

După nemişcarea de maĭ înainte, Gracioza Holsarte fusese cuprinsă acuma de o furie disperată. Nebună cu privirea rătăcită, cu părul despletit, cu nişte strigăte de leoaică rănită, se aruncă asupra ziduluĭ, lunecos, voind cu orĭ-ce preţ să treacă!

Cu unghiile zgârie piatra tare, şi mâinele i se însângeraŭ şi îşĭ zgâria genunchiĭ de colţurile stânceĭ.

Trebuia să învingă, trebuia să scape pentru a ajunge la lumina zileĭ.

Aroha aştepta acolo singură, ameninţată de monstrul teribil cu o moarte tot atât de grozavă!

Şi apoĭ nu voia să moară! era tânără; spera, voia să revadă lumina! Oare ce făcuse dînsa pentru ca să fie ast-fel înmormîntată de vie? De ce nu se prezenta călăul eĭ, pentru ca să-l poată ruga, pentru ca să-l poată înduioşa prin vorbele, prin tinereţea eĭ? Nu voia să moară, nu! Ah! dacă monstrul ar fi fost acolo nu s'ar maĭ fi rugat ci s'ar fi răzbunat. S'ar fi răzbunat cu mâinele eĭ delicate, întărite de puterea disperăreĭ.

Şi apa se urca mereŭ. Acuma valul îĭ ajungea până la mijloc; se simţea cuprinsă într'un fel de materie vîscoasă, care îĭ provoca maĭ multă scârbă de cât groază.

(Va urma).

DIN VIAŢA ZULUSILOR

Istoria popoarelor africane e abia la începutul eĭ, însă chiar prin acest fapt o cercetare amănunţită — azĭ, a vieţiĭ de toate zilele a acestor popoare pe jumătate sălbatice, a obiceiurilor şi năzuinţelor lor, ar putea fi extrem de interesantă — din foarte multe puncte de vedere.

După cum ştim, civilizaţia modernă nu şi-a găsit decât foarte puţin teren priincios între popoarele africane, până acum. Inceputurĭ însă putem constata şi constatăm cu multă plăcere. Câte-va liniĭ ferate; un serviciŭ maĭ sistematic de export şi import; o organizaţie militară şi administrativă înaintată, etc., — sunt probe de-o netăgăduită valoare, carĭ ne fac să credem că într'un viitor foarte puţin depărtat, popoarele africane se vor dezmetici din sălbătăcia lor şi vor stărui pe o cale de progres real şi folositor.

Guvernele: francez, englez, german, etc., carĭ stăpânesc fie-care câte o provincie saŭ maĭ multe în Africa, depun multă silinţă spre a educa pe indigenĭ, înlesnindu-le traiul şi inoculând în semiconştiinţa lor, germenele uneĭ culturĭ superioare.

Dar să revenim la subiectul propus.

Luptătoriĭ zuluşĭ

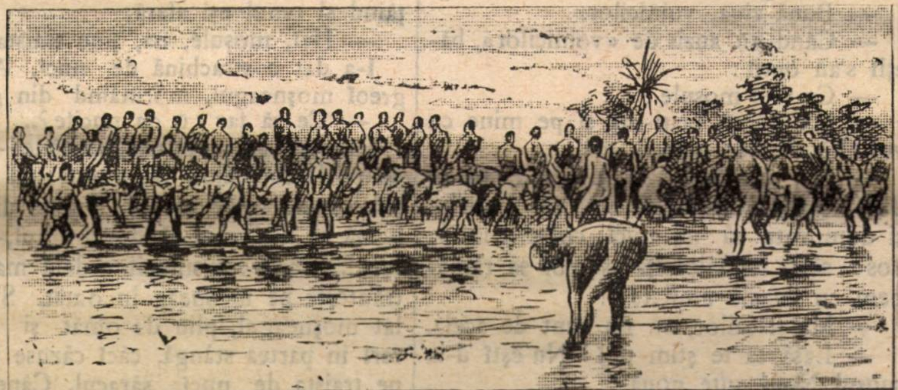
Viaţa zuluşilor e, poate, cea care, — între celelalte ale celorlalte popoare — prezintă un interes de căpetenie.

In primul rând, — e fapt: zuluşiĭ sunt pe o treaptă foarte ridicată — în comparaţie cu celelalte, — de evoluţie, şi în consecinţă, sunt ceĭ maĭ chemaţĭ să primească sfaturile şi exemplele europenilor.

Să cităm un caz: de cum aŭ văzut câte-va companiĭ de soldaţĭ europenĭ, bine echipate, şi le-aŭ observat echipamentul, aŭ luat iniţiativa formăreĭ uneĭ trupe indigene, spre a se apăra de atacurile întreprinse împotriva lor, de către alte triburĭ vecine şi duşmane. Şi după cum se poate vedea în cea dintâĭ ilustraţie, în puţină vreme s'a format o numeroasă ceată de zuluşĭ — maĭ mult saŭ puţin disciplinată, care opune o rezistenţă grozavă atacurilor, din ce în ce maĭ rare, ale triburilor duşmane.

In această ilustraţie se văd şi colibe surprinzător de artistic lucrate, — aceasta tot după sfaturile europenilor.

Văzând apoĭ băile pe carĭ le făceaŭ,

Baia comună

de două orĭ pe zi, soldațiĭ europenĭ, s'aŭ deprins şi eĭ cu o bae zilnică. A doua ilustrație reprezintă scena uneĭ asemenea băĭ, tăcută într'un râŭ lat şi foarte puțin adânc, aproape de toțĭ membriĭ de sex masculin aĭ tribuluĭ, — căcĭ silițĭ chiar de către autoritățile europene, eĭ nu se maĭ pot amesteca, în acest costum, maĭ mult decât sumar, cu femeile şi maĭ ales cu fetele.

Iată într'adevăr câte-va amănunte interesante din viața unuĭ popor african, pe jumătate sălbatic, care promite mult însă. R.

„CRAIUL 1910"

— Legendă populară —

Cum a amurgit, moşneagul «O mie nouă sute nouă» şi-a luat bâțul ciotoros, a pus traista goală în spate, căciula mare cât o baniță şi albă şi—a tras-o pe ochiĭ luĭ albaştri—şterşĭ şi a pornit la drum, încet şi singur.—Cât a umblat după un tovarăş! Intâlnind un băețaş dimineața, l'a oprit în drum şi l'a rugat: «Mă băete, nicĭ tu n'aĭ tovarăş — nu'ĭ aşa? — nicĭ eŭ.. Ştiĭ una mă? Haĭ cu mine diseară. Tu urezĭ, eŭ hăuesc; câştigul îl împărțim frățeşte.

— Ia lasă-mă moşule în pace! Dumneata eştĭ de umblat cu plugul? Nu vezĭ că de-abia te miştĭ?

— Mă — zise moşneagul — sunt maĭ tare de cât tine.

— Aş! răspunse băiatul, cătându-şĭ de drum. S'a maĭ întâlnit cu alțĭ patru băețĭ. Unul era cu harapnic, unul cu fluer şi unul cu un clopot legat cu cordele şi cu busuioc la toartă.

— Bună ziua dragiĭ moşuluĭ!

Nu i-a răspuns nicĭ unul. Dacă a văzut moşneagul că tac, le-a zis iar:

— Bună ziua, voinicilor.

— Când aŭ auzit de «voinicilor», băețiĭ s'aŭ oprit:

— Ce vreĭ moşule?

— Mă băețĭ, luați-mă şi pe mine cu voĭ. Eŭ vă duc colaciĭ, mă.

— Ha, ha, ha! făcură băețiĭ, să ne ducĭ colaciĭ? Vasăzică noĭ să muncim şi dumneata să ne ducĭ colaciĭ, iar la dos: să-țĭ ieĭ tălpăşița şi noĭ să rămânem cu buzele umflate?!

— Mă flăcăilor, eŭ nu sunt de aceia.

— Lasă că te ştim noĭ! Nu eştĭ d-ta moşul Nouă sute nouă?

— Mă dragilor!..

Dar băețiĭ o porniră înainte veselĭ.

Şi a mers moşneagul înainte, spre marginea satuluĭ;—voia pe 'nserate s'o 'nceapă din capătul satuluĭ. De la casa cea maĭ din margine eşi o fată. Oare asta o fi ... tovarăş, gândi bătrânul?

— Heĭ, fetico, mergĭ cu mine di...?

— Nu țĭ-e ruşine, ghiujule? Nu te ... în ce hal eştĭ? Iţĭ maĭ arde de dragoste? D-ta trebuia să fiĭ îngropat până acum.

A oftat moş Nouă sute nouă, a văzut că nu l'a înțeles fata şi n'a zis nimica. Maĭ merse puțin înainte, apoĭ se opri şi se aşeză pe marginea şeanțuluĭ. Era frig tare. Mustățile-ĭ albe prinseră țurțurĭ, iar pleoapele i se lipeaŭ de ger. Era linişte. Nu bătea de loc vântul. Se pornise însă ninsoarea. Pluteaŭ lostopane de omăt, prin zarea fumurie, ca bucățele de vată. In sat, pe deal, se auzea zarvă mare şi câiniĭ lătraŭ de parcă ar fi intrat o potaie de lupĭ. Când a prins să se întunece zarea, se opri moşneagul, încet, greoĭ, pe drumul întroenit. La cea dântâĭ casă nu s'a oprit; — dacă l'a lăsat ghiuj!

Trecu la a doua. Era poarta deschisă. Latră. Se apropie încet de fereastră. In casă era numaĭ gospodarul şi cu femeea. N'avea moşneagul clopot; avea o talangă dogită şi în loc de limbă, iĭ pusese el singur, un cuĭ. Incepu, rar, abia răsuflând:

Haho, haho, aho
Veniți lângă fereastră
Ş'ascultați vorbirea noastră.

Dar, în acelaş moment şi-a adus aminte că-ĭ singur şi 'şĭ schimbă repede urătura:

Haho, aho,
Apropiați-vă de perdele
Şi ascultați vorbele mele.

Ui, că greŭ maĭ mergea. S'auzea maĭ mult un clămpănit, de cât cuvinte,—poate unde n'avea nicĭ un dinte în gură. Tăcu puțin, şterse cu măneca cojocului țurțuriĭ de la mustățĭ, apoĭ iar începu:

De urat aşi maĭ ura
Că doar maĭ ştiŭ câte-ceva!

In casă, gazda, râdea. Nişte băețĭ, ce aşteptaŭ să termine moşneagul, pe prispă, strigară.

— Da zi maĭ repede moşule!

Dar uşa de la tindă s'a auzit scârțâind şi omul eşi afară.

— Heĭ, moşule, na, ține traista!

I-a dat o strachină de nucĭ. A oftat greoĭ moşneagul, mormăind din gingeĭ.

— Ce să fac eŭ cu nucile?..

Când să iasă pe poartă, un câne—clamp de poala cojocului. Dă moşneagul cu bâțul, cânele trage mereŭ. Băgase dințiĭ în blană şi nu vroia să dea drumul,—jigăraia!.. Când s'a smucit o dată maĭ tare, trânteşte pe moşneag în omăt. S'a sculat moşneagul, plin de omăt şi cu durerĭ în partea stângă, căcĭ căzuse tocmaĭ pe traista de nucĭ, săracul. Cânele, pe prispă, rodea o bucată de cojoc.

— Of, Doamne, greŭ de tot. După ce mi-a dat numaĭ nucĭ, mi-a maĭ rupt şi cojocul,—şarla!

Porni înainte. Foiaŭ pe drum băețiĭ. S'auzea, la fie-care casă, câte un sunet de clopoțel: clinghea-clinghea-clinghea, orĭ sunete maĭ înăbuşite de talangă.

Buhaele gemeaŭ, ca o cireadă de vite; harapnicile pocneaŭ ca pistoalele şi fluerile răsunaŭ înăbuşit. A umblat moşneagul mult-mult. L'a primit la toate casele,—n'avea ce zice despre asta; ba la popa Costache l'a chemat şi în casă. —Straşnic de milos om e popa Costache. Când a intrat, popa de la uşă i-a întins un păhăruț de vin.

— Bea moşule, că'ĭ fi ostenit.

Ii maĭ dat unul şi altul şi altul: patru pahare în şir.

— Săracul moş nouă-sute nouă;

Apoĭ apropiindu-se de moşneag şi netezindu-ĭ caerul de barbă, îl întrebă, cu duioşie în glas:

— Şi ce maĭ facĭ moşule?

Fata popiĭ, de lângă sobă, îl privea cu ochĭ dulcĭ. Era tare frumoasă duduca Emilia şi pe moşneagul încălzit de vin, îl furnica pe la inimă,—tare ar fi vrut să'l petreacă fata până la poartă. După al cincilea pahar, a dat căciula pe vârful capuluĭ, cu mâna stângă prinse-a răsuci şfichiul mustățeĭ albe şi 'nchizând puțin în ochiŭ, s'apropie de sobă şi—privind fata drept în ochiĭ marĭ, negriĭ, zise:

— Ce facĭ, tinerețe?

Fata s'a ascuns de ruşine, iar popa leşină de râs.

— Bravo, moş nouă sute nouă,—vra să zică tot iţĭ curg ochiĭ după tinerele? Ha?

— Dă, răspunse moşneagul, făcând cu ochiul, dacă-ĭ inimă, ce să facĭ?

Barba îĭ sticla în lumina lămpeĭ, ca argintul, iar fata, boțită ca smochina, se roşise puțin. Când a eşit, se întâlneşte cu servitoarea popeĭ care eşise din bucătărie tocmaĭ atuncĭ.

— He, ce maĭ facĭ—strigă moşneagul— şi cum baba să aplecă să-l vadă cine-ĭ, moşneagul o prinse de gât şi vroia s'o sărute.

— Ptiŭ, bătute-ar focu, putregaiule, nu te-aĭ maĭ săturat de *falafastăcurĭ*? Fugĭ că puțĭ a țintirim!

Indesă moşul căciula pe ochĭ şi eşi pe poartă. Se pornise puțin vânt. Barba îl încurca la mers acu şi de ciudă o prinse în brâŭ, căcĭ doar de o mie nouă sute nouă de anĭ a tot crescut ea! şi de câte orĭ a maĭ tuns'o încă! La o casă alăturea straşnic maĭ plângea o putină şi unul zicea din fluer un cântec, aşa de frumos, de jale, că moşneagul s'a oprit în loc şi cu măneca cojocului şi-a şters ochiĭ de lacrimĭ. Porni înainte pe drum, la deal. Pe aicĭ era omătul mare, ba pe unele locurĭ, troianul era cât gardurile. Vinul îl muiase de tot pe bătrân iar cântecul cela de jale din fluer, parcă-l înțepase la inimă şi mereŭ îĭ suna în urechĭ. Era cam târziŭ. Cântase cocoşiĭ o dată. S'a maĭ dus pe la vre o două case, dar din toate părțile a fost dat afară.

— Caută-țĭ de drum moşule. Lasă pe aceĭ tinerĭ să umble; dumneata țĭ-aĭ trăit traiul.

— Tocmaĭ era pe la mijlocul dealuluĭ când s'auziră cocoşiĭ a doua oară.

Moşneagul se opri şi oftă greŭ. Slăbise de tot. Cum şedea pe marginea şan-

tului, auzi un sgomot venind de devale. Copacii goi oftaŭ, clătinându-şi crăngile goale şi un vârtej de omăt îl izbi drept în faţă. Auzi si un glas.

— Hei, bătrânule, dar nu te mai astâmperi? Nu te-ai mai săturat?

— Tu eşti, *Nouă sute-zece?*

«Bată-te norocul să te bată, ce faci, hoţule?

— Ia'n ascultă moşule, pe mine nu mă ei cu una cu două. Scurt, să-ţi caţi de drum. Du-te unde ştii. Si nu te mai văd pe aici.

Şi s'a tăcut nevăzut. Intr'o clipă a colindat pe la toate casele, craiul *1910*. N'a făcut nici un tărăboi însă, căci nu-l venise, pe semne încă ceasul. Ajunsese tocmai la «Domnul Invăţător» în ogradă când cocoşii cântară a treia oară. S'a oprit la fereastră. Era în casă lume multă şi din mulţimea veselă, răsărea chipul unei fete, ca o lumină. A! a auzit cum o chiamă: Constanţa. Ce nume frumos şi cum l'a săgetat prin inimă! Un sunet hodorogit s'aude şi un glas amorţit de pasăre: Cucu, cucu, cucu, cucu... de 12 ori s'a auzit. In acelaş timp lampa s'a stins şi un gramofon pe masă cânta «Marşul bătrânului 909». Repede s'aŭ deschis ferestrele. Toţi strigaŭ: 910 să ne aducă noroc, iar duduia cu glas dulce, zise: şi fericire să ne aducă.

A intrat Craiul 910 pe fereastra deschisă, s'a apropiat încet de dânsa, i-a coprins mijlocul şi când fata era să ţipe, Craiul, cu buzele lui reci, i-a astupat guriţa mică.

Şi repede a eşit afară. Stătu la geam. Lumânări nouă se aprinse. Vinul vechiŭ din garafă îl vărsă şi domnul învăţător strigă către fată: Adu altul proaspăt... să'l cinstim pe *1910*, iar gramofonul cântă duios un vals: «Aur şi argint». S'a ascuns Craiul după uşă în tindă. Nu se mai îndura să se ducă de la casa asta. Şi când a eşit el, scuturând o aripă îi răscoli fetei tot părul în cap. Ea puse garafa jos şi când ridicase mâinile să'şi aşeze părul, Craiul o şi prinse pe subsiori. Nebun, ca ori ce tânăr, prinse a o săruta pe ochii ei căprii, pe obraji, pe gură, pe frunte şi nici cât o gămălie de bold în colţul gurei—n'a rămas nesărutată. Ea la cunoscut, n'a zis nimica, ci s'a întins leneşă, şi s'a lipit mai strâns de pieptul lui. A plâns când a plecat şi l'a rugat să mai vie, să n'o uite.

Intr'o clipă a fost pe la toate casele. Pretutindeni veselie şi cântece. Când şi-a adus aminte de moşul 909, a şi fost la el. Adormise bătrânul Facolo, în şanţ.

— Hei, moşule, n'auzi? Cât am să-ţi mai spun? Ia-ţi tălpăşiţa, mai înţeles?

Gemu bătrânul şi cercă să se mai roage, să-l mai lase, dar n'a fost chip. Cercă să se mişte dar îi îngheţase picioarele. Craiul 910 furios, începu a şuera şi a scutura aripele. Şi se porni o ninsoare şi un vifor păgân de să ferească Dumnezeŭ; forfoteaŭ fulgii albi ca de cretă, veneaŭ vârtejuri înfuriate şi se opreaŭ lângă moşneag. Gemeaŭ adâncurile nopţei de mânia craiului 910, gemeaŭ şi buhaiele; harapnicile să îngânaŭ cu un ţărâit amorţit de scripcă, în apropiere! Se astupase şanţul. Nu se mai vedea bătrânul, iar Craiul 1910, mândru, şuerând a gale, spintecând cu ochii zările cenuşii, porni pe sus, uşor, dând din aripi, pe cale, unde l mâna dorul înflăcărat al vieţei. Rar cine şi-a mai adus aminte a doua zi de moşul «de asară», însă, fie-care, cum se întâlnea cu cineva pe drum, îl auzeai.

— Noroc; l'ai văzut pe 1910? Straşnic Crai!

Solferino

Insula Părăsită

— Roman de aventuri, de JULES VERNE —

— Urmare —

Incă trei saŭ patru zile si împrejmuirea va fi isprăvită. Mai era vorba încă numai de o poartă solidă, care va asigura definitiv închiderea lui Will-Tree Insă a doua zi, 27 Noembre, această lucrare fu întreruptă de o împrejurare ce trebue raportată cu câte-va amănunte, căci ea făcea parte din acele lucruri de neexplicat, particulare insulei Phina.

Pe la orele opt de dimineaţă, Carefinatu se urcase pe tubul interior până la furca arborelui, pentru a astupa mai bine gaura prin care putea să intre frigul şi ploaia, când el începu să strige într'un mod ciudat.

Godfrey care lucra la împrejmuire, ridicând capul, zări pe negru, care făcea semne ca să se urce sus fără întârziere.

Godfrey, gândind că negrul nu se putea să voiască a-l turbura fără vre-un motiv serios, luă ochianul săŭ, se ridică, trecu prin deschizătură şi se găsi în curând pe una din ramurile arborelui.

Atunci Carefinatu îndreptând braţul săŭ spre colţul insulei Phina din spre nord-est, arată un fum ce se ridica în aer.

— Iarăşi! strigă Godfrey.

Şi îndreptând ochianul săŭ spre punctul arătat, el putu să constate că de astădată,—nu mai era vre-o greşeală cu putinţă,—era un fum adevărat acela ce se ridica în sus, un fum ce eşea dintr'un foc mare, de vreme ce putea fi zărit la o depărtare de aproape cinci mile.

Godfrey se întoarse spre negru.

Acesta arăta mirarea sa prin privirile sale, prin exclamaţiunile sale, prin toată purtarea sa, în sfârşit. De sigur, el nu era mai puţin surprins ca însuşi Godfrey.

De alt-fel, la larg, nu se vedea nici un bastiment, nici o luntre de indigeni saŭ alta, nimic ce ar fi arătat că vr'o debarcare s'ar fi făcut de curând pe ţărm.

— Ah! de astă dată voi şti să descoper focul care produce acest fum! strigă Godfrey.

Şi arătând unghiul de nord-est al insulei, apoi partea de jos al arborelui, el făcu către Carefinatu gestul omului care voia să se ducă la acel loc, fără să piarză o clipă.

Carefinatu îl înţelese. El făcu chiar mai mult, el aprobă cu capul.

— Da, îşi zise Godfrey, dacă este acolo o fiinţă omenească, trebue să ştiŭ cine este ea, de unde a venit? Trebue să ştiŭ de ce se ascunde! Aceasta pentru siguranţa noastră a tuturora!

Un moment după aceasta, Carefinatu şi el eraŭ la piciorul lui Will-Tree. Apoi Godfrey punând în curent pe Tartelett de ceea ce văzuse şi ceea ce voia să facă, şi propuse să vină şi el.

Zece mile de străbătut, nu era un lucru care să ispitească pe un om care privea picioarele sale drept ca cea mai nobilă parte a corpului săŭ. El răspunse deci că ar dori mai bine să rămână acasă.

— Fie, vom pleca singuri, răspunse Godfrey, însă să nu ne aştepţi înainte de seară!

După aceasta Carefinatu şi el, luând cu sine de ale mâncării, porniră, după ce'şi luară rămas bun de la profesor, a cărui părere personală era că ei nu vor găsi nimic şi se vor osteni în zadar.

Godfrey luă cu sine puşca sa şi un revolver; negrul securea şi cuţitul de vânătoare ce deveni arma sa favorită. Ei trecură peste mica punte de pe rîuleţ, ţinură o bucată pe malul drept al rîuleţului, apoi peste câmpie, ei se îndreptară spre punctul ţărmului unde se vedea fumul ridicându-se în aer.

Era mai spre răsărit de locul unde se duse Godfrey când cu a doua sa expediţie.

Amândoui mergeaŭ iute, observând însă dacă drumul era sigur, dacă stufişurile nu ascundea printre ele vr'un animal, al cărui atac ar fi fost de temut.

Ei n'aŭ avut nici o întâlnire rea.

La amiazi, după ce aŭ mâncat, fără să se fi odihnit nici o clipă, aŭ ajuns la primul rând de stânci ce mărgineaŭ coasta. Fumul se vedea mereŭ, el se înălţa abia la o depărtare de un sfert de milă. Ei nu mai aveaŭ de cât să meargă înainte în linie dreaptă pentru a ajunge la ţintă.

Ei iuţiră mersul lor, însă luând toate precauţiunile pentru a surprinde şi nu pentru a fi surprinşi.

Insă Godfrey ţinea minte cu preciziune locul pe unde el apăruse. Era pe

vîrful uneĭ stâncĭ de formă ciudată, un fel de piramidă retezită la vîrf, uşor de recunoscut. Arătându-l tovarăşuluĭ săŭ, el merse drept spre acel loc.

Sfertul de milă fu făcut cu repezeală, apoĭ după ce urcară coasta din faţă, Godfrey şi Carefinatu se găsiră pe ţărm, la maĭ puţin de cincĭ-zecĭ de paşĭ de stâncă.

Eĭ alergară în spre acolo... Nimenĭ!.. Insă, de astă-dată, un foc abia stins, cărbunĭ pe jumătate încinşĭ, dovedeaŭ că vatra ardea pe acest loc.

— A fost cine-va pe aci! strigă Godfrey, cineva, în clipa aceasta chiar! Trebue să aflăm!

El strigă. Nicĭ un răspuns! Carefinatu scoase un sunet puternic. Nimenĭ nu se arătă!

Iată-ĭ decĭ pe amândoĭ cercetând stîncile vecine, căutând vre-o grotă, o gaură ce ar fi putut servi de adăpost vre-unuĭ naufragiat, vre-unuĭ indigen, vre-unuĭ sălbatic.

In zadar răscoliră cele maĭ micĭ ridicăturĭ de pe ţărm. Nimic. Nicĭ o urmă de trecerea vre-unuĭ om.

— Şi cu toate acestea, repetă Godfrey, de astă dată n'a maĭ fost aburul unuĭ izvor cald! De astă-dată a fost un fum de foc de lemne şi erburĭ şi acest foc n'a putut să se aprindă singur!

Căutare zadarnică. De aceea pe la orele două, Godfrey şi Carefinatu, tot atât de neliniştiţĭ cât şi supăraţĭ că n'aŭ putut descoperi nimic, se întoarseră spre Will-Tree.

Nu veţĭ fi miraţĭ dacă Godfrey se puse pe gândurĭ. I se părea că insula sa era subt domnia uneĭ puterĭ oculte. Reapariţia acestĭ fum, prezenţa fiarelor, toate acestea nu arătaŭ o complicaţiune extra ordinară?

Şi trebui ca aceste gîndurĭ să se confirme când, un ceas după ce eĭ aŭ reintrat pe câmpie, el auzi un zgomot ciudat, un fel de zărgăit sec... Carefinatu îl împinse cu putere în clipa în care un şarpe, ascuns între ierburĭ, voia să se repeadă la el!

— Acuma şi şerpĭ! şerpĭ pe insulă, după urşĭ şi tigriĭ! strigă el.

Da! era una din acele reptile, uşor de recunoscut după zgomotul ce-l făcu fugind, un şarpe sunător, saŭ şarpele cu clopoţeĭ, din cea maĭ veninoasă specie, un uriaş din familia crotalilor!

Carefinatu se aruncă între Godfrey şi reptilă care nu întârzie să dispară subt un stufiş des.

Negrul însă urmărindu-l, îĭ reteză capul dintr'o lovitură de secure. Când Godfrey îl ajunse, cele două bucăţĭ a reptileĭ se zvârcoleaŭ pe pământul însângerat.

Apoĭ alţĭ şerpĭ, nu maĭ puţin primejdioşĭ se arătară, în mare număr, pe întreaga parte a câmpieĭ pe care râuleţul o despărţea de Will-Tree.

Cum aşa? Deodată se produse o năvălire de reptile pe insula Phina?

— Să plecăm de aci! Inainte! strigă Godfrey, făcând semn luĭ Carefinatu să iuţească pasul.

El era neliniştit. Presimţirĭ triste îl turburaŭ, fără să fi fost în stare să se stăpânească.

Subt puterea lor, presimţind o nenorocire apropiată, el se grăbea să ajungă la Will-Tree.

Şi când ajunse la puntea de peste râuleţ îl maĭ aştepta ceva.

Ţipete de groază răsunaŭ subt grupa de sequoias. Cine-va strigă după ajutor cu un accent de spaimă ce nu maĭ lăsa vreme de gândit!

— E Tartelett! strigă Godfrey. Nenorocitul a fost atacat!.. Iute! Iute!

Puntea trecută, două-zecĭ de paşĭ maĭ încolo, Tartelett fu zărit, fugind cu toată viteza picioarelor sale.

Un crocodil enorm, eşit din râuleţ, îl urmărea cu fălcile deschise. Bietul om, pierdut, nebun de spaimă, în loc de a coti la dreapta, la stânga, fugea în linie dreaptă, riscând ast fel să fie ajuns!... De-o dată se poticni, el căzu... Era pierdut...

Godfrey se opri. In faţa acesteĭ primejdiĭ, el nu'şĭ pierdu nicĭ pentru o clipă sângele rece. El duse puşca la umerĭ şi ţinti sub ochiul crocodiluluĭ.

Glonţul, bine îndreptat, trăzni monstrul, care făcu o săritură în lăturĭ şi căzu fără mişcare la pământ.

Carefinatu, repezindu-se spre Tartelett, îl ridică... Tartelett scăpase cu frica! Dar ce frică!...—

Eraŭ orele şease seara.

O clipă după aceea, Godfrey şi ceĭ doĭ tovarăşĭ aĭ săĭ, eraŭ în Will-Tree.

Câte amare reflecţiĭ în timpul cineĭ de seară! Ce ceasurĭ lungĭ de insomnie se pregăteaŭ pentru ceĭ de pe insula Phina, contra cărora se porniseră nenorocirĭ de tot felul!

Cât despre profesor, în spaima sa, el nu găsea de cât aceste cuvinte pentru a rezuma întreaga sa gândire:

— Eŭ aşĭ dori să plec de aci!

XXI

Iarna, atât de grea la aceste latitudinĭ. sosise în sfârşit. Primele gerurĭ se simţeaŭ, şi eĭ trebuiaŭ să fie pregătiţĭ la o temperatură extrem de scăzută. Godfrey putea să se felicite de a fi aşezat vatra de foc în interior. De sine înţeles că împrejmuirea fu isprăvită şi că o poartă solidă închidea acest loc.

In timpul celor şease săptămânĭ ce urmară, până cam la mijlocul luĭ Decembre, vremea a fost foarte rea şi în timpul acesta fu cu neputinţă de a eşi afară. Apoĭ urmară câte-va furtunĭ teribile. Ele scuturară grupa de sequoias până la rădăcină şi acoperiră pământul cu crengĭ zmulse de pe arborĭ, din carĭ eĭ aŭ făcut apoĭ o bună rezervă pentru trebuinţele vetreĭ.

Oaspeţiĭ din Will-Tree se îmbrăcară pe cât cu putinţă maĭ călduros; stofele de lână, găsite în ladă, fură întrebuinţate în timpul câtor-va excursiunĭ trebuincioase pentru aprovizionare; însă timpul deveni atât de nesuferit că eĭ fură siliţĭ să nu maĭ iasă de loc.

Orĭ ce vânătoare fu oprită şi în curând zăpada cădea cu atâta violenţă, în cât Godfrey crezu că se află pe pustiurile de pe Oceanul polar.

Se ştie, într'adevăr, că America septentrională, măturată de vânturile de nord, fără ca vr'o piedică să le oprească, este una din ţinuturile cele maĭ friguroase de pe glob. Aci iarna ţine până dupe luna Aprilie. Este nevoe de precauţiunĭ extraordinare pentru a putea lupta împotriva eĭ. Aceasta dădea de gândit că insula Phina era situată mult maĭ în în sus în latitudine decât după cum a crezut Godfrey.

De aci, trebuinţa de a face în interiorul luĭ Will-Tree îmbunătăţirĭ cât maĭ multe cu putinţă; însă eĭ aŭ avut de suferit grozav din pricina ploaeĭ şi al friguluĭ. Rezervele bucătărieĭ eraŭ din nenorocire, neîndestulătoare, carnea de broască ţestoasă conservată, se isprăvea încetul cu încetul; în maĭ multe rândurĭ eĭ aŭ fost siliţĭ să tae câte un porc, câte o capră saŭ oaie, din trupa de vite, al căruĭ număr s'a mărit foarte puţin de la sosirea pe insulă.

Câte gândurĭ triste nu frământaŭ mintea luĭ Godfrey la aceste noĭ încercărĭ.

După toate acestea, de vre-o cincĭsprezece zile, el fu doborât de frigurĭ puternice. Fără mica farmacie care îĭ procură medicamente trebuincioase, el poate, nu s'ar maĭ fi putut restabili. Tartelett nu era capabil, de altfel, să-ĭ dea grijile trebuincioase pentru această boală. Luĭ Carefinatu maĭ ales putea să'ĭ mulţumească pentru vindecarea sa.

Insă ce amintirĭ şi ce părerĭ de răŭ! El nu putea să se învinovăţească decât pe sine însuşĭ de o situaţie al căreĭ sfârşit nu-l maĭ vedea! De câte-orĭ, în delir, el chema pe Phina, pe care nu maĭ spera s'o revază vr'o dată, pe unchiul săŭ Will, de care se vedea despărţit pentru tot-deauna! Ah! ar trebui distrusă această existenţă de Robinsonĭ, din care închipuirea sa de copil îşĭ făcuse un ideal! Acum, el se vedea în luptă cu realitatea! El nicĭ nu maĭ putea nădăjdui că va reintra vr'odată la căminul de acasă!

Astfel trecu această tristă lună Decembrie la sfârşitul căreia Godfrey începu să-şĭ recapete puterile.

Cât priveşte pe Tartelett, printr'o graţie specială, fără îndoială, el a fost tot timpul sănătos. Insă ce vaete fără încetare, ce ieremiade fără sfârşit! Precum grota luĭ Calipso, după plecarea luĭ Ulise, Will-Tree «nu maĭ răsună de cântecul săŭ»,— al vioareĭ sale de buzunar, bine înţeles, căcĭ frigul i-a rupt coardele!

Trebue să maĭ spunem, că una din cele maĭ grave preocupaţiunĭ ale luĭ Godfrey era, în acelaş timp cu apariţiunea

de fiare sălbatice primejdoase, frica de a vedea pe sălbaticĭ revenind în număr mare pe insula Phina, a căreĭ situaţiune le era cunoscută. Impotriva unuĭ astfel de atac, împrejmuirea ar fi fost o piedică neîndestulătoare.

După ce examină totul, îĭ păru că totuşĭ refugiul cel maĭ sigur este în ramurile înalte de pe sequoias şi eĭ se ocupară de a face urcuşul maĭ puţin greŭ. Cu ajutorul luĭ Carefinatu, Godfrey reuşi să facă un fel de scară pe peretele dinăuntru al arboreluĭ, — care prin ajutorul uneĭ fringhiĭ lungĭ de vegetale permitea o urcare maĭ repede.

— Eĭ bine, zise Godfrey surâzând, când această lucrare fu isprăvită, acum avem o casă la oraş jos şi o casă la ţară sus!

— Eŭ aş dori maĭ bine o pivniţă, cu condiţia ca ea să fie în Montgomery-Street! răspunse Tartelett.

Sosi Crăciunul, acest «Christmas» atît de sărbătorit în toate Statele-Unite din America. Apoĭ Anul noŭ, plin cu amintirĭ din copilărie, care, cu ploaie, zăpadă, frig, întuneric, începea noul an foarte trist, foarte posomorât!

Şease lunĭ de când naufragiaţiĭ de pe *Dream* eraŭ fără nicĭ o comunicaţie cu restul lumeĭ.

Inceputul acestuĭ an nu a fost norocos. El dădea să înţeleagă că Godfrey şi ceĭ doĭ tovarăşĭ aĭ săĭ vor fi supuşĭ la încercărĭ încă şi maĭ crude.

Zăpada nu încetă să cadă până în ziua de 18 Ianuarie. Eĭ aŭ fost siliţĭ să dea drumul turmeĭ să pască în afară, pentru a căuta, cum puteaŭ, să se nutrească.

După sfârşitul zileĭ, o noapte umedă, foarte rece, învălui insula şi grupa de sequoias, într'un adânc întuneric.

Godfrey şi Carefinatu, întinşĭ pe culcuşurile lor din interiorul luĭ Will-Tree, în zadar încercau să adoarmă. Godfrey, la lumina slabă de reşină, răsfoia câteva paginĭ din Biblie.

Pe la orele zece seara, un zgomot îndepărtat, ce se apropia puţin câte puţin, se auzi în partea de miază noapte a insuleĭ.

Nu era cu putinţă de a se înşela. Eraŭ fiarele ce se învârteaŭ în apropiere, —şi împrejurare şi maĭ înfiricoşetoare, urlete de tigriĭ, de hiene, răgete de pantere şi leĭ, se amestecaŭ într'un concert grozav.

Godfrey, Tartelett şi negrul se ridicară deodată, în prada uneĭ spaime de nedescris. Dacă în faţa acesteĭ năvălirĭ de fiare sălbatice, Carefinatu împărtăşea spaima tovarăşilor săĭ, trebue să constatăm, că mirarea sa era şi maĭ mare.

Timp de două ore, toţĭ treĭ fură în picioare, coprinşĭ de teamă. Urletele răsunaŭ în apropiere; apoĭ ele încetaŭ deodată, ca şi când ceata de fiare, necunoscând ţinutul pe care rătăcea, ar fi plecat la întâmplare. Poate că astfel, Will-Tree va scăpa de un atac!

— N'are de a face, se gândi Godfrey, dacă noĭ nu reuşisem să distrugem aceste animale până la cel din urmă, nu putem avea nicĭ o siguranţă pe insulă.

Puţin după miezul nopţeĭ, răgetele începură cu maĭ multă putere, la o depărtare şi maĭ mică. Cu neputinţă de a se îndoi că ele se apropiaŭ de Will-Tree.

Da! cu siguranţă! Şi, cu toate acestea, de unde veneaŭ aceste animale sălbatice? Ele n'aŭ putut să debarce de curând pe insula Phina! Trebue ca ele să fi fost aci înainte de sosirea luĭ Godfrey! Insă atuncĭ, cum se face că această bandă s'a putut ascunde aşa de bine, că în timpul excursiunilor sale şi vânătorilor sale, atât prin pădurile din centru, cât şi prin părţile cele maĭ îndepărtate din sudul insuleĭ, Godfrey n'a găsit nicĭ o dată vr'o urmă! Unde era decĭ acel iad care vărsa aceştĭ leĭ, aceste hiene, pantere, tigri? Intre atâtea lucrurĭ de nelămurit până acum, acesta într'adevăr, nu era oare cel maĭ de nelămurit?

Carefinatu nu putea să creadă ceea ce auzea. Am zis maĭ sus,—mirarea sa nu maĭ avea marginĭ. La flacăra vetreĭ ce lumina interiorul din Will-Tree, s'ar fi putut observa pe faţa sa neagră cele maĭ ciudate strâmbăturĭ.

Tartelett gemea, se văita, bombănea într'un colţ. El voia să întrebe pe Godfrey despre acestea; însă nu era nicĭ în măsură, nicĭ în voe spre ele a-ĭ răspunde. El avea presimţirea uneĭ marĭ primejdiĭ, şi căuta mijloacele să iasă din ea. O dată saŭ de două orĭ, Carefinatu şi el înaintară până în mijlocul împrejmuireĭ. Eĭ voiaŭ să se asigure dacă poarta garduluĭ era îndestul de înţepenită pe dinăuntru.

De o dată o năvală de animale se auzi într'o parte a luĭ Will-Tree.

Nu era însă de cât turma de capre, de oĭ şi porcĭ. Cuprinse de spaimă, auzind urletele fiarelor, simţind apropierea lor, aceste vite înspăimântate, aŭ fugit de la locul lor de păscut şi veneaŭ să se adăpostească înăuntrul garduluĭ.

— Trebue să le deschidem! strigă Godfrey.

Carefinatu mişcă din cap. El nu avea nevoe să cunoască limba în care vorbea Godfrey pentru a-l înţelege!

Poarta fu deschisă şi întreaga turmă înspăimântată năvăli în incintă.

Insă în această clipă, prin poarta deschisă, apăru o licărire de ochĭ, în mijlocul acestuĭ întuneric desăvârşit.

Nu maĭ era timp de a închide poarta!

De odată, ca un fulger, Carefinatu se aruncă pe Godfrey, îl târă şi îl împinse în locuinţă, a căreĭ uşă o trânti iute.

Indată se auziră nişte răgete şi urlete ce dădeaŭ de ştire că treĭ saŭ patru fiare aŭ trecut gardul.

La aceste urlete şi răgete răspundeaŭ vaetele bietelor animale domestice căzute aci, ca într'o prinzătoare, deadreptul în ghiarele fiarelor.

Godfrey şi Carefinatu, carĭ se aruncaseră până la ferestrele tăiate în scoarţa arboreluĭ, încercaŭ să vază ceea ce se petrecea în întuneric.

Fără îndoială, fiarele,—tigriĭ saŭ leĭ, pantere saŭ hiene, nu se putea încă şti,—se aruncaseră asupra turmeĭ şi acum începea măcelul eĭ.

In acest moment, Tartelett, într'un acces de spaimă oarbă, de groază nebună punând mâna pe o puşcă, voi să tragă prin deschizătura ferestreĭ, aşa la întâmplare!

Godfrey îl opri.

— Nu! zise el. In mijlocul acestuĭ întuneric, maĭ mult de cât sigur, că aceste loviturĭ sunt pierdute. Nu trebue să risipim muniţiunile noastre fără nicĭ un folos! Să aşteptăm ziua!

El avea dreptate. Gloanţele ar fi putut atinge tot aşa de bine animalele domestice, ca şi fiarele sălbatice, — chiar maĭ curând, fiindcă ele eraŭ maĭ numeroase. Acum era cu neputinţă de a le maĭ scăpa. Ele sacrificate, poate fiarele, săturate, vor părăsi împrejmuirea înainte de răsăritul soareluĭ. Eĭ vor vedea atuncĭ ce e de făcut pentru a se păzi de un noŭ atac.

Era maĭ bine aşa, în timpul acesteĭ nopţĭ întunecoase, şi pe atât pe cât se putea, să nu se descopere acestor animale prezenţa fiinţelor omeneştĭ, pe care ele ar putea să le prefere vitelor. Poate ast-fel ele vor încerca un atac direct asupra luĭ Will-Tree.

Cum însă Tartelett nu maĭ era în stare să înţeleagă acest gen de raţionare, Godfrey îĭ luă puşca din mână. Profesorul se duse atuncĭ şi se aruncă pe culcuşul luĭ, blestemând călătoriile, călătoriĭ, maniaciĭ, carĭ nu pot să stea acasă liniştiţĭ, la vatra lor!

Ceĭ douĭ tovarăşĭ aĭ săĭ s'aŭ întors în observare la ferestre. De aci, eĭ asistaŭ fără a putea interveni, la această groaznică măcelărire ce se făcea în întuneric; zbieretele oilor şi caprelor încetaŭ puţin câte puţin, fie că sugrumarea acestor animale fu isprăvită, fie că cea maĭ mare parte a putut fugi afară, unde le aştepta o moarte tot atât de sigură. Aceasta va fi o pierdere de nereparat pentru mica lor colonie; însă Godfrey nu se maĭ ocupa acum cu viitorul. Orizontul era destul de neliniştitor pentru a absorbi toate gândurile sale.

Nu maĭ era nimic de făcut, nimic de încercat pentru a împiedica această operă de distrugere.

Eraŭ orele unsprezece seara când urletele fiarelor încetară pentru o clipă.

Godfrey şi Carefinatu mereŭ priveaŭ mereŭ: părea că văd trecând umbre prin curte, pe când un noŭ zgomot ajungea la urechile lor.

Fără îndoială, câte-va fiare întârziate, atrase de mirosul de sânge ce se răspândea prin aer, se învârteaŭ în jurul luĭ Will-Tree. Ele umblaŭ în sus şi în jos, umblaŭ în jurul arboreluĭ murmu-

ind de mânie. Trupa sugrumată nu ajunse ca să potolească mânia lor.

Nicĭ Godfrey, nicĭ tovarășiĭ săĭ nu se mișcaŭ. Păstrând o perfectă liniște, eĭ credeaŭ și vor reuși să evite un atac direct.

Tartelett, în prada uneĭ adevărate halucinațiĭ, se ridicase. El puse mâna pe un revolver și, de astă dată, înainte ca Godfrey și Carefinatu să-l fi putut împiedica, ne maĭ știind ce făcea, crezând poate c'a zărit un tigru înaintea sa, el trase!... Glonțul trecu prin ușa luĭ Will-Tree.

— Nenorocitule! strigă Godfrey aruncându-se asupra luĭ Tartelett, căruia negrul 'ĭ zmuci arma.

Era prea târziŭ. Deșteptarea dată, răgete și maĭ violente izbucniră afară. Eĭ auziră ghiare puternice sgârâind scoarța arboreluĭ. Izbiturĭ puternice cutremuraŭ ușa ce era prea slabă pentru a se putea opune acestuĭ asalt.

— Să ne apărăm! strigă Godfrey.

Și cu pușca în mână, cu cartușiera la brâŭ, el reluă locul săŭ la una din ferestre.

Spre marea sa mirare, Carefinatu făcuse ca el! Da! Negrul, punând mâna pe a doua pușcă, — o armă ce el nicĭ odată n'a mânuit,—umplu buzunarele cu cartușe și se așeză la a doua fereastră.

Atuncĭ începură să răsune loviturile de foc. La lumina prafuluĭ de pușcă, Godfrey de o parte, Carefinatu de altă parte, aŭ putut să vadă cu ce dușmanĭ aveaŭ de a face.

In curte, urlând de turbare, înfuriate de detunăturĭ, se repezeaŭ vr'o două-zecĭ de fiare sălbatice,—leĭ, tigri, hiene, pantere. La urletele lor ce se perdeaŭ în depărtare, răspundeaŭ alte urlete din ce în ce maĭ apropiate. Puteaĭ să crezĭ că o întreagă menagerie a debarcat deodată p insulă!

In timpul acesta, fără să se maĭ ocupe de Tartelett, care nu putea servi la nimic, Godfrey și Carefinatu trăgeaŭ numaĭ la sigur. Nicĭ un cartuș nu voiaŭ să se risipească în zadar, de aceea eĭ așteptaŭ ca vr'o umbră să treacă în dreptul lor. Atuncĭ trăgeaŭ și nimereaŭ, căcĭ la fiecare foc răspundeaŭ câte un urlet de durere ce dovedea că animalul era atins.

După un sfert de ceas, par'că se maĭ liniștiră. Fiarele oare se vor fi săturat de acest atac, care a costat viața maĭ multora dintre ele, saŭ ele așteptaŭ să se facă lumină pentru a începe din noŭ lupta în împrejurărĭ maĭ favorabile?

(Va urma)

LA INDIENIĬ PIMA

——

In America septentrională se găsește un ținut, anume Arizona, care 'ĭ populat în genere de indienĭ,—de așa zișiĭ «Pima». Acest popor, de-aproape înrudit cu celelalte neamurĭ de indienĭ carĭ se maĭ găsesc încă prin America—la nord în special — își are, într'o măsură deosebită, particularitățile sale.

El crede într'un Spirit suprem, în cinstea căruia organizează, de maĭ multe orĭ pe an, orgiĭ ne maĭ pomenite și nespus de originale; în slujba acestuĭ Dumnezeŭ al lor eĭ aŭ vre-o 30 de vrăjitorĭ saŭ preoțĭ, carĭ în toate împrejurările de rigoare își manifestează *chemarea* într'o mulțime de chipurĭ—unul maĭ bizar de cât altul.

Soția Regeluĭ Pima

De alt-fel, se vede că acestor preoțĭ le priește viața în comun, carĭ conzistă dintr'o mulțime de farafasticurĭ și ceremonialurĭ.

Copiiĭ lor, până la vârsta de 10 anĭ aproximativ, ajută gospodinelor— veșnic preocupate cu ierburile miraculoase și cu vrăjitoriĭ — ba se poate afirma că aceștĭ băețandri împlinesc în totul rolul unor gospodine—de sigur prea puțin perfecte.

Ilustrația întîia reprezintă pe soția regeluĭ acestuĭ popor—brav, însă cam barbar,—în toaletă de gală.

Trebue să menționăm că soțul acesteĭ femeĭ interesante a intrat de câți-va anĭ în relațiĭ prieteneștĭ cu fermieriĭ albĭ, pripășițĭ pe acolo,— evident că asta maĭ mult din cauza drăceștilor carabine englezeștĭ. Și ast-fel a făcut, în scurtă vreme, niște darurĭ neprețuite femeeĭ sale, ca: mărgele, bluze, cămășĭ, inele, etc., etc.

A doua ilustrație reprezintă un colț de viață casnică al acestuĭ popor: două colibe foarte prost construite și o puzderie de copiĭ într'un decor cât se poate de caracteristic. —n.—

Un colț de viață casnică

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

De astă dată Americanul se supără. Doctorul Petersen abuza, fără îndoială, de origina sa și de amintirile care îl legaŭ de o naționalitate perdută, spre a acapara, în profitul vecheĭ sale patriĭ, toate superioritățile.

— Cât despre onoarea de a fi american, conchise miliardarul, nu se poate găsi nimic deasupra acestuĭ titlu. E *Civis romanus sum* al antichitățeĭ.

Discuția se animă până în momentul când aerostatul ajunse în fața unuĭ ade-

vărat zid de ghiaţă. Era insula Prinţului Carlos, separată de Spitzberg printr'un gang lung de câte-va sute de kilometri.

Văzută dintr'o parte, semăna cu un zid de argint al unuĭ oraş fantastic, aşa de regulat şi drept era gheţarul.

Savantul căuta să demonstreze că ridicăturile negricioase care se vedeaŭ din distanţă în distanţă, nu eraŭ de cât vulcanĭ stinşĭ, dar, după olandezul Barentz, care făcuse înconjurul arhipelaguluĭ, trebuia să existe încă, în partea orientală a Spitzberguluĭ, un vulcan în activitate, ca Ecla din Islanda. Un strigăt al Cristianeĭ îl întrerupse. Deasupra unuĭ promontor ascuţit, care părea făcut de mână omenească, apăru un fel de hangar. Alăturĭ de el baracă, bucăţĭ de lemne părăsite pe ţărm.

— Iată Virgo Bay, zise doctorul.

— Şi acesta e hangarul luĭ Welmann, adăogă Americanul.

Patria se menţinuse de la plecare la o înălţime aproape invariabilă de opt saŭ nouă sute de metri.

După cererea tovarăşilor săĭ, cu toate că nu-ĭ convenea să risipească hidrogenul, George Durtal consimţi să se scoboare la patru sute de metri cu ajutorul câtor-va deschiderĭ de supapă. In acelaş timp el opri motorul, descrise un semi-cerc şi îndată aerostatul plană, aproape nemişcat, pe deasupra insuleĭ Daneze.

Nicĭ o fiinţă omenească nu se vedea şi focurile pe carĭ le trase.

Americanul nu avu alt efect de cât să facă s'o ia la fugă spre munţĭ câţĭ-va renĭ carĭ rătăceaŭ.

Tăcuţĭ, călătoriĭ de pe *Patria* îşĭ îndreptară privirile spre acest colţ de pământ atât de celebru în întreprinderile aeronautice.

De acolo plecase la Pol suedezul Andrée şi nu se maĭ întorsese şi amintirea asta produse în sufletele călătorilor o melancolie nedesluşită.

O să fie eĭ maĭ fericiţĭ?

Unde vor fi peste două zile?

Când balonul se apropie de pământ Cristiana observă într'un vârf, o cruce de piatră: era monumentul ridicat de compatrioţiĭ săĭ în memoria dispărutuluĭ.

— Sărmanul Andrée! exclamă tânăra fată. Era un idealist, un curagios!..

— Welmann trebuia să plece în 1907, apoĭ în 1908, zise Petersen, şi sfârşi prin a renunţa la încercarea sa. Cred de altfel că omul acesta nu a avut noroc de fel.

— E o greşeală, doctore, afirmă Americanul. Eŭ am cunoscut pe Welmann. Numaĭ persistenţa vântuluĭ l'a împiedecat să se înalţe; adaog că e o fericire ceea-ce ce s'a întâmplat, căcĭ, dacă ar fi reuşit, n'aşĭ fi insistat pe lângă d. Durtal ca să mergem, şi noĭ n'am fi fost acum aci. Ceea-ce atrage în călătoriile de descoperirĭ este faptul de a fi cel *dintîĭ*.

— Să plecăm, zise George Durtal, svârlind un sac de lest.

Dar savantul începu o discuţie înfocată.

— Vă închipuiţĭ oare ce aşteaptă de la descoperirea de mâine ştiinţa fosilelor, Paleontologia? întrebă el pe mistress Elliot. Nu vom găsi acolo numaĭ oseminte, ci animale întregĭ, conservate de frigul etern. Nu vă aduceţĭ aminte că savantul rus Pallas, însărcinat cu o misiune ştiinţifică de către Caterina II, găsi la îmbucăturile Leneĭ, un mamut-fosilă al căruĭ muşchĭ se maĭ ţineaŭ de piele? Fiĭ sigură, doamnă, că o să putem avea acolo o masă antidiluviană. O să mâncăm cotlete de diplodocus şi friptură de iguanodon!

Şi cum s'a găsit în insulele Noueĭ Siberiĭ dinţĭ de pachiderme, cântărind peste şeapte-zecĭ de kilogr., eŭ sunt sigur că voĭ descoperi şi acolo adevarate băncĭ de fildeş de fosilă.

Ce bogăţii, sir James!

Pe când motorul începuse să pue în mişcare elicele, doctorul Petersen continuă să vorbească cu braţul ridicat şi cu un accent de convingere religioasă:

— E cu totul alt-ceva, sir James. Sunt partizan al sistemuluĭ Laplace, asupra sistemuluĭ nostru solar şi asupra condensaţiuneĭ, prin inele concentrice, a nebuloaseĭ originale... Or, dacă această înaltă ipoteză ştiinţifică este adevărată, —şi trebue să fie—dacă axa rotaţiuneĭ s'a mutat în sferoida noastră, dacă Poliĭ, într'un singur cuvânt, şi-aŭ păstrat la suprafaţă aceeaşĭ posiţiune, iată ce impresionantă concluziune putem să tragem...

Scoborâ vocea şi încet, ca şi cum ar fi vorbit într'un templu, în pradă uneĭ misterioase emoţiunĭ:

— Această concluziune, zise el, este din cauză că regiunile polare s'aŭ răcit ele cele dintâĭ, permiţând turtirea scoarţeĭ geologice. Dar ştiinţa ne spune că aceste fiinţe, rudimentare la început, aŭ devenit maĭ complexe. Trageţĭ d-voastră acum încheerea.

Şi cum nimenĭ nu se gândea să facă lucrul acesta, din pricină că nu înţelesese, el strigă de-odată:

— Entitatea sacrată care se numeşte «Viaţă» s'a manifestat maĭ întâĭ la Pol. Acolo vom găsi noĭ vestigiile primilor oamenĭ.

— Iată o ipoteză la care nu m'aş fi putut gândi nicĭ odată, zise sir James râzând: să găseştĭ acolo scheletul luĭ Adam!...

— Şi eŭ mĭ-am închipuit cu totul alt-fel paradisul pământesc, zise Cristiana, arătând peisagiul arid şi sălbatec care din noŭ se vedea sub picioarele lor.

Pentru savant, vorbele acestea fură ca un duş şi el aruncă asupra interlocutorilor săĭ o privire în care se putea ceti o milă adâncă.

— Maestre, zise George Durtal—şi acest termen respectuos cuceri din noŭ pe savant,—iată Wertegenhoek şi cu acesta se sfârşeşte locurile cunoscute.

După o scurtă observaţiune, Julius Petersen spuse cu solemnitate:

— Am ajuns la 80°2"3". Plecaţĭ de la 70°, suntem decĭ la jumătatea drumuluĭ. Nu maĭ avem să străbatem, doamnelor, de cât 1100 km.

O depeşă entusiastă fu redactată pentru «Steaua Polară» spre a fi transmisă la New York prin una din staţiunile T. S. F. ale coasteĭ norvegiene, Tromsoe saŭ Bergen. Răspunsul sosi îndată întovărăşit de urărĭ care bucură mult pe exploratorĭ.

Savantul scrise în carnetul săŭ:

Şease ore seara: temperatura—7°. Se făcuse în adevăr frig, un frig mărit încă prin viteza aerostatuluĭ. In coşul destinat femeilor, fu aprinsă maşina cu petrol; saciĭ de dormit fură aranjaţĭ pentru noapte. Bob Midy, după un prânz copios, sforăia în fundul naceleĭ. Inaintea «Patrieĭ», marea se întindea în depărtare. In urmă, Alpiĭ Spitzberguluĭ se micşoraŭ, eraŭ ultimele contururĭ ale continentuluĭ cunoscut.

Maĭ departe era banchiza, misterul!

— Aşa dar, dacă va vrea Dumnezeŭ, mâine dimineaţă vom fi la Pol, zise mistress Elliot, înainte de a se retrage.

— Nu îndrăsnesc să sper, doamnă, ar fi prea frumos...

La opt ore Americanul veni să înlocuiască pe George Durtal.

— Trebue să te odihneştĭ, comandante. Cine ştie ce ne aşteaptă peste câte-va ore! Orĭ-ce s'ar întâmpla, ştiĭ bine că nu putem conta de cât pe d-ta. In faţa unuĭ uragan, de exemplu, singur veĭ şti dacă trebue să'ĭ ţinem piept saŭ să fugim: veĭ avea nevoe de toate forţele d-tale.

— Aşĭ fi dorit să ajung banchiza...

— Poate să fie încă departe.

— Aĭ dreptate. Voĭ încerca să dorm puţin, dar nu mă voĭ hotărî, zise el, întorcându-se spre Cristiana, de cât atuncĭ când te voĭ vedea că te-aĭ dus să întovărăşeştĭ pe mistress Elliot sub cort şi te veĭ culca şi d-ta.

— Primesc cu condiţiunea că după ce te veĭ scula să mă scolĭ şi pe mine.

— De ce să te privez de somn?

Vreaŭ să fiŭ alăturĭ de d-ta în aceste ultime ore. E un moment solemn, George.

— Din parte'mĭ, mi-e teamă ca fericirea să nu mă lase să dorm.

— Trebue cu toate acestea, spre a putea veghea mâine. La orele două dimineaţa, nu e aşa? Mă veĭ deştepta, mi-aĭ promis?

— Bine, Cristiano.

Mâinele lor se căutară şi înainte de a dispărea sub cort, tânăra fată îĭ ură din noŭ noapte bună.

Savantul hotărâse să veghieze cu Americanul.

El voia să găsească steaua polară cu luneta sa, adoptându-ĭ sticle afumate, căcĭ această stea fiind numaĭ de a treia mărime, lumina solară o făcea invizibilă.

— Să mă deşteptĭ dacă veĭ vedea ceva neobişnuit, iĭ recomandă George Durtal, vârându-se în sacul său de noapte.

Inainte de a adormi întrebă din noŭ:

— Ce temperatură avem, sir James?

— Se coboară simţitor, răspunse doctorul: — 12°.

Prea agitat spre a putea dormi, tânărul ofiţer, după o oră întrebă din noŭ:

— Nimic noŭ, sir James?

— Nu, maşina merge foarte regulat, dar frigul e tare şi mi se pare că viteza noastră se măreşte.

— Nu te înşelĭ, sir James, zise savantul; am ajuns la 81° 51' 15". Am progresat cu 2° în treĭ ore.

— Admirabil!

— Atuncĭ, întrebă ofiţerul, s'a întors vântul? căcĭ el ne ajută în acest moment.

— Fără îndoială.

George Durtal era aproape să adoarmă, când o exclamaţie a Americanuluĭ rupse tăcerea.

— Banchiza!

El sări în picioare. Aştepta cu mare nerăbdare această banchiză, pe care exploratoriĭ o întâlneaŭ în fie-care an după intensitatea căldureĭ solare şi după direcţiunea curentuluĭ. In acest an se găsea foarte sus.

Tânărul om se apleca peste nacelă. Sub eĭ, miĭ de blocurĭ de ghiaţă pluteaŭ, copiĭ pierduţĭ aĭ mareluĭ gheţar polar, strălucind sub razele soareluĭ oblic şi palid ca o lună de iarnă. Puţin maĭ departe, spre nord, o linie albă continuă masca orizontul. In câte va minute «Patria» o ajunse. Banchiza polară se desfăşura imensă, dezolată, imaculată!

— 82° 43' 17", proclamă savantul.

— Aş fi foarte surprins să găsim liberă marea la Pol, zise ofiţerul.

Şi când, după o oră de contemplare mută, George Durtal se vârî din noŭ în sacul său, un fel de nelinişte înlocui agitaţia care îl stăpânea de la plecare. Dacă printr'o întâmplare nenorocită balonul s'ar cobori, n'ar risca eĭ să se scufunde în apa îngheţată?

Pentru marinarĭ, marea liberă la Pol, ar fi fost un vis.

Pentru aeronaut, banchiza preţuia maĭ mult.

* * *

Eraŭ aproape orele cincĭ de dimineaţă când sir James deşteptă pe ofiţer.

Văzând ora înaintată când trebuia să-şĭ reia postul, George Durtal sări în sus.

— Am dormit ca o brută, se scuză el. Trebuia să mă scolĭ la orele două.

— Nu, eştĭ tânăr şi aĭ nevoe de somn, şi te-aş fi lăsat să dormĭ încă vre-o două ceasurĭ, dacă n'aş fi fost îngrijat de această ceaţă în care am intrat; s'ar zice că nu maĭ înaintăm de loc.

Americanul întinse tânăruluĭ o şubă zicându-ĭ:

— Imbracă-te cu aceasta; termometrul se scoboară cu mare repeziciune. El arată — 28 gr.

In ultima sa observaţiune, Petersen a văzut lipindu-i-se degetele de limba ochianuluĭ său.

— Unde ne aflăm?

(Va urma)

CĂTRE CITITORI

Anunţăm pe cititoriĭ noştri că vom publica orĭ-ce articole interesante privitoare la călătoriĭ saŭ vânătorĭ, în ţară saŭ străinătate, ce ne vor fi trimese.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate direcţiuneĭ **«Ziaruluĭ Călătoriilor»**, *strada Brezoianu, 11, Bucureştĭ.*

NOUILE PREMII

LA

„ZIARUL CALATORIILOR“

Cu începere de azi, „Ziarul Călătoriilor“ care apare săptămânal în 16 paginĭ și conține o materie aleasă și variată, tratând despre toate întâmplările de pe mare și de peuscat, acordă următoarele nouĭ premiĭ de valoare abonaților săĭ:

1) **Un elegant pat de bronz**, cumpărat de la cunoscutul magazin «Industria Metalică» Marcu, Bucureștĭ, bulevardul Elisabeta No. 8, cel maĭ eftin și bine asortat din toată țara în mobile de bronz și fier.

2) **Una pușcă de vânătoare,** foc central, cu două țevĭ, cal. 12, țeava din stânga choke-bore, cheia de deschidere între cocoașe.

3) **Un pistol automatic,** de buzunar cu 6 focurĭ, demontabil instantaneŭ cu mâna, în 3 bucățĭ, englezesc, de la renumita fabrică «Webley-Scott» care cântărește numaĭ 300 grame și întrebuințează cartușe cu iarbă fără fum și glonț metalic, având un tir până la 200 metri.

4) **Una carabină de salon,** «Flobert» 6 m. m. pentru glonț și alice.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin de arme și munițiunĭ din Capitală, B. D. Zisman, furnisorul curțeĭ regale, Bucureștĭ, 44 calea Victorieĭ.

5) **Un gramofon perfecționat,** cu pavilion mare, mișcător, în formă de floare, braț acustic și diafragmă pneumatică de concert, împreună cu 6 plăcĭ, cumpărat de la marele magazin de muzică «Jean Feder», Bucureștĭ, calea Victorieĭ 54.

6) **Una mandolină de palisandru,** ornată cu sidef.

7) **Una vioară de paltin,** model Stradiwarius, complect montată cu abanos, adevărate instrumente de concert, ambele cumpărate dela magazinul general de muzică «La Harpa», Bucureștĭ, str. Colțeĭ 5.

8) **Un prețios ceasornic remontuar,** de buzunar pentru bărbat, placat aur sistem american.

9) **Un frumos inel de aur,** pentru damă, cu un rubin și două diamante, cumpărate de la cunoscutul magazin de ceasoarnice și bijuteriĭ «Ceasornicăria Colțeĭ», strada Colțeĭ 31.

10) **Una bicicletă Iolanda,** marca cea maĭ bună.

11) **Un biuroŭ de stejar,** cu 5 cutiĭ, foarte elegant, cumpărat de la magazinul I. Wiedeman, bulevardul Elisabeta No. 7.

12) **Două lăzĭ cu sticle de lichiorurĭ fine,** cumpărate de la renumita destilerie *Ch. Bresson*, str. Dr. L. Varnali 12 și 14.

13) **Un aparat de stins foc „Pluto“** recunoscut de toate autoritățile ca cel maĭ bun, cumpărat de la cassa M. Carniol Fiul, din Bucureștĭ strada Carol I No. 30.

Toate aceste premiĭ se pot vedea în expoziția permanentă din administrația ziaruluĭ nostru.

Prețul abonamentuluĭ: 5 leĭ pe un an; 2,60 pe 6 lunĭ.

☛ CU INCEPERE DE AZI

TOATA LUMEA CARE SE ABONEAZA LA ZIARUL

„UNIVERSUL"

Concurează la următoarele importante premiĭ în valoare de peste

☛ 60.000 DE LEI ☚

O CASA în BUCUREŞTI, strada 10 Maiŭ, No. 36

Fostă proprietate a d luĭ T. Teodorescu, libera de orĭ-ce sarcine, construcţie nouă; 5 încăperĭ

☛ UN DORMITOR DE BRONZ ☚

Cumpărat de la cel maĭ bine asortat magazin în această branşă, «Industria metalică Marcu», Bd. Elisabeta, 8

Un salonaş stil Ludovic al XV-lea

Foarte elegant, aurit, formând o podoabă în casă

O MARE ŞI ELEGANTA OGLINDA VENEŢIANĂ

O GARNITURA DE MOBILA PENTRU GRADINA

Compusă din: o canapea, două fotoliurĭ, o masă şi patru scaune

UNA MAŞINĂ DE CUSUT

Toate acestea cumpărate dela primul magazin de mobile «La Centrala», Marco Dattelkremer, strada C. o 62

O pendulă modernă de biuroŭ

care se întoarce la 400 zile, cumpărată dela cunoscutul magazin de ceasornicărie şi bijuterie Smith et Stratulat, Calea Victorieĭ, No.

Un bogat serviciŭ de bucătărie

«Kosmos» inv aie de 500 leĭ. cumpărat dela cel maĭ bine asortat magazin de fierărie ş articole pentru menage A. Aritonovicĭ et I. Paloşanu, calea Victorieĭ, 144. Sucursala strada Colţeĭ, No 4

- Un bogat piedestal de marmoră pentru florĭ, foarte elegant şi de mare preţ.
- Un gramofon perfecţionat
- Una vioară sistem Stradivarius. cumpărată dela cunoscutul magazin de muzică Jean Feder
- Un flaut ornat cu fildeş, cumpărat dela magazinul «Harpa», strada Colţeĭ, No. 5
- Două stofe de mătase pentru roche, cumpărate din Paris, anume pentru premiĭ în valoare de una mie leĭ
- Un ceasornic de aur pentru bărbat
- Un ceasornic de aur pentru damă cu o mare piatră de briliant
- Un inel de aur pentru bărbat
- Un inel de aur pentru damă
- O ghebă naţională de postav alb, cusută artistic cu găitane negre, pentru d şoare
- Două paltonaşe pentru fetiţe
- Patru artistice tablourĭ aquarele
- Un binoclu
- Două jugurĭ de frunte pentru boĭ, cumpărate dela societatea pentru protecţia animalelor.
- Un vas elegant de salon
- Treĭ tablourĭ artistice
- 20 abonamente pentru un an la «Veselia»
- 10 » p. un an la «Ziarul Călătoriilor».

Cu toate că acordă aceste marĭ premiĭ, «Universul» menţine aceleaşi preţurĭ de abonament, adică: **Leĭ 18 p. un an; leĭ 9.15 p. 6 lunĭ; leĭ 4.65 p. 3 lunĭ.**

Abonaţiĭ primesc gratuit «Universul literar», iar ceĭ carĭ se abonează cu începere de azĭ, maĭ primesc şi

Almanahul ziaruluĭ „Universul"

Pe anul 1910

Spre a participa la premiĭ, abonaţiĭ pe un an primesc 30 de bonurĭ; pe şase lunĭ 14 bonurĭ, iar pe treĭ lunĭ 5 bonurĭ.

Anul XII. — No. 662. 10 BANI ÎN TOATĂ ŢARA Mercurĭ, 13 Ianuarie, 1910

ZIARUL CĂLĂTORILOR

ŞI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Leĭ 5.—Pe un an în toată ţara
" 2.60 " ½ " " " "

Redacţia şi Administraţia
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORILOR
Apare odată pe săptămână
— MARŢEA —

Vehiculul are o viteză minimă..! — (Vezĭ pag. 4056)

ROABA CHINEZĂ

Chinezul e un călător pasionat; el se deplasează cu multă iuțeală — deși uneori nu are mijloacele necesare pentru aceasta. La Sud are numeroase «riviere» legate prin canaluri pe carĭ — călătorind zilnic de câte-va orĭ, se slujesc de un fel de barcă rudimentară. Ceĭ de la nord însă n'aŭ nicĭ canalurĭ, nicĭ bărcĭ.

Locuitoriĭ din Kwan-Si, Kwang-Tong, Foukien, de pe marginea rîuluĭ Yong-Tsen Kiang și de pe a multiplelor sale afluente, călătoresc cu bărcĭ; bogațiĭ aŭ chiar adevărate case plutitoare.

De când navigațiunea europeană a fost stabilită pe aproape toate fluviile din China, toțĭ locuitoriĭ indigenĭ cu dare de mână, se servesc deseorĭ de vasele sale, călătorind ba colo, ba dincolo, saŭ transportându'șĭ diferitele mărfurĭ vândute cine știe cuĭ—de prin alte țărĭ.

Locuitoriĭ din nordul Chineĭ însă — după cum am spus— și ceĭ din Mongolia, nu's de fel atât de favorizațĭ de soartă. Afară de Hoang-Ho, fluviŭ puțin nabigabil și teribil în repeziciunea sa, nu se maĭ găsește altă apă pe care să se poată călători. Locuitoriĭ acestor părțĭ aŭ căutat și găsit, de sigur, alte mijloace de transport și de locomoțiune: ceĭ bogațĭ aŭ căruțe cu două roate, în carĭ se călătorește atât de răŭ, încât vă vețĭ putea cu multă anevoință imagina realitatea; ceĭ săracĭ saŭ sgârcițĭ și în definitiv ceĭ maĭ mulțĭ, aŭ o roabă— și pentru transport și pentru călătorit.

Această roabă—foarte originală în felul eĭ, e cât se poate de simplă, de grosolană și de incomodă. Ea e totdeauna trasă orĭ maĭ curând împinsă, de un om și numaĭ arareorĭ de doui. Roata eĭ e de-o dimensiune care contrastează grozav cu restul corpuluĭ eĭ; deasupra roateĭ se află un fel de cutie descoperită și foarte prost făcută, în care se pun lucrurile, femeia, saŭ copiĭ. Alăturĭ de cutie, pe proțapul din stânga, maĭ poate sta ceva— de pildă un porc, (vezĭ ilustrația) și în acelaș timp un chinez. Roaba—care începe să devie maĭ puțin simplă, maĭ e prevăzută cu un catart (!), de vârful căruia atârnă până la baza cutieĭ, un fel de pânză de corabie: când bate vântul, împingătorul roabeĭ e redus numaĭ la un singur rol, afară, bine ințeles, de acela de susținător al celor două proțapurĭ,— la rolul de cârmaciŭ al uneĭ (comparația poate să fie cam trasă de păr, nu?) corăbioare de uscat..!

Familia a plecat la oraș să vândă: un porc, un coș plin cu puĭ, ouă, canarĭ, și merge astfel maĭ mulțĭ chilometri, etc., fără să se oprească câtuși de puțin... Și pe ce drumurĭ se umblă în China! Ișĭ poate orĭ-cine închipui. Ast-fel că onorabila familie, grație uneĭ sensibilitățĭ dubioase, mult dacă se oprește odată spre a maĭ răsufla, în tot cursul lunguluĭ și obositoruluĭ drum.

Foarte des maĭ întrebuințează acest sistem de transport și uniĭ dintre mariĭ neguistorĭ, ducând orez saŭ ceaĭ și aducând alte mărfurĭ din oraș din portul cel maĭ învecinat.

De multe orĭ se poate vedea pe lungul unuĭ drum o fâșie lungă de cincĭzecĭ—șaizecĭ de roabe, purtând fie-care câte șase sacĭ de orez. Conducătoriĭ lor, obișnuițĭ cu monotonia drumuluĭ, maĭ trag din când în când fumul de tutun dintr'o mică pipă și-șĭ gonesc urâtul cântând în cor câte o arie populară...—

Am putea crede că avându-se instrumentele și celelalte mijloace de transport perfecționate,— carĭ se introduc zilnic în China, roaba va dispare; — aceasta ar fi o greșală; căcĭ chiar în marile porturĭ—Shanghaĭ, Tien-Tsin, Tchefou, roaba e încă și va fi multă vreme, de o trebuință continuă; de și e drept că nu e tocmaĭ convenabilă pentru transportul mărfurilor fragile: porțelan, sticlă, etc.

Zilnic, de dimineața până seara, vezĭ — în orașele și porturile sus numite, la ușile magazinelor, în docurĭ, în port, la gară, hamalĭ cu roabe, așteptând vre-o afacere. Pe dată ce comisul vre-uneĭ întreprinderĭ a făcut un semn că are nevoe de douăzecĭ—treizecĭ de roabe, toțĭ se precipită acolo și se bat între eĭ pentru acapararea celeĭ maĭ marĭ și maĭ nefragile părțĭ.

Aceste roabe urâte, grosolane și foarte greoae și improprii, aŭ totuși — după cum se vede, o căutare și o rațiune de a fi netăgăduită de nimenea, acolo, în China.

N. Flinț.

O luptă de taurĭ în Spania

Incă de dimineață soarele se ridică arzător asupra Catalonieĭ; razele luĭ cădeau aproape drept asupra pământuluĭ.

Pe străzĭ—zarvă mare; praful de pe ele se ridica în nourĭ groșĭ și învăluia mulțimea de oamenĭ.

Mă îmbrăcaĭ în grabă și merseĭ cu amicul meŭ să văd lupta de taurĭ ce se va da în arenă.

N'am putut merge repede din cauza oamenilor, și abia peste un ceas ajunserăm la arene.

Cumpăraĭ două locurĭ,—fie-care cu câte 15 pesos.

Cu o zi maĭ înainte le-aĭ fi putut cumpăra și cu 7 pesos. Trecurăm printr'un gang îngust și ajunserăm; ne căutarăm locurile și ne așezarăm.

Nisipul din arenă strălucea la lumina soareluĭ. Evantaiele se 'nfuriaŭ în mâinele cucoanelor.

De odată se auzi strigătul: „Vin"! După zgomotul asurzitor, produs de aceastâ veste, urmă o tăcere adâncă. Ușa de aur a areneĭ se deschise scârțâind și muzica începu să intoneze un marș puternic.

Toreadoriĭ intrară în arenă și se închinară în fața publiculuĭ.

Toate privirile eraŭ îndreptate asupra toreadoruluĭ-șef; hainele luĭ, acoperite cu broderiĭ de aur, îl aranjaŭ de minune. In mâna dreaptă ținea o sabie sclipitoare de Toledo, iar în cea dreaptă răzimată de șold, ținea un steag roșu. După dînsul veneaŭ 6 picadorĭ, călărĭ pe caĭ sălbaticĭ, ce eraŭ legațĭ la ochiul stâng. Lăncile cavalerilor străluceaŭ ca miĭ de raze, iar aurul de pe hainele lor sclipea feeric. In urmă veneaŭ 14 bandileros în haine verzĭ, frumos brodate, cu ciorapĭ albĭ și cravate lungĭ, roșiĭ.

Ca o mare de culorĭ strălucitoare, de argint și aur, așa sclipea pe nisipul neted al areneĭ, procesiunea aceea.

Muzica încetă și din zecĭ de miĭ de pieptur̆ izbucni strigătul:

— *Viva 'l toreros!*

Toreadoriĭ mulțumiră, închinându-se cu un gest teatral.

Picadoriĭ și bandilieriĭ se împrăștiară; un sunet de goarnă răsună prin arena plină de soare; o ușă se deschise.

Toate inimile băteaŭ puternic; era o tăcere mormântală, dar apoĭ se auzi un urlet ciudat și un taur puternic, cu coarne uriașe, năvăli în arenă.

Fiara, cum intră, fu orbită de soare și'șĭ întoarse capul, nehotărîtă, în toate părțile.

Apoĭ ridică capul și mișcă din coadă, scoase un urlet înăbușit și mânios; ochiĭ par'că îĭ eșise din orbite și cu un strigăt asurzitor năvăli asupra toreadoruluĭ-șef care, nemișcat ca o statue, stătea în mijlocul areneĭ cu sabia aplecată spre pământ.

El lăsă fiara să se apropie, ținând muleta într'o parte, dar când fiara se apropie de el și cu o mișcare bruscă ridică capul spre a'l ataca el făcu o mișcare ușoară și o bătu cu muleta peste ochĭ.

Publicul aplaudă frenetic, arena se cutremură.

Dar fiara năvăli asupra unuĭ bandileros; acesta așteptă foarte calm și când ajunse la un metru depărtare de el, puse un picior între coarnele uriașe ale eĭ și îĭ sări cu îndrăzneală peste spate.

Taurul se uită uimit în jurul săŭ.

Bandileros sărit jos— înainte ca fiara să se poată întoarce — o atinse într'o coastă cu lancea unuĭ picadores.

Fiara urlă și bătu cu coada furios nisipul.

— Bravos, bravos ! răsuna în toată arena.

Nu trecu un minut de la aceasta și coarnele ascuțite ale taurului intrară în corpul calului ; îl ridică în sus și începu să curgă un șiroi mare de sânge.

Fiara târî prin toată arena calul ce tremura și necheza într'un mod înfricoșetor pe când picadorul se încerca în zadar să sară de pe șea.

In sfârșit calul căzu jos ; doi bandilieri îl traseră dincolo de bariera ce înconjura arena.

Acum intrară în joc bandilierii

Eĭ se aruncară în hainele lor verzi, ca o mare de fluturi, asupra taurului care aștepta în mijlocul arenei. Agitaŭ cu mâinile bandilierele împodobite cu panglici multicolorce.

Fiara se aruncă furioasă asupra unuia din bandileros, care se dete la o parte cu o dibăcie de pisică și îi băgă bandiliera în coastă, producându-i o rană dureroasă.

Urlând de durere și de mânie, bestia se opri și numai tremurătura corpului săŭ dovedea că mai trăește.

Dar în urmă taurul ridică capul și năvăli mânios asupra potrivnicilor săi dibacĭ, carĭ alergaŭ îngroziți, unii dintre eĭ ne putând scăpa decât sărind peste barieră.

Publicul râdea cu poftă și bombarda pe bandilerosiĭ fricoșĭ carĭ săreaŭ peste barieră, cu cojĭ de portocale.

Taurul sălbatec ridică capul și se aruncă cu putere asupra barierei pe unde săriră bandilerosii înfigându-și coarnele pătate de sânge în lemnul barierei până la jumătate.

Spectatorii scoaseră un strigăt de spaimă.

Uniĭ oamenĭ începură să fugă — căci se întâmplase de multe-ori ca bestia să sară bariera și să pătrunză în amfiteatru.

Un picador alergă cu calul asupra fiarei în spatele căreia eraŭ vârâte maĭ multe bandiliere, și îi găuri țeasta cu lancea.

Fiara urlă din noŭ, îndesă coarnele în lemnul barierei și-l rupse ; apoi se întoarse spre picador care sta nemișcat pe calul săŭ ce tremura ca piftia. Dar înainte ca taurul să se apropie de picador, acesta ridică lancea și i-o împlântă în piept.

Aplauze nesfârșite și urale prelungi, salutară această lovitură măeastră.

Maĭ mulțĭ seniori și seniorite se ridicară, fâlfâind batistele lor în aer.

Taurul năvăli din noŭ — lancea picadorului lunecă pe frunte, corpul calului fu despicat cu o lovitură de coarne, — picadorul căzu la pământ,—și înainte ca bandilerii să-l poată ridica, el fu apucat în coarnele ascuțite ale bestiei, ridicat în aer și când corpul nenorocitului picador căzu la pământ, fu călcat de copitele fiareĭ înfuriate și prefăcut în mii de bucăți.

O liniște mormântală cuprinse tot amfiteatrul.

Bandilerosiĭ intrară din noŭ în joc, agitând armele lor împodobite cu panglicĭ multicolore.

Cu o mare dibăcie înfipseră banderilele în corpul monstruluĭ.

Ultimul act al dramei sosise.

Aproape sfârșit de durere, slăbit de pierderea uneĭ marĭ părțĭ de sânge, și orbit de marea aceea de culorĭ aprinse, taurul alerga de colo până colo. Muzica intonă un marș puternic, umplând aerul cu sunetele de aramă ale trompetelor.

De-o dată intră în arenă un toreador. Se făcu o tăcere de mormânt, nimeni nu mai spuse nimic, pe când toate privirile țintea ŭ încordare pe toreador.

Toreadorul păși încet în arenă și se așeză pe un scaun în mijlocul eĭ.

Taurul maĭ alergă încă cu bandilierile înfipte în spatele săŭ.

Toreadorul scoase un fluerat, pentru a atrage atenția tauruluĭ.

Fiara ridică imediat capul, se uită în partea de unde venise sueratul, lăsă apoĭ capul în jos și năvăli asupra spaniolului care ședea pe scaun.

Când taurul nu fu de cât la două metri departe de animal, toreadorul se ghemui jos apoi sări sus.

In acelaș moment scaunul fu ridicat în aer de coarnele animaluluĭ, iar intrepidul toreador căzu pe spatele animaluluĭ.

Publicul începu să aplaude așa fel în cât tremuraŭ pereții areneĭ, iar poporul mulțumit arunca în arenă fructe și banĭ.

Toreadorul sări jos și atrase pe taur după el.

Apoĭ alergă de două orĭ în cerc, și se opri în mijlocul areneĭ pe când fiorosul animal nu era de cât la doui metri departe de el.

De-o dată taurul se năpusti asupra luĭ; pe când coarnele îi atinseră haina, el îi aruncă mulete peste cap, dându-se la o parte.

Amândouĭ luptătorii se opriră ; urmă o pauză lungă, iritantă, apoi fiara se apropie din noŭ.

Toreadorul o așteptă, sigur de sine, căci sosise momentul hotărîtor și periculos, de a pune capăt chinurilor animaluluĭ.

El stătu liniștit, cu sabia în jos, până când fiara se apropie, apoĭ sabia'i de toledo sclipi și după un moment o înfipse în ceafa tauruluĭ.

Arma, lucrată din oțelul cel mai fin, pătrunse ceafa animalului până la mâner.

Fiara căzu în genunchĭ, horcăind, — un șiroĭ de sânge eși din rană, o spumă roșie i se făcu la gură, apoi căzu jos pe nisipul colorat de sânge.

Aclamații nesfârșite izbucniră.

Femeile țipaŭ ca sălbatecii și aruncaŭ banĭ, fructe, panglici, ba chiar și evantae și umbrele, mândruluĭ toreador, care trebuia să salute mereŭ.

Muzica cântă un marș triumfal și printr'o ușe intră un băiat de la grajd, care împlântă un pumnal lung în gâtlejul animalului, ce nu maĭ da semne de viață.

Bandilerii, picadorii și multe persoane din public săriră în arenă și îl ridicară, plimbându'l triumfator.

Lupta se isprăvise, lumea se pregătea de plecare, o gălăgie mare era în arenă, lumea se înghesuĭa la eșiri, pe stradă : aglomerație mare,... !

— In fine ajunserăm acasă, ducând cu noi o frumoasă amintire asupra Spaniei.

A. Bogatu.

DE PRIN JAPONIA

Dăm, azĭ, câte-va ilustrații din Tokio, capitala Japoniei.

In cea d'întâĭ se pot vedea doui muzicanțĭ de stradă, foarte pitoresc îmbrăcațĭ. Eĭ cântă de obiceĭ prin fața caselor de oamenĭ bogațĭ și sunt mult aplaudațĭ de copiĭ.

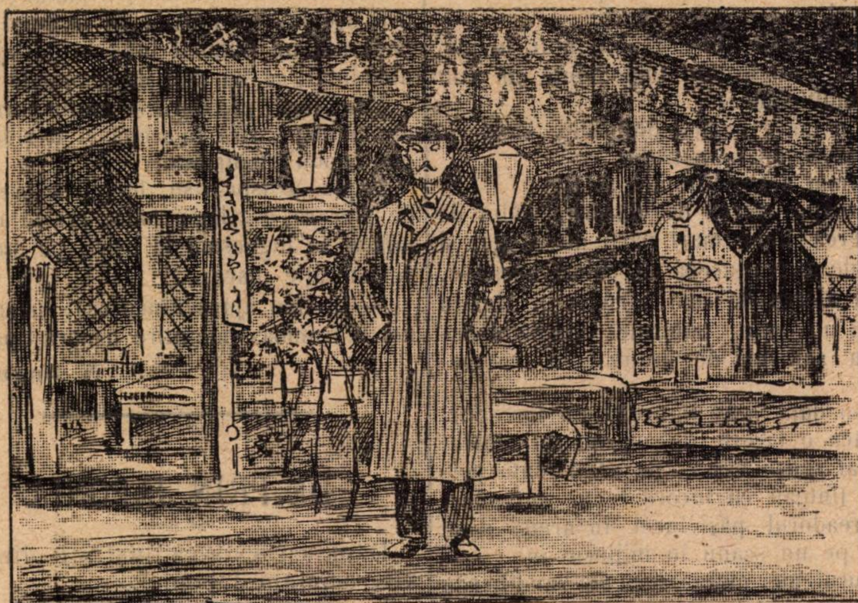

Copiii îĭ urmăresc de departe.

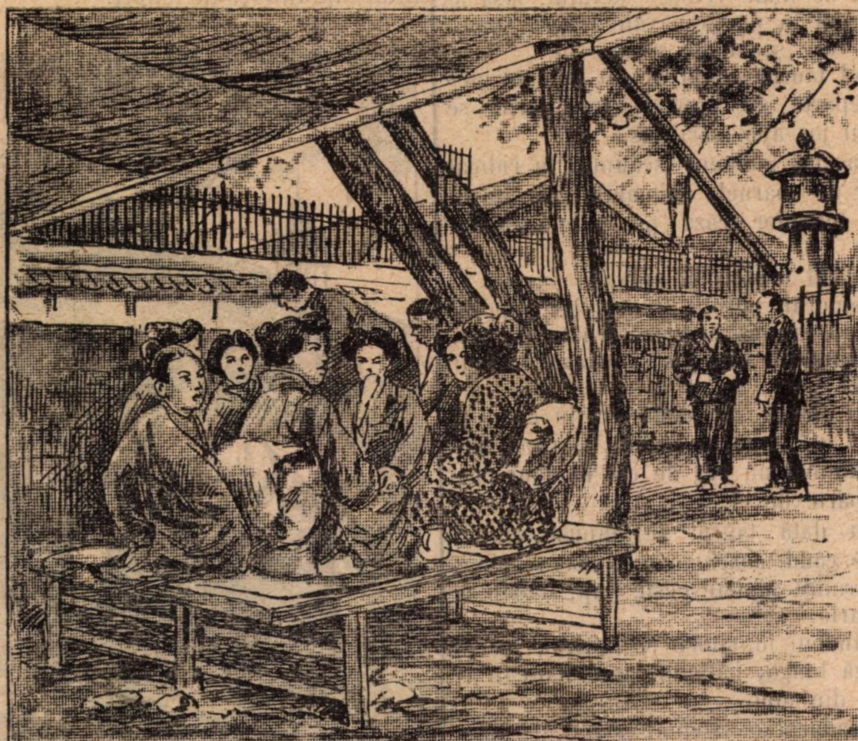
A doua reprezintă un restaurant bizar, ornat cu niște inscripții simbolice, albe ; el e foarte neasemănător celor cunoscute pe la noi.

De remarcat că familiile japoneze mănâncă foarte deseori și chiar regulat, la birturile acestea publice.

Ilustrația ultimă reprezintă o ceainărie japoneză pentru femeĭ, pe carĭ le servesc maĭ mulțĭ chelnerĭ din sexul contrar. Ele șăd pe o masă lată — comună, în cerc, și'și prepară — foarte meticuloase, ceaiul adus de chelner.

Restaurantul e gătit într'un stil bizar.

Japonezele țin cislă, sorbindu-și ceaiul alene.

Stând la un loc, ele îți fac impresia unor femeĭ excepționale prin faptul că nu vorbesc des și mult și despre lucrurĭ, obișnuite în discuțiunile femeilor, ci maĭ mult staŭ pe gândurĭ, privind o pasăre, o floare, un petec de cer... Arar când, spun câte o vorbă două, își exprimă numaĭ mulțumirea saŭ dorința după cine știe ce vis, ce *crâmpeĭ de poezie*...

Viața femeilor japoneze — a celor tinere, ca și a celor bătrâne, — se poate asemăna cu a unor florĭ plăpânde și drăgălașe — de glastră orĭ de câmp, și totdeodată cu aceea a unor păsărĭ cugetătoare și cu sufletul plin de vis și de poezie profundă...

L.

O excursiune la Constantinopol

In vara anuluĭ 1907 mă găseam cu încă un prieten la Constanța, unde îmĭ petreceam cele 3 săptămânĭ de concediŭ. — Ce deosebire între viața de biuroŭ de provincie și viața aceasta — scurtă de altfel, de petrecerĭ fără grijĭ! Când omul trăește fără grijĭ, începe să'șĭ făurească planurĭ, carĭ de carĭ maĭ frumoase, ba încă e în stare să le chiar înfăptuiască.

Așa și eŭ. Pe când îmĭ făceam baia zilnică în mare, împreună cu amicul meŭ, îmĭ veni o idee neașteptată.

— Ce ar fi, zic prietenuluĭ, dacă am încerca o călătorie maĭ lungă pe mare.

— C'am unde? întrebă amicul meŭ Walter.

— La Constantinopol, ziseĭ eŭ.

Și iată că începurăm să ne gândim în mod serios la călătoria aceasta în perspectivă. Maĭ întâi ne gândirăm dacă finanțele noastre ar putea suporta călătoria. — Despre partea aceasta n'aveam nicĭ o teamă.

Imediat o luarăm la picior spre Agenția S. M. R. unde am aflat că vaporul *Dacia* pleacă Joia la ora 12.30 seara. Ziua aceea era Miercurĭ.

A doua zi spre seară ne făcură ultimile pregătirĭ și la miezul nopțeĭ plecarăm.

Imediat începură obișnuitele zguduiturĭ, producătoare ale *răuluĭ de mare*. Din fericire, amicul meŭ și cu mine, furăm scutițĭ de acest neajuns. Ast-fel puturăm să rămânem cât-va timp pe bord și să admirăm cerul instelat. Pe la ceasul 3 ne-am culcat. A doua zi la 8 furăm în picioare. Am luat dejunul în eleganta sală de mâncare a vaporuluĭ și apoĭ am vizitat vaporul.

Chiar și străiniĭ preferă modernele și elegantele noastre vapoare carĭ fac această cursă. Călătoriĭ nu eraŭ prea mulțĭ, dar pe fața fie-căruia se putea citi mulțumirea și veselia, pe carĭ parcă le aduce călătoria pe mare. Câțĭ-va maĭ slabĭ intraŭ în cabine, schimbațĭ la față: eraŭ ceĭ asupra cărora marea are o influență rea. Pe la orele 10 ni se părea că spre răsărit se văd niște munțĭ, însă uitându-ne cu ochianul văzurăm că nu era alt-ceva de cât țărmul Constantinopoluluĭ.

— Iată insula Sf Gheorghe, zise cine-va lângă noĭ.

Vrurăm să ne uităm cu ochianul, dar un curs repede al mărei mișcă așa de tare vaporul în cât ne făcu imposibil acest lucru. După câte-va minute intrarăm în Bosfor.

Aci țĭ se deschide în fața ochilor uimițĭ, o frumusețe neasemănată. Spre partea Europeĭ, pe țărm, este un turn mare, înconjurat de o baterie de tunurĭ vechĭ de bronz carĭ opresc inamiciĭ să intre în Bosfor. Pe toate părțile se văd numaĭ

forturi și tunuri. După câte-va formalități, un pilot vine, într'o barcă și conduce vaporul.

Pe țărmurile Bosforului pe care trebue să-l străbatem pentru a ajunge în port, se desfășoară alte frumuseți. Dintre acestea notez: *Valea apelor dulcĭ din Asia, Satul Ortakoï, Palatul Dolma badgic*, etc. Am ajuns la portul Galata, străbătând ceĭ 26 kl. aĭ Bosforuluĭ într'o oră. Noĭ, fiind în clasa III, rămânem pe vapor unde luăm masa. După masă trecem și prin vamă unde nu uităm să dăm funcționaruluĭ tradiționalul bacșiș, care are aci, ca și la noi, o putere într'adevăr magică. După aceea mergem la hotelul „Palatul Atena". Fiind că ceĭ câți-va franci, pe carĭ i-am schimbat în banĭ turcești, s'aŭ isprăvit, schimbăm alțiĭ la un zaraf care ne înșală.

După ce ne instalăm la hotel, scriem câte-va cărți poștale celor din țară și plecăm să vedem orașul. Un servitor care știe puțin românește, ne duce la Școala Românească.

Această școală este într'o stare foarte bună și are deocamdată, numaĭ curs primar. Am vorbit cu profesoriĭ și cu directorul, până seara. Ne-am înapoiat apoi la hotel și am luat cina. După masă am mers la „Teatrul Francez" care este peste drum de hotel. A doua zi, Vineri, luăm cu noĭ pe servitorul din ajun și plecăm pe strada Mare unde vedem *Bazărul German, Palais de Chrystal*, etc., scăldate în lumină. Ne încărcăm cu o mulțime de fleacurĭ turceștĭ: fesuri, narghilele, mătăniĭ și altele, carĭ ne cam ușurează de parale. După masă, vizităm Galata. Cu o barcă trecem peste Cornul de Aur, la Stambul, unde stăm puțin. E o sărbătoare a turcilor. Am fi vrut să vedem pe sultan ducându-se la moschee, dar e bolnav și nu ese din casă. Sâmbătă, vizităm biserica Sf. Sofia —renumită prin măcelurile asupra creștinilor, făptuite acolo. Apoĭ, la *Baluk Pazar* (târgul peștilor) luăm o barcă care ne duce prin Cornul de Aur până la *Cheat Hane*. — O priveliște splendidă! Acĭ vedem și ministerul marinei.

* *

Seara, la masă, Walter se uită înt *ghid* și zise cu un ton foarte convins: O să maĭ vizităm *insula Prinkipo, Mănăstirea sf Ghoorghe, Maltepe*, și enumără toate frumusețile din jurul Constantinopoluluĭ.

— Vezică Turcul maĭ are multe frumusețĭ de văzut dar nu tot el vrea să plătească.

„Finanțele nu ne maĭ permit să stăm mult aci; mâine plecăm, zic eŭ. Și abia-abia, îl conving pe Walter că așa trebue să hotărâm.

Ne facem bagajele și Duminecă părăsim, cu mult regret de alt-fel, acest oraș.

In general, Constantinopolul este un oraș foarte curios prin câiniĭ luĭ ceĭ prea numeroșĭ, prin femeile luĭ îmbrobodite, prin tradiționalul bacșiș și prin pitorescul săŭ. Bietul Walter era zăpăcit de tot.

Când am ajuns la Constanța eram cu totul ușurațĭ de banĭ.

Acti Mase Groeg

Insula Părăsită

— Roman de aventurĭ, de JULES VERNE —

— Urmare —

Orĭ-ce s'ar fi întâmplat, nicĭ Godfrey, nicĭ Carefinatu nu voiră să'șĭ părăsească posturile lor. Negrul se servi de pușca sa cu aceiașĭ dibăcie ca și Godfrey. Dar dacă aceasta era numaĭ un instinct de imitație, trebue să mărturisim că era ceva surprinzător.

Pe la orele două către ziuă începu o nouă mișcare, — de astă-dată maĭ înfierbântată ca înainte. Primejdia era aproape de tot, — pozițiunea din interiorul luĭ Will-Tree era în pericol.

Intr'adevăr, din noŭ izbucniră urletele la rădăcina arboreluĭ. Din pricina ferestrelor, tăiate în cele două laturĭ ale scoarțeĭ, nicĭ Godfrey, nicĭ Carefinatu nu puteau vedea pe asediatorĭ și prin urmare n'aveau putința de a trage în eĭ cu speranța de a'ĭ nemeri.

De astă-dată fiarele atacau ușa, care, maĭ mult ca sigur, va ceda forțeĭ și ghiarelor lor.

Godfrey și negrul se scoborâră pe pământ. Ușa începuse deja să se clatine sub loviturile de dinafară. Se simțea o suflare caldă trecând prin crăpăturile scoarțeĭ.

Godfrey și Carefinatu încercară să întărească ușa, proptind-o cu lemnele luate de la culcușurile lor, însă toate acestea erau neîndestulătoare.

Fără îndoială, ușa va fi zdrobită în curând, căcĭ fiarele lucrau cu turbare,— maĭ ales de când loviturile de pușcă nu le maĭ puteau atinge.

Nu maĭ era nimic de făcut. Dacă Godfrey și tovarășiĭ săĭ vor rămâne încă în interiorul luĭ Will-Tree până în clipa în care vor năvăli fiarele, armele lor nu vor maĭ fi îndestulătoare spre a'ĭ apăra.

Godfrey încrucișă brațele sale. El privea cum ușa se desfăcea încetul cu încetul!.. El nu maĭ putea nimic.

Intr'un moment de slăbiciune, el trecu mâna peste frunte, ca un desnădăjduit. Insă, îndată se stăpâni;

— Sus! zise el, sus!.. cu toțiĭ!

Și el arată tubul îngust ce se ridica în interiorul luĭ Will-Tree.

Carefinatu și el, luând puștile și revolverele, le încărcară cu cartușe.

Era vorba acum să silească pe Tartelett ca să-ĭ urmeze până în acele înălțimĭ, în carĭ până acum nu a avut niciodată îndrăzneala să se urce.

Tartelett nu maĭ era acolo. El o luase dinainte, în timpul ce tovarășiĭ săĭ trăgeaŭ cu pușca.

— Sus! repetă Godfrey.

Aceasta era ultima retragere unde eĭ se putea pune la adăpost de fiare. In orĭ-ce caz, dacă una din ele, tigru saŭ panteră, s'ar fi încercat să se urce până sus, va fi ușor să apere deschizătura strâmtă prin care ar fi trebuit să treacă.

Godfrey și Carefinatu abia eraŭ la o înălțime de treĭ zecĭ de picioare, când în interiorul luĭ Will-Tree izbucniră niște urlete.

Incă o clipă și eĭ ar fi fost surprinșĭ. Ușa se sfărâmase.

Amândoĭ se grăbiră să se urce și să ajungă până la deschizătura de sus.

Un strigăt de spaimă îi primi. Era Tartelett, care crezu că vede apărând o panteră saŭ un tigru! Nenorocitul profesor era agățat de o ramură, înghețat de frica de a cădea.

Carefinatu se duse la el și îl legă bine cu brâul săŭ de o ramură secundară.

Apoĭ, în vreme ce Godfrey se așeză într'un loc unde putea veghia asupra deschizătureĭ, Carefinatu căută un loc, astfel ca să poată încrucișa locul luĭ cu al săŭ.

Și eĭ așteptară.

In aceste condițiunĭ, într'adevăr, se putea spera că asediațiĭ vor fi la adăpost de orĭ-ce atingere cu fiarele.

In timpul acesta Godfrey încerca să pătrundă cu vederea ceea ce se petrecea dedesubtul luĭ, însă noaptea era încă prea întunecoasă. Răgetele și urletele dădea de știre că asediatoriĭ nu aveaŭ în gând să părăsească locul.

Deodată, pe la orele patru de dimineață, se făcu o mare lumină în josul arboreluĭ. In curând ea se strecură prin ferestre și ușă. In acelaș timp, un fum înecător urcându-se prin tubul din interior, se ridică în sus.

— Oare ce s'a maĭ întâmplat? strigă Godfrey.

Era ușor de lămurit. Fiarele, răscolind tot în interiorul luĭ Will-Tree, aŭ risipit cărbuniĭ de pe vatră. Focul s'a întins îndată la obiectele ce eraŭ în cameră. Flacăra a atins scoarța, pe care uscăciunea-ĭ o făcea și maĭ combustibilă. Uriașul sequoia ardea de la bază.

Situația devenea decĭ și maĭ grozavă ca până acum.

In această clipă, la flacările focului, ce luminaŭ dedesubtul grupeĭ de sequoias, se puteaŭ zări fiarele ce săreaŭ in jurul piciorului luĭ Will-Tree.

Aproape în aceiaşi clipă, o inspăimântătoare explozie se produse. Arborele, scuturat ingrozitor, se cutremură din rădăcinĭ.

Era rezerva de praf de puşcă ce sărise în aer în interiorul luĭ Will-Tree şi aerul, gonit în afară cu violenţă, eşi prin deschizătura de sus cu o mare putere.

Godfrey şi Carefinatu cât pe acĭ să fie zmulşĭ de la locurile lor. Cu siguranţă, dacă Tartelett nu ar fi fost legat solid, el ar fi căzut la pământ.

Fiarele, ingrozite de explozie, maĭ mult saŭ maĭ puţin rănite, o luară la fugă.

Insă, în acelaş timp, focul, alimentat de această aprindere a prafuluĭ de puşcă, luă o întindere şi maĭ mare. Flacările marĭ ce lingeaŭ pereţiĭ interiorĭ se ridicaŭ din ce în ce maĭ sus. Cele maĭ înalte dintre ele ajunseră în curând până la furcă şi crengile uscate de pe ramurĭ ardeaŭ pocnind ca revolverele. O flacăre imensă lumina, nu numaĭ grupa de arborĭ uriaşĭ, ci şi întregul ţărm de la Flag-Point până la Dream-Bay.

In curând focul începu să ameninţe locul unde eraŭ adăpostiţĭ Godfrey şi ceĭ doui tovarăşĭ aĭ săĭ.

Vor fi eĭ decĭ cuprinşĭ de acest foc în potriva căruia nu puteaŭ lupta, saŭ nu vor avea altă scăpare de cât să se arunce în jos pentru a fugi de flacărĭ?

In ori-ce caz era moartea!

Godfrey căuta încă dacă maĭ era vr'un mijloc de scapare. Nu vedea nimic! Ramurile ardeaŭ deja şi un fum gros întuneca spre răsărit primele luminĭ ale zorilor.

In această clipă, o grozavă pocnitură se auzi. Arborele, ars la rădăcină, se rupse de-odată, se inclină, se abătu..

Insă, abătându-se, trunchiul întâlni ceĭ douĭ arborĭ vecinĭ; ramurile lor puternice se amestecară cu ale sale şi el rămase astfel culcat într'o parte, făcând un unghiŭ de patruzecĭ şi cincĭ de grade cu pământul.

In momentul în care sequoia căzu Godfrey şi tovarăşiĭ săĭ se crezură pierduţĭ.

— Nouă-spre-zece Ianuarie! — strigă atuncĭ o voce, pe care Godfrey, incremenit, o recunoscu totuşĭ.

Era Carefinatu!.. Da, Carefinatu a zis aceste cuvinte şi în acea limbă engleză pe care, până acum, părea că nu o cunoaşte.

— Ce-aĭ zis?! — strigă Godfrey, care se apropie de el printre crengĭ.

— Am zis, răspunse Carefinatu, că astă-zĭ unchiul d-voastră, Will, trebue să sosească, alt-fel ne-am dus pe copcă!

CAP. XXII

In clipa aceea şi maĭ nainte ca Godfrey să fi avut vreme să răspundă, câte-va detunăturĭ de puşcă se auziră la o mică depărtare de Will-Tree.

Apoĭ începu să cadă o ploae torenţială care stinse flacările ce ameninţaŭ să se întinză la arboriĭ pe carĭ se sprijinea Will-Tree.

Godfrey nu ştia ce să creazâ despre acest şir de întâmplărĭ de nelămurit: Carefinatu vorbind englezeşte ca un englez din Londra, chemându-l pe nume, vestindu-ĭ sosirea apropiată a unchiuluĭ Will, apoĭ acele detunăturĭ de arme ce izbucniră de odată! — toate astea îl uimiră.

Dar după cincĭ minute de la primele focurĭ de puşcă, o trupă de marinarĭ îşĭ făcu apariţia sub arborĭ.

Godfrey şi Carefinatu alunecară îndată de-a lungul trunchiuluĭ, al căruĭ interior ardea încă.

Insă, în momentul în care Godfrey atingea pământul, auzi că e chemat de două vocĭ pe carĭ, cu toată turburarea de care era cuprins, le recunoscu îndată.

— Nepoate Godfrey, am onoarea de a te saluta!

— Godfrey, dragă Godfrey!

— Unchiul Will!.. Phina!.. Voĭ!.. strigă Godfrey zăpăcit.

Apoĭ se îmbrăţişară cu toţiĭ.

In acelaş timp douĭ mateloţĭ, la ordinul căpitanuluĭ Turcotte, care comanda mica trupă, se agăţară de-a lungul trunchiuluĭ pentru a scapa pe Tartellet, pe care îl „culeseră" cu toată prevenirea datorită persoaneĭ sale.

Şi atuncĭ, una după alta, întrebărĭ, răspunsurĭ, explicaţiunĭ de tot felul urmară.

— Unchiule Will, d-ta?

— Da, noĭ!

— Şi cum aţĭ putut descoperi insula Phina?

— Insula Phina! — răspunse William W. Kolderup. Vreĭ să zicĭ insula Spencer! Eh, nu era greŭ; am cumpărat-o acum şease lunĭ!

— Insula Spencer!..

— Căreia tu i-aĭ dat, aşa dar, numele meŭ, iubite Godfrey? — zise tânăra fată.

— Imĭ place acest nume şi o să'l păstrăm, răspunse unchiul; însă până acum ea este pentru geografĭ tot insula Spencer, care e la o depărtare numaĭ de treĭ zile de San-Francisco şi în care am crezut folositor să te trimit ca să'ţĭ facĭ ucenicia de Robinson!

— Oh, unchiul meŭ, unchiule Will! Ce vorbeştĭ d-ta? — strigă Godfrey. Dacă e adevărat aceasta, apoĭ eŭ nu pot să'ţĭ spun alt-ceva de cât că nu am meritat aşa ceva. Insă atuncĭ, unchiule Will, naufragiul luĭ „Dream"?

— Fals! — răspunse William W. Kolderup, care nicĭ n'a fost maĭ bine dispus. „Dream" s'a adâncit foarte liniştit, urmând instrucţiunile date de mine căpitanuluĭ Turcotte, umplând cu apă „waterballast"-urile sale. Tu ţi aĭ zis că el s'a scufundat de-a binelea; însă când căpitanul Turcotte a văzut că Tartelett şi cu tine mergeţĭ liniştiţĭ pe coastă, a dat maşina înapoĭ. Peste treĭ zile el intra în San Francisco şi tot el este care ne-a adus azĭ pe insula Spencer la data convenită.

— Ast-fel, nimenĭ din echipagiŭ n'a pierit în naufragiŭ? — întrebă Godfrey.

— Nimenĭ... dacă nu cumva acel chinez nenorocit, care se ascunsese pe bord şi care nu a maĭ fost regăsit!

— Dar acel prao?

— Fals, pe prao l-am comandat anume pentru aceasta.

— Dar aceĭ sălbaticĭ?..

— Falşĭ sălbaticĭ, pe carĭ loviturile tale de puşcă din fericire nu i-aŭ atins.

— Dar Carefinatu!...

— Fals, Carefinatu, saŭ maĭ curând credinciosul meŭ Jup Brass, care, după câte văd, a jucat de minune rolul săŭ de Vinerea!

— Da! răspunse Godfrey şi el mi-a scăpat viaţa în două rândurĭ, într'o întâlnire cu un urs, apoĭ cu un tigru...

— Un urs fals, un tigru fals! strigă Wiliam W. Kolderup, râzând din toată inima.

Amândoĭ eraŭ umpluţĭ cu pae şi aŭ fost aduşĭ fără ca tu să-ĭ fi văzut, cu Jup Brass şi tovarăşiĭ săĭ!

— Insă eĭ mişcaŭ din cap şi din picioare!...

— Cu mijlocul uneĭ maşinăriĭ pe care Jup Brass o punea în mişcare în timpul nopteĭ, câte-va ceasurĭ înainte de întâlnirile ce el ţi le pregătea!

— Cum! toate acestea!... strigă Godfrey, puţin cam ruşinat că s'a lăsat păcălit în aşa fel.

— Da! îţĭ mergea prea bine acĭ pe insulă, nepoate, şi trebuia să-ţĭ dăm ceva emoţiunĭ!

— Atuncĭ, răspunse Godfrey, care începu să râză, dacă d-ta aĭ vrut tocmaĭ să ne încercĭ în modul acesta, unchiule Will, de ce aĭ trimes acea ladă care conţinea toate acele lucrurĭ de care noĭ aveam nevoe?

— O ladă! răspunse Wiliam W. Kolderup. Ce ladă? Eŭ nu ţi-am trimis nicĭ o ladă! Poate că, prin întâmplare.

Şi zicând acestea, unchiul se întoarse spre Phina, care plecând ochiĭ întoarse capul.

— Ah! într'adevăr!... O ladă, atuncĭ însă a trebuit ca Phina să se fi înţeles cu...

Şi unchiul Will se întoarse spre căpitanul Turcotte care porni în hohote.

— Ce era să fac, domnule Kolderup, zise el, se poate întâmpla ca să mă opun d-tră câte odată... însă d-şoareĭ Phina... e prea greŭ!... şi acum patru lunĭ, pe când m'aţĭ trimis să supraveghez insula, am pus la mal lada pomenită maĭ sus...

— Scumpă Phina, iubita mea Phina! zise Godfrey apucând mâinile tinereĭ fete.

— Turcotte, cu toate acestea d-ta mi-aĭ promis că veĭ păstra taina! răspunse Phina roșindu-se.

Și unchiul William W. Kolderup dând din cap, în zadar voia să-ĭ ascundă că era foarte mișcat.

Insă, dacă Godfrey râdea cu poftă ascultând lămuririle ce i le dădea unchiul Will, profesorul Tartelett nu râdea de loc! El era ca împietrit de ceea-ce auzise! Să fie obiectul uneĭ ast-fel de mistificațiunĭ, uneĭ ast-fel de păcălelĭ, el, profesorul de dans și de ținută! De aceea înaintând cu demnitate el zise:

— Eŭ cred că domnul William Kolderup, zise el, nu va susține, că și crocodilul enorm căreia a fost aproape ca să-ĭ cad victimă, era de asemenea de carton și cu mașină?

— Un crocodil? răspunse unchiul.

— Da, domnule Kolderup, răspunse atuncĭ Carefinatu, căruia se cuvine să-ĭ dăm înapoĭ adevăratul săŭ nume de Jup Brass, da, un crocodil adevărat, care s'a aruncat asupra domnuluĭ Tartelett și cu toate acestea, eŭ nu am adus nicĭ unul din aceștia în colecțiunea mea?

Godfrey povesti atuncĭ ceea ce se petrecu în timpul din urmă: apariția fiarelor în număr mare, leĭ adevărați, tigriĭ adevărați, adevărate pantere, hiene, apoi năvălirea de adevărați șerpĭ, din care, timp de patru lunĭ de zile, nicĭ de probă măcar nu zărise pe insulă!

William W. Kolderup, zăpăcit la rândul săŭ, nu înțelegea nimic din toate acestea. Insula Spencer,—acest lucru se știa de multă vreme—nu era înspăimântată de nicĭ o fiară, și ea nu putea să conțină nicĭ un animal vătămător, aceasta chiar după contractul de vânzare.

De asemenea el nu înțelese ceea ce îĭ povesti Godfrey, despre toate acele încercărĭ de a descoperi izvorul aceluĭ fum ce se arătase, în maĭ multe rândurĭ, în diferitele puncte ale insuleĭ. Toate aceste povestirĭ îĭ dădeaŭ de înțeles că nu s'a petrecut totul în tocmaĭ după instrucțiunile sale, după programul săŭ pe care numaĭ el avea dreptul să'l facă.

Cât privea pe Tartelett, el nu era un om căruia să-ĭ fi umblat cu povestĭ. El nu voia să admită nimic, nicĭ naufragiŭ fals, nicĭ sălbaticĭ falșĭ, nicĭ fiare false și maĭ ales, nu voia să renunțe la gloria câștigată, doborând, din prima sa lovitură trasă cu pușca, pe șeful unuĭ trib polynezian,—unul din servitoriĭ palatuluĭ Kolderup, care, de alt-fel, e tot atât de sănătos cât și el.

Totul era spus, totul era lămurit, afară de grava chestiune de fiare sălbatice adevărate și fumul necunoscut. Aceasta făcu chiar pe unchiul Will ca să devină foarte gânditor. Insă, ca un om practic ce era, lăsă pentru altă dată această problemă și adresându-se nepotuluĭ săŭ:

— Godfrey, zise el, tu aĭ iubit în tot d'auna insulele, așa de mult, în cât eŭ sunt sigur că îțĭ fac plăcere dându țĭ de știre că aceasta este a ta! Eŭ țĭ-o fac cadoŭ! Poțĭ să te resfețĭ pe ea, pe insula ta, cât pofteștĭ! Eŭ nicĭ nu m'așĭ gândi să te silesc ca s'o părăseștĭ și n'așĭ voi să te despart de ea! Rămâĭ decĭ un Robnison toată viața ta, dacă te trage inima.

— Eŭ! răspunse Godfrey, eŭ! toată viața mea!

Phina înaintând la rândul eĭ:

— Godfrey, întrebă ea, într'adevăr tu voeștĭ să rămâĭ pe insula ta?

— Maĭ bine să mor! strigă el.

Apoĭ îndată.

— Eĭ bine, da, reluă el luând mâna feteĭ, da, voesc să rămân acĭ, însă cu treĭ condițiunĭ: prima, că tu veĭ rămâne acĭ cu mine, dragă Phina; a doua, că unchiul Will se va însărcina să locuiască la noĭ și a treia că preotul de pe *Dream* să vie să ne cunune chiar azĭ!

— Pe *Dream* nu e nicĭ un preot, Godfrey, răspunse unchiul Will, tu știĭ bine aceasta, însă eŭ cred că maĭ sunt din eĭ la San-Francisco și că acolo vom găsi noĭ un demn păstor care să ne facă acest mic serviciŭ! Eŭ cred decĭ că răspund gânduluĭ tăŭ spunându-țĭ că, mâine dimineața, noĭ pornim spre casă!

Atuncĭ Phina și unchiul Will voiră ca Godfrey să le arate insula. Iată-ĭ decĭ plimbându-se sub grupa de sequoias, dealungul râulețuluĭ până la punte.

Vaĭ! din locuința de la Will-Tree n'a maĭ rămas nimic! Focul a distrus această casă întocmită înlăuntrul arboreluĭ! Fără sosirea luĭ William W. Kolderup, la începutul ierneĭ cu micul lor material distrus, fiare sălbatice adevărate cutreerând insula, Robinsoniĭ noștriĭ ar fi fost de plâns!

— Unchiule Will, zise atuncĭ Godfrey, dacă eŭ am botezat această insulă cu numele Phineĭ, trebue să maĭ adaug că arborele în care noĭ locuiam se chema Will-Tree!

— Eĭ bine, răspunse unchiul, vom duce cu noĭ sămânța ca să semănăm în grădina mea din Frisco!

In timpul aceteĭ plimbărĭ s'aŭ putut zări în depărtare câteva fiare, însă ele nu îndrăzuiră să atace trupa numeroasă și bine înarmată a marinarilor de pe „Dream". Cu toate acestea prezența lor era un fapt cu totul de neînțeles.

Apoĭ cu toțiĭ s'aŭ întors spre bord, nu fără ca Tartelett să fi cerut permisiunea de a lua cu sine „crocodilul săŭ", — permisiune ce-ĭ fu acordată.

Seara, toată lumea era adunată în careul de pe „Dream";—în jurul uneĭ mese voioase s'a sărbătorit sfârșitul încercărilor luĭ Godfrey Morgan și logodirea sa cu Phina Hollanay!

A doua zi, 20 Ianuarie, „Dream" începu drumul săŭ sub comanda căpitanuluĭ Turcotte. La orele opt dimineața, Godfrey, nu fără oare care emoțiune, vedea la orizontul din spre apus ștergându-se ca o umbră, această insulă pe care cincĭ lunĭ de zile a făcut o școală căreĭ lecțiĭ nu le va maĭ uita nicĭ o dată.

Trecerea se făcu iute pe o mare frumoasă, cu un vânt prielnic pentru a putea întinde pânzele de pe „Dream". Ah! el mergea deadreptul la ținta sa, de astă dată! El nu maĭ căuta să înșele pe nimenĭ! El nu maĭ făcea ocolurĭ nenumărate, ca la prima călătorie! Nu maĭ pierdea în timpul nopțeĭ ceea ce câștigase în timpul zileĭ!

Astfel în ziua de 23 Ianuarie, după ce intră prin Poarta de Aur în întinsa baie a San-Franciscoluĭ, el se lipi liniștit de cheiul din Merchant-Street.

Și ce se văzu atuncĭ?

Se văzu eșind din fundul vasuluĭ un om care, după ce ajunse pe „Dream", înot, în timpul nopțeĭ în care acesta era în dreptul insuleĭ Phina, a reușit să se ascundă în el pentru a doua oară!

Și cine era acest om?

Era Chinezul Seng-You, care a făcut călătoria de întoarcere precum făcuse cea de ducere!

Seng-You înaintă spre William W. Kolderup.

— Să mă erte domnul Kolderup, zise el foarte politicos. Când m'am urcat pe bordul luĭ „Dream" eŭ credeam că el pleca direct spre Shangai unde voiam să mă repatriez; însă de vreme ce el se întoarce la San-Francisco, eŭ debarc!

Toțĭ mirați de această apariție, nu știaŭ ce să răspundă acestuĭ om care ne privea surâzând.

— Insă, zise în sfârșit William W. Kolderop, cred că tu n'aĭ stat timp de șase lunĭ în fundul vaporuluĭ?

— Nu! răspunse Seng-You.

— Așa dar unde te-aĭ ascuns?

— Pe insulă!

— Tu? strigă Godfrey.

— Eu!

— Atuncĭ acele fumurĭ?

— De, trebuia să fac foc!

— Și tu nu căutaĭ să te apropiĭ de noĭ, să împarțĭ cu noĭ viața comună.

— Unuĭ chinez îĭ place să trăiască singur, răspunse liniștit Seng-You. El se mulțumește cu sine însuși și n'are nevoe de nimenĭ!

După aceasta, originalul, salutând pe Wiliam W. Kolderup, debarcă și dispăru.

— Iată din ce lemn sunt cioplițĭ adevărațiĭ Robinsonĭ! strigă unchiul Will. Privește-l și vezĭ dacă-ĭ semenĭ! Este în zadar, rasa anglo-saxonă va avea de lucru să absoarbă oamenĭ de acest soĭ!

— Bun! zise atuncĭ Godfrey, fumurile sunt lămurite prin prezența luĭ Seng You, însă fiarele?

— Și crocodilul meŭ! adause Tartelett. Așĭ vrea să aud cum mi se lămurește crocodilul meŭ!

Unchiul William W. Kolderup, foarte încurcat, simțindu-se la rândul săŭ mis-

tificat asupra acestuĭ punct, trecu mâna peste frunte spre a goni gândurile.

— Vom afla aceasta maĭ târziu, zise el. Totul sfârşeşte prin a se descoperi ceea ce se caută.

Câteva zile după aceea se celebră cu mare pompă căsătoria nepotuluĭ luĭ William W. Koldeăup.

La acestă ceremonie Tartelett fu perfect în ţinută, distincţiune, „comme il faut" şi elevul săŭ făcu de asemenea onoare celebruluĭ profesor de dans şi de ţinută.

In timpul acesta luĭ Tartelett îĭ veni o idee. Neputând să facă din crocodilul săŭ un ac de cravată — el regretă aceasta—se hotărî să-l dea ca să-l umple cu pae.

In acest mod, animalul, bine preparat cu fălcile desfăcute, cu picioarele întinse, atârnat de tavan, va face cea maĭ frumoasă podoabă a camereĭ sale.

Crocodilul fu decĭ trimis la un celebru specialist, care după câte-va zile îl aduse înapoĭ.

Cu toţiĭ, atuncĭ, veniră să admire monstrul căruia Tartelett cât p'acĭ era să-ĭ servească de friptură!

— Ştiţĭ d-tră, d-le Kolderup, de unde venea acel animal? zise celebrul împăetor prezintând socoteala.

— Nu! răspunse unchiul Will.

— Cu toate acestea el avea o etichetă lipită sub carapace.

— O etichetă? strigă Godfrey.

— Iat-o, răspunse celebrul specialist.

Şi el arătă o bucată de piele, pe care eraŭ scrise aceste cuvinte:

Trimis de Hagenbeck, din Hamburg, luĭ I.-R. Taskinar, din Stockton, U. S. A.

Când William W. Kolderup citi aceste cuvinte, izbucni într'un hohot de râs.

El înţelese totul.

Adversarul săŭ I.-R. Taskinar, care, pentru a se răzbuna, după ce cumpărat o încărcătură întreagă de fiare, reptile şi alte animale răŭ-făcătoare de la un furnizor bine cunoscut al menageriilor din cele două lumi, el a descărcat aceste fiare în timpul nopţeĭ, în maĭ multe călătoriĭ, pe insula Spencer. Aceasta, fără îndoială, l'a costat scump, însă el a reuşit să otrăvească proprietatea rivaluluĭ săŭ, precum făcură englezii în Martinica, dacă trebue să credem legenda, înainte de a o da Franţeĭ!

De acĭ înainte nu maĭ era nimic de nelămurit în faptele memorabile de pe insula Phina.

— A întors'o bine! strigă William W. Kolderup. Nicĭ eŭ însumĭ n'aşĭ fi putut să fac maĭ bine ca acest pungaş bătrând de Taskinar!

— Insă, cu aceştĭ oaspeţĭ grozavĭ, zise Phina, acum, insula Spencer...

— Insula Phina.. răspunse Godfrey.

— Insula Phina, reluă surâzând tânăra femee, este cu totul de nelocuit!

— Eh! răspunse unchiul Will, vom aştepta până ce s'o locuim ca ultimul leŭ să fi sfâşiat ultimul tigru!

— Şi atuncĭ, scumpă Phină, întrebă Godfrey, nu te veĭ teme să viĭ cu mine a petrece acolo câte-va lunĭ?

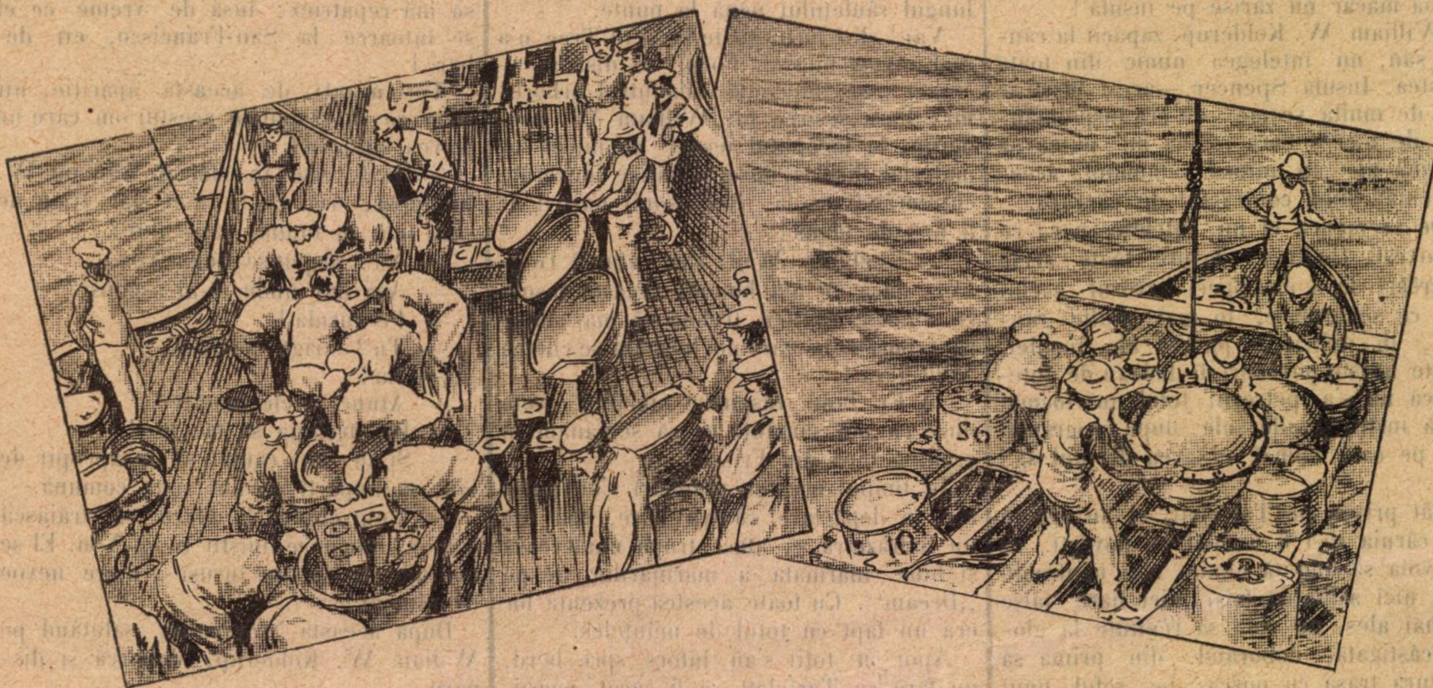
— Cu tine, iubitul meŭ soţ, nu mă voĭ teme de nimic! răspunse Phina, şi fiindcă tu încă nu ţi-aĭ făcut călătoria în jurul pământuluĭ...

— O vom face împreună! strigă Godfrey, şi dacă nenorocul mă va face un adevărat Robinson...

— Veĭ avea cel puţin lângă tine pe cea maĭ devotată Robinsonă.

S f î r ş i t

O LUCRARE PRIMEJDIOASĂ

Prepararea şi lansarea minelor

Una dintre cele maĭ primejdioase lucrărĭ ale chimieĭ, azĭ, se poate socoti cu drept cuvânt şi fabricarea minelor sub-marine. Maĭ mult încă, gândindu-ne că în aproape toate marinele militare maĭ bine organizate—cea engleză şi americană, de pildă, sunt fabricate de către marinarĭ — de sigur, nu tocmaĭ cu multe cunoştinţĭ în ce priveşte chimia.

In prima parte a ilustraţieĭ noastre se poate vedea cum—maĭ mulţĭ marinarĭ, cu precauţiunĭ nenumărate, închid enormele cutiĭ de tinichea pline cu fulmicoton. O mică nebăgare de seamă ar fi de ajuns spre a se întâmpla o catastrofă ireparabilă.

A doua parte a ilustraţieĭ reprezintă o echipă de marinarĭ într'o barcă plină cu minele pe carĭ le lansează.

Lansarea acestor mine se face prin ajutorul uneĭ macarale de pe vaporul de lângă barcă, prin care se ridică puţin în sus şi apoĭ se lasă la o anumită depărtare în apă – unde, la o adâncime de 10—15 metri, se opresc. Şi chiar în această împrejurare pericolul nu'ĭ de loc exclus. Insă

(spre lămurirea deplină a cititorului) țin să menționez că minele din barca de pe a doua ilustrație sunt lansate numaĭ pentru niște experiențe și manevre navale. In direcția lor se îndreaptă niște pseudo-vase, construite din scîndurĭ vechĭ, carĭ, atingînd capsa de deasupra mineĭ, se prefac în miĭ de fărâmițe, risipindu-se în toate părțile, la depărtări surprinzătoare.

— r —

VAMPIRUL

— Urmare —

Pentru a doua-zecea oară Gracioza căzu îndărăt zdrobită de sforțările supra-omenești pe carĭ le făcea. Părețele stâncos era de neînvins. De cea-laltă parte, sub fâșia de lumină verde, suprafața apeĭ maĭ liniștită, era înfiorată de niște încrețiturĭ ușoare ca fața uneĭ femeĭ frumoase și triste, care s'ar însufleți de un surîs blând.

Și totuși ar fi fost destul să ajungă acolo, în mijlocul aceleĭ oglinde liniștite, pentru ca să-și scape viața.

Pentru ultima oară maĭ făcu o încercare disperată. Dar recăzu din noŭ în apa murdară. Se răsturnă peste spate și timp de câte-va secunde dispăru sub apă pentru a apare apoĭ din noŭ lângă zid, de care se sprijini, maĭ mult moartă de cât vie.

Sărmana Gracioza aspira o atmosferă de moarte și simția că nu maĭ are mult de trăit.

Insă nu-șĭ perduse cunoștința; din potrivă, rațiunea îĭ devenise acuma cât se poate de lucidă.

Știa că totul se sfârșise, că nu putea să'ĭ maĭ rămâie nicĭ o speranță;—atuncĭ voi ca cel puțin să moară într'un mod nobil.

In clipele acelea se înălțase deasupra natureĭ și sentimentelor omenești; era cuprinsă de o iluminare supra-naturală. Zbura spre înălțimĭ senine, acolo unde avea să se întâlnească o dată cu ființele carĭ îĭ eraŭ atât de scumpe.

Ce-ĭ pasă dînseĭ la urma urmeĭ, de moarte. Câte-va momente numaĭ, și carnea eĭ avea să înceteze de a maĭ suferi. Nu se va întâlni oare, în domeniul acela necunoscut, în care va intra, cu tatăl eĭ, și cu mica eĭ Arocha?

Apa se urca mereŭ; acuma ajunsese până la umeriĭ sărmaneĭ chinuite. Părul eĭ lung, despletit, fâlfâia în juru-ĭ, ca niște alge aquatice. Fața eĭ palidă, îngălbenită încă și maĭ mult de reflecsul verzuĭ care venia de pe zid, semăna cu o apariție diafană.

Numaĭ ochiĭ 'ĭ maĭ trăiaŭ, ochiĭ, măriți peste măsură, fixați mereŭ spre fâșia de lumină spre care cercase să meargă.

Apa îĭ săltă acuma corpul. Rămânea cu picioarele înfundate în materia vâscoasă, care o aspira încetul cu încetul în masa eĭ mișcătoare.

Işĭ întinsese mâinele de-a lungul apeĭ, cu un gest liniștit, resemnat.

Stofele rochieĭ pluteaŭ acum în jurul eĭ, ca potirul întors al uneĭ florĭ gigante.

O tăcere adâncă domnia peste tot; tăcerea solemnă a morțiĭ.

Se părea însă că apa se oprise acum în mersul eĭ; nive'ul nu i se maĭ urca. Suprafața eĭ devenise liniștită ca o oglindă.

Ce avea să se petreacă?

Era oare o nouă rafinerie în oribilul supliciŭ, pentru ca sărmana fată să simtă un timp maĭ îndelungat chinurile morțeĭ?

Neliniștea o cuprinse din noŭ: cine era oare monstrul capabil să inventeze asemenea torturĭ? De ce n'o lăsa să moară maĭ repede?

Privirea îĭ era mereŭ fixată spre punctul de unde veneaŭ razele de lumină.

De o dată, o scânteere se produse, o licărire de undă agitată:

Apoĭ de o dată apa începu să cadă din noŭ, de astă dată în cascade.

Supliciul avea să se sfârșească.

Apa prinse din noŭ să se ridice; dar, în clipa următoare fata nu-șĭ putu opri o violentă tresărire.

Văzuse ceva trecând, o masă întunecoasă, care căzuse în apă cu un sgomot înăbușit.

Nu-șĭ putuse da seamă ce era; dar în curând un alt corp căzu, apoĭ încă unul și multe altele.

Apa era acum peste tot înfiorată, și se ridica palpitândă, în valurĭ micĭ.

Apoĭ ceva apăru maĭ aproape.

Era un corp care înota la suprafață; un corp lung, masiv, de grosimea unuĭ braț omenesc. Și alte asemenea corpurĭ apărură în curând, rătăcind la întâmplare, părând că caută o pradă.

Un strigăt de groază porni din pieptul tinereĭ fete.

— Trembladoriĭ! exclamă dânsa.

Ah! de astă dată înțelegea sfârșitul ce-ĭ era rezervat.

Agonia chinuitoare a apeĭ care se urca încetul cu încetul, nu fusese de ajuns.

Tortura speranțeĭ care isvora din slaba fâșie de lumină, nu însemnase nimica. Trebuia o moarte și maĭ hidoasă încă.

Trembladoriĭ sunt un fel de reptile electrice, spaima locuitorilor Americeĭ equatoriale.

Descărcăturile lor fulgerătoare, paralizează încetul cu încetul corpul; moartea prin acest mijloc este mult maĭ lungă și maĭ dureroasă.

Ah! confortul oribil cu corpurile moĭ ale reptilelor; și apoĭ la urmă, dințiĭ ascuțițĭ fâșiind carnea.

Sărmana copilă știa bine ce soartă o așteaptă.

De multe orĭ avusese dânsa prilejul să vadă diferite animale sucombând sub mușcăturile acestor peștĭ veninoșĭ. Văzuse cum bietele animale dispăreaŭ și cum horda mișcătoare se bătea pe cadavre, agitându-se deasupra lor în inele strânse, mișcătoare.

Trembladoriĭ căutaŭ acuma o victimă.

Copila rămânea nemișcată, pentru că tremurăturile apeĭ să nu-ĭ trădeze prezența.

Dar iată că una dintre reptile se apropie și se lipește de corpul eĭ.

Gracioza o cuprinse cu mâinĭ înfrigurate și o gâtuĭ. Dar descărcătura electrică se produse; biata fată se simți înțepată de sute de ace prin tot corpul.

Dar în curând alte reptile se apropiară; o a doua descărcătură electrică se produse, apoĭ o a treia și multe altele.

Atuncĭ Gracioza nu maĭ fu stăpână pe energia eĭ, și întinzând brațele inainte dispăru în apa neagră. Animalele o urmară la fund.

CAP. XI

Guvernatorul Tiburcio rămăsese nemișcat lângă masa sa de lucru. Cine oare putuse scri aceste cuvinte?

Fusese cuprins de o teamă nebună, de care nu se putea apăra prin puterea rațiuneĭ, pentru că era teama de necunoscut.

Genova Martinez, complicea și amanta sa, era și dânsa înspăimântată.

Dar dânsa cel puțin, era de o natură maĭ puțin lașă, de un temperament maĭ arzător. După ce trecuse primul moment de groază, voise să-șĭ dea seamă de cele petrecute.

Cerneala era aproape udă încă de misteriosul bilet; prin urmare, acela care scrisese nu putea să fie departe, trebuia să se afle încă în interiorul palatuluĭ.

Hotără să împărtășească și guvernatoruluĭ aceste gândurĭ, și sguduindu-l de braț, el strigă:

— Don Luiz!

— Ce este? exclamă dînsul, ca și cum s'ar fi deșteptat dintr'un vis.

— Să vorbim încet, poate că cine-va ne pândește și ne ascultă.

— Cine?

— Acela care a scris aceste rândurĭ amenințătoare.

— Il cunoștĭ?

Don Tiburcio era așa de îngrozit, în cât nu și dădea bine seamă ce vorbește.

— Tacĭ, îĭ repetă femeea, îțĭ spun că se poate să fim spionațĭ.

— Atuncĭ ce voeștĭ?

— Trebue să aflăm cine este omul

acesta, fără îndoială că nu e departe de noi.

— Crezi?

— Nu vezi că scrisul de pe bilet e încă proaspăt? Trebue să fie cine-va care cunoaşte bine palatul.

— Aşa dar, omul acesta ne-a auzit vorbind?

— Poate.

— Ah! asta nu e cu putinţă, am luat doar toate măsurile pentru ca nimeni să nu ajungă până la noi. Nu există de cât două intrări cari conduc până la această încăpere: uşa de aici care e închisă de două ori, şi uşa secretă pe care ne-am coborât odinioară.

— Dar camera aceasta de alături!

Pentru a se convinge că nimeni nu se ascunsese acolo, senora Martinez intră hotărâtă. Dar nu era nimeni.

Don Tiburcio era galben ca un mort.

— Nimeni n'a putut intra aici murmură dânsul, şi totuşi trebue să fi intrat cineva!

Senora Martinez se întoarse deodată:

— Dar la terasă te-ai gândit! exclamă dânsa.

— Terasa nu poate fi escaladată, răspunse don Tiburcio; şi apoi chiar dacă ar fi încercat cineva acest lucru aproape imposibil, soldaţii ar fi trebuit să-l vadă.

— Dar dacă sunt şi soldaţii complici cu omul acela.

— Oh! atunci ar fi înspăimântător. Dar nu înţeleg de ce îmi pui toate aceste întrebări la cari nu pot răspunde.

— Trebue să facem ceva... Oare nu vei încerca nimica pentru a te scăpa de această ameninţare teribilă?

— Ce aş putea încerca?

— Ştiu şi eu?.. De ce nu-l chemi pe căpitanul Hermann?

— E în închisoare.

— Sfatul omului acestuia ţi-a fost în tot-d'auna de mare folos.

— Dar în această împrejurare ce ar putea să facă dânsul?.. Ne aflăm în faţa unei fiinţe supranaturale...

— Don Luiz, nu 'ţi este ruşine să vorbeşti astfel?..

Oare nu eşti d-ta acela care ai afirmat în tot-d'auna că toate povestirile despre stăpânul vampirilor, nu erau de cât o simplă legendă copilărească? Azi ai început şi d-ta să crezi în aceste nimicuri?

— După cele ce mi s'au întâmplat mi se pare că am dreptul să cred.

— Nu-ţi mai pierde timpul cu vorbe deşarte. In timp ce d-ta stai aici şi discuţi zadarnic, duşmanul care odinioară era aproape, a avut tot timpul să se îndepărteze. Nu mai sta în nemişcare; dute mai repede; fă ceva!

— Ai dreptate, răspunse don Tiburcio: trebue să intri din nou în camera ta secretă; când va fi nevoe de tine te voi chema fără întârziere.

Senora Martinez ascultă şi se retrase. Rămas singur, don Tiburcio stătu un moment îngândurat, apoi apăsă butonul unei sonerii.

Un soldat apăru. Guvernatorul îi dădu câteva ordine scurte. Intră după aceea gardianul-şef al închisoarei, care primi ordinul de a-l aduce pe Hermann.

Ofiţerul abea se deşteptase din lungul său leşin, şi cu toate că era foarte palid şi mergea clătinându-se, reuşi să se ţie drept în faţa guvernatorului.

Don Tiburcio vorbi cu mândrie.

— Domnule, îi zise dânsul, am hotărât să 'ţi-iau interogatorul îndată ce starea d-tale fizică avea să-ţi îngădue să răspunzi întrebărilor mele. Sunt curios să ştiu în ce mod îţi vei îndreptăţi purtarea. Ai trădat misiunea ce ţi-se încredinţase, lăsând să se săvârşească, cea mai grozavă dintre crime.

— De când mi-am revenit în fire excelenţă, doream din tot sufletul această întrevedere. Dacă vei binevoi să mă asculţi, vei vedea îndată că nu mi-am făcut de cât datoria.

— Vorbeşte!

— Cred că cunoaşteţi amănuntele luptei din pădure.

— Te voi ruga chiar să mă scuteşti de aceste amănunte, îl întrerupse guvernatorul cu severitate. Aşi dori să ştiu numai cum explici d-ta dispoziţia nenorocitei copile pe care ţi-am încredinţat'o; părerea mea este că mai degrabă ar fi trebuit să mori, de cât să laşi să ţi se răpească.

— Dacă mă mai vezi în viaţă escelenţă, asta înseamnă că moartea n'a vrut să mă ia. Am fost rănit în mijlocul luptei, dar ştiu bine că în momentul acela copila nu dispăruse încă. Duşmanii noştrii erau foarte numeroşi şi pentru ca să pot conduce lupta cu succes a trebuit să mă îndepărtez de trăsură. Un singur moment au lipsit, dar momentul acesta a fost deajuns!

— Şi n'ai putut vedea nimic?

— N'am avut timp să văd alt-ceva de cât doar dovezile crimei. Puterile m'au părăsit tocmai atunci când trebuia să pornesc pe urmele criminalului. Poate că este şi aceasta o vină, să fiu pedepsit dacă am meritat-o.

— Când îşi ia cine-va răspunderea unei misiuni atât de grave, declară guvernatorul, nici o scuză nu poate fi admisă!

— Dacă este aşa ecscelenţă, condamnă-mă!

— Ce aşi folosi? Oare copila pe care ţi-am încredinţat-o ar fi regăsită în modul acesta? Ori poate vrei să-ţi fac vreo armă de apărare din documentul acela caraghios despre care pretindeţi că a fost găsit în trăsură?

— Poate ecscelenţă.

— Ce voeşti să spun?

Guvernatorul se apropiase de ofiţerul său. Era în prada unei emoţii adânci. Oare fiinţa aceia misterioasă, căreia i se spunea stăpânul vampirilor, se arătase într'adevăr?

Căpitanul Herman, făcu o sforţare ca să se mai poată ţinea drept în picioare; rănile pe cari le căpătase în luptă îl îndurerau adânc.

— Dacă puterile nu m'ar fi părăsit tocmai în momentul fatal, zise dânsul, poate că aşi fi găsit drumul care duce drept la ţintă.

— Explică-te! Oare a avut vr'o dovadă despre existenţa acelei fiinţe legendare?

— Cel puţin cunosc pe cineva care se foloseşte de această legendă, făcându-se complicele ei.

Don Tiburcio se simţi îngălbenindu-se şi îşi întoarse ochii într'altă parte; se temea ca nu cumva să fi fost ghicit. Dar Herman se gândea la alt cineva căci aproape îndată adăugă:

— Complicele acesta este profesorul van den Beck.

— Olandezul! exclamă guvernatorul; asta nu se poate.

— Fii bun şi mă ascultă până la sfârşit escelenţă: îţi voi spune tot ce ştiu. Iţi aduci aminte de ultima expediţie pe care am făcut-o în contra revoluţionarilor?

— Da, şi pe urmă.

— După aceea mi-am continuat cercetările şi am aflat că mai fusese la Posada salvador şi un alt om strein de revoluţionari. Omul acesta era profesorul.

— Da?

— Dar nu e numai atâta escelenţă. Olandezul acela a căutat printre oamenii aceia o călăuză, care să-l conducă spre munţii Negrii.

— Ştiu; mi-a vorbit şi mie despre expediţia pe care voia să o facă în abisul Cerohima.

— In abisul acesta spune legenda că îşi are locuinţa stăpânul vampirilor.

— In adevăr. Şi atunci?

— Atunci nici unul dintre oamenii cari se aflau acolo, nevoind să-l însoţească, profesorul se pregătea să plece singur, când un necunoscut veni să-l găsească şi îi propuse să meargă împreună.

— Cine era omul acesta?

— Tot ce pot să spun este că semăna foarte bine cu imaginea extraordinară a fiinţei misterioase pe care legenda a descris-o de atâtea ori.

— Stăpânul vampirilor?

— Dacă există în adevăr, apoi fără îndoială că dînsul era.

— Oh! exclamă guvernatorul torturat din nou de teamă; dar de unde ai aflat d-ta toate lucrurile acestea, şi dacă le-ai aflat, de ce n'ai pornit îndată urmăriri.

— Excelenţă, de abea în timpul din urmă mi-am format o convingere deplină... dar atunci datoria mă chema aiurea; se răspândise zgomotul războiului şi d-ta mai trimes în mijlocul armatei.

— In privinţa aceasta pericolul nu este încă aşa de apropiat; chestiunau

pe care o discutăm are în ochii meï maï multă importanţă...

,,Crezi d-ta într'adevăr în existenţa acestuï monstru fabulos ?

— Nu ştiŭ dacă există aşa cum il prezentă legenda... dar că există cineva, care pentru un scop necunoscut şi-a luat înfăţişarea şi numele săŭ, şi şi-a luat drept locuinţă abisul Cerohima,—despre aceasta numaï poate rămânea nicï o îndoială!

— Şi profesorul van den Beck se află în tovărăşia acestuï om ?

— De sigur, excelenţă.

— E complicele săŭ?

— Asta nu o ştiŭ.

— Căpitane Hermann, ascultămă bine. Trebue să-ţi descoper nişte lucrurï extraordinare. Odinioară chiar cineva a pătruns în încăperea aceasta şi a scris pe o hârtie ce se află pe masă o frază ameninţătoare... Şi sub ameninţarea aceasta era semnătura: ,,stăpânul vampirilor".

— Se poate! exclamă ofiţerul.

— Vezi bine... Un necunoscut a putut să se strecoare până aicï, şi ar fi putut să mă ucidă fără ca soldaţiï meï să fi dat alarma.

— Lucrul acesta se întâmplă pentru prima oară acum, excelenţă; te rog să nu uiţi însă că în timpul acesta eŭ mă aflam în inchisoare...

— Oare d-ta aï fi putut împiedica lucrul ?

— Mă sileştï excelenţă să-ţi amintesc că de multe orï te am scăpat din primejdie de moarte...

— Ce socoţi să facï acuma?

— Iţi voï cere o graţie excelenţă.

— Acum e momentul de cerut graţiï ?

— Una singură. De vreme ce mă judecï vinovat, trebue să-mï daï posibilitatea de a-mï răscumpăra greşala. Victima trebue scăpată dacă maï e timp, saŭ dacă nu trebue răzbunată. Indată ce puterile îmï vor îngădui s'o fac te rog să mă laşi să plec. Saŭ voi muri, saŭ vinovatul va fi prins.

,,Dacă nu mă voï reintoarce cu capul plecat şi d-ta veï pronunţa condamnarea pe care veï crede-o nemerita.

— Şi unde socoţi să te ducï maï întâï ?

— Spre abisul Cerohimeï.

Guvernatorul nu răspunse; rămase cufundat intr'o meditare adâncă.

Era peste măsură de turburat.

I-se părea că se află între două prăpăstiï de o potrivă de ameninţătoare:

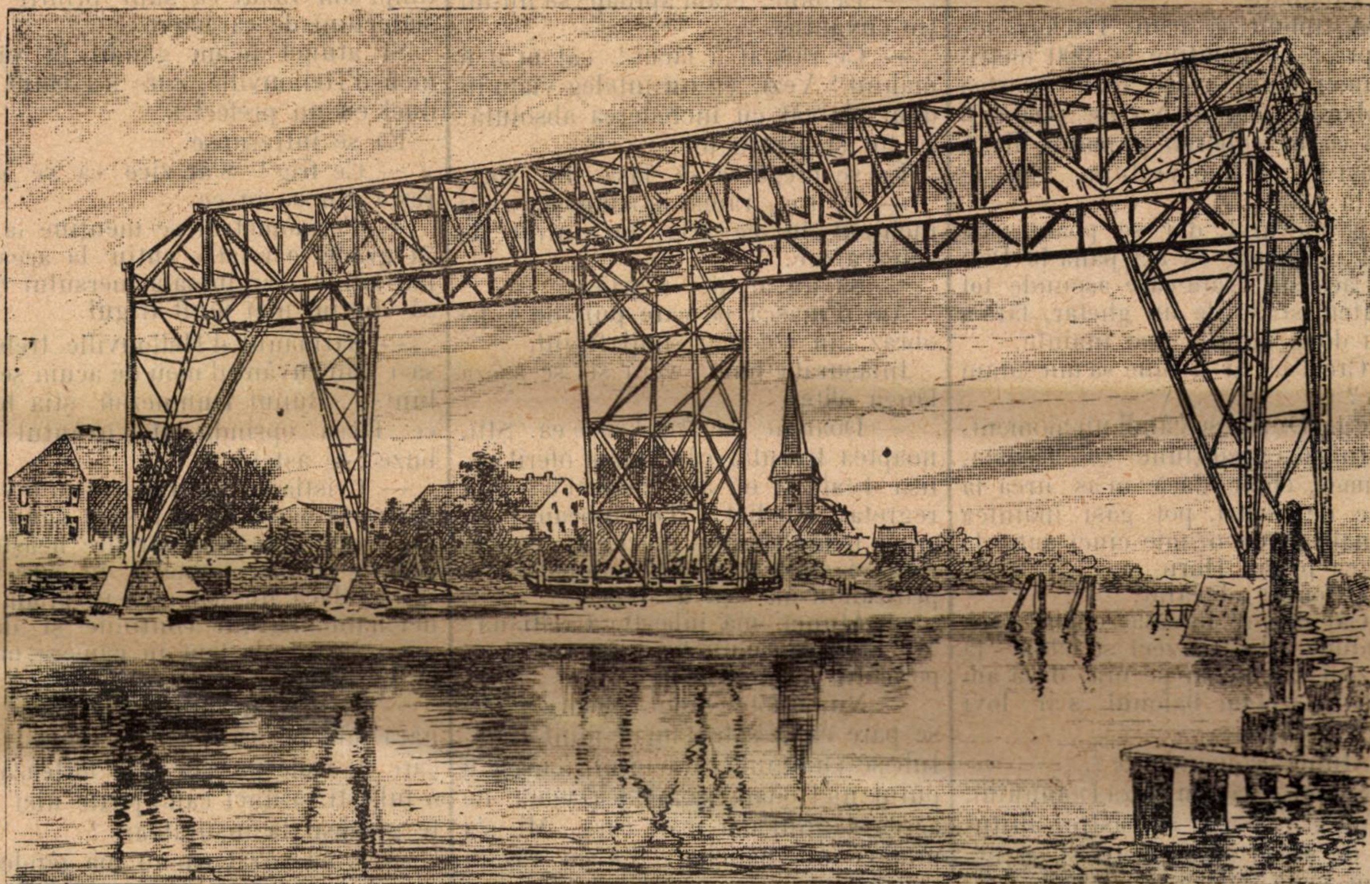
De o parte fiinţa aceea necunoscută, răzbunătorul acela ascuns în umbră, care îl prindea mereŭ şi de care cu orï ce preţ trebuia să se apere.

De altă parte, căpitanul Hermann căruia nu îndrăznea să-ï încredinţeze misiunea de teamă că va afla prea multe lucrurï şi care totuşi era singurul săŭ salvator.

In cele din urmă teama primejdieï celeï maï apropiate, învinse.

— Iţi daŭ toată libertatea de acţiune, zise dânsul apropiindu-se de ofiţer: poţi pleca fără întârziere spre abisul Cerohima. (Va urma).

UN BAC GRANDIOS

Bacul[a costat]enorm

Ilustraţia aceasta reprezintă una din însemnatele opere ale ingineriei moderne: un bac fixat pe un pod inalt de fer, care circulă prin forţa electricităţeï, putând transporta o greutate de 40—50 miï chilograme.

Acest bac enorm e construit pe râul Elba din Germania de nord, aproape de marea Nordului unde se revarsă acest riŭ şi de oraşul şi portul Hamburg. Podul care 'l susţine şi dedesubtul căruia circulă, are o înălţime de 33 metri şi o lungime de 80, de unde putem vedea—capetele podului fiind în apă, că râul Elba are în acest punct o lăţime considerabilă.

După cum ştim cu toţiï, bacurile acestea aŭ o deosebită importanţă la

riurile marĭ, în vecinătatea oraşelor marĭ şi a porturilor. Prin ele se poate trece de pe-o parte pe cealaltă parte a apeĭ, căruţe încărcate, cu vitele în jug saŭ în ham, butoae, porcĭ, oamenĭ, etc., etc. Unde maĭ puĭ că în chipul cum e construit acest bac, pot orĭ când, vapoare de orĭ-ce mărime, să treacă în sus saŭ în jos,— podul fiind prea înalt spre a constitui o piedică în drumul catargelor.

— n. —

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

— Ultima observaţiune a fost acum patru ore: 85° 28'.

— Mergem bine: 5 grade în zece ore.

— Da, dar mi se pare că viteza se micşorează... Poate că nu e de cât o iluziune, datorită faptuluĭ că nu se maĭ vede nimic în jurul nostru.

— Ce timp curios!

Nu maĭ era, în adevăr, atmosfera luminoasă şi profundă din noaptea precedentă. Balonul părea că pluteşte într'un abur, într'un nor de praf. Se ghicea soarele spre orizont dar nu se maĭ distingea. Totul era alb, aerul, nacela, coardele acoperite cu ghiaţă, cortul sub care se repausau cele două călătoare.

— A trebuit să arunc 126 kgr. nisip spre a ne menţine la 600 metri, zise americanul, şi cu toate acestea ne coborâm mereŭ. Nu ne poate fi teamă că ne coborâm pe marea liberă la o ast-fel de temperatură... Ne aflăm la - 30°.

— E adevărat, dar se poate găsi un alt Spitzberg de aci până la Pol, şi cu această ceaţă care ascunde tot ne putem strivi de un gheţar, fără a şti cu două minute maĭ înainte.

— Crezĭ că ar fi bine să micşorăm viteza?

George Durtal se gândi un moment.

— Intr'o expediţiune ca aceasta, sir James, chiar dacă m'aş urca la o mie de metri, pot găsi înaintea mea înălţimĭ de o mie cincĭ sute de metri ca piscul Horn.

— E foarte adevărat.

— Cât despre iuţeală, chiar dacă aşi reduce-o la treĭ-zecĭ şi chiar la două-zecĭ kilometriĭ pe oră, dacă am întâlni un gheţar balonul s'ar lovi de el.

— Atuncĭ, comandante?...

— Să ne lăsăm în paza Domnuluĭ, sir James!... Voesc să păstrez altitudinea de şease sute metri şi să urmez cu toată viteza.

— Iată un caracter care îmĭ place, strigă americanul. D-ta aĭ avea maĭ mult dreptul să fiĭ din Chicago de cât acest norvegian de Petersen.

Auzi'l cum sforăe.

— N'a dormit de loc de la plecarea noastră, lasă'l. Il voĭ scula peste o oră... Şi d-ta, sir James, nu perde vremea şi du-te de te repauzează.

Americanul nu lăsă să fie rugat a doua oară, şi după câte-va minute dormea dus.

George Durtal rămase singur.

Trebuia oare să-şĭ ţie promisiunea făcută Cristianeĭ şi să o deştepte pe un ast-fel de frig?

Strigă cu vocea pe jumătate:

— Cristiana!

— George!

Răspunsul nu fu aşteptat mult. Tânăra fată nu dormea.

— Am voit să văd, zise ea, scoţând frumosul săŭ cap prin pânza cortuluĭ, dacă pot conta pe d-ta pentru lucrurile micĭ ca şi pentru cele marĭ... Aĭ promis. Te aşteptam...

— Eĭ bine, eram aproape să nu-mĭ ţiu cuvântul.

— Ce răŭ aĭ fi făcut! cât m'aĭ fi mâhnit! Vezĭ, eŭ nu înţeleg viaţa în douĭ, de cât cu încrederea absolută, în tot şi pentru tot.

Ea se pregătea să iasă din cort.

— Te rog, rămâĭ la adăpost, nu'ţi închipuĭ în ce frig am intrat de câte-va ore.

— Să nu aĭ nicĭ o grije.

Am o mască pe care punând'o pe obraz, nu voĭ maĭ simţi frigul.

Infăşurată bine, veni şi se aşeză lângă ofiţer.

— Doamne, ce frig! zise ea. Ştiĭ, noaptea trecută, când mi-aĭ oferit pelisa d-tale şi eŭ am refuzat'o? Am regretat imediat. Te iubeam dar eram nemulţumită, furioasă contra mea că simţeam această simpatie coprinzându-mă aşa de repede.

— Atuncĭ, mă iubeştĭ, Cristiana? Mi-e teamă să nu fie ceva trecător; pericolul... emoţiunea.

— Nu, nu te îndoi, George. Mi se pare că te aşteptam de mult timp. Iubesc curagiul, caracterul... n'aşĭ fi putut nicĭ odată să'mĭ leg viaţa de aceea a unuĭ om oare-care. Mi s'a propus un bancher. Le-am râs în nas părinţilor meĭ. Mi-am făcut o mulţime de visurĭ, am întrevăzut o viaţă de călătoriĭ şi de aventurĭ extraordinare, un bărbat căruia să nu'ĭ fie frică de nimic... şi iată că cu d-ta, toate aceste visurĭ se realizează cum nicĭ nu mă aşteptam, întrecând tot ce imaginaţia mea şi-ar fi putut închipui.

Să aleg pe tovarăşul vieţeĭ mele după voinţa mea, o călătorie cum nu se găseşte de cât în Jules Verne... Dacă ar bănui toate acestea la Andevanne!

— Ce aĭ zice?

— Nu ştiŭ, dar dacă vre odată ne vom întoarce, vor zice ca mine. Maĭ întâĭ că mă iubesc... şi pe urmă, va trebui, zise Cristiana cu un ton hotărât.

— Şi vărul d-tale d'Hellouville?

— O! cât despre el!

Eŭ nu înţeleg dragostea între două fiinţe fără ca pericole comune, încercărĭ, adevărate încercărĭ să le arate că se pot sprijini unul pe altul pentru tot restul vieţeĭ lor.

Ieĭ un om bine crescut, saŭ maĭ bine unul bogat, şi într'o bună dimineaţă bagĭ de seamă că aĭ luat un trântor, un nefolositor. Eŭ ador epoca când cavaleriĭ se băteaŭ pentru damele lor, când chestiunea de zestre era lăsată pe al douilea plan, când femeea se alipea de pieptul unuĭ bărbat; pentru că ştia că în acel piept bătea o inimă măreaţă. Cu ast-fel de ideĭ mă hotărâsem să iaŭ în căsătorie un ofiţer; şi pe urmă, după toate evenimentele din ultimul timp, am văzut că sunt printre eĭ, slăbiciunĭ de caractere.

Şi atuncĭ m'am gândit la vărul meŭ d'Hellouville, care s'a bătut în duel cu un prefect...

Ea se întrerupse.

— Ce frig! S'ar zice că se măreşte din ce în ce.

— Termometrul se menţine la — 31 grade, e relativ puţin la această latitudine, dar iuţeala mersuluĭ face să simţim maĭ mult frigul.

— Sărmanul d'Hellouville, trebuia să-ĭ daŭ cuvântul meŭ de acum şease lunĭ... Bunul Dumnezeŭ ştia bine ce făcea oprindu-mĭ cuvântul pe buze: te aşteptam.

— Cristiana, zise ofiţerul cu o voce pătrunzătoare, nu pot să-ţi spun cât mă turbură această fericire neaşteptată.... Sunt momente în care mă întreb dacă nu mă aflu în prada uneĭ halucinaţiunĭ continue şi dacă nu o să mă deştept în camera mea, la Verdun.

— Şi d-ta, ce crezĭ de această tânără fată pe care nu o cunoştĭ şi care îţĭ cade pe cap şi te forţează să o iubeştĭ, atuncĭ când poate nicĭ nu te gândeaĭ la însurătoare?

— E adevărat că nu mă gândeam să mă însor, pentru că nu puteam să bănuesc că soarta te rezerva mie, pentru că n'aş fi îndrăznit nicĭ odată să mă gândesc la d-ta. Dar din primul moment, la Andevanne, am fost fermecat. Când mĭ-aĭ spus să te întovărăşesc, mi s'a părut că ceva s'a schimbat în viaţa mea... Şi când a pornit balonul, trebue să-ţĭ mărturisesc că am simţit în fundul su-

fletului meŭ o bucurie ascunsă. Era să fiu singur cu d-ta, să te salvez poate. Şi acum binecuvintez destinul care a aranjat ast-fel totul.

Se întrerupse, lovind încet limba busoleĭ.

— De când ne aflăm în acest nor de ghiaţă, sunt momente când cred că nu înaintăm de loc.

— La ce distanţă de Pol ne aflăm?

— La patru ore dimineaţa ne aflam la 85 grade 28", adică la 500 kilometri. Sunt şeapte ore şi cincĭ-spre-zece minute, trebue să fi făcut 180—200 chilometri; nu maĭ avem dar de cât vre-o 300 kilometri.

— Să mergem înainte! Cine nu riscă, nu câştigă.

— Acelaş lucru spuneam şi eŭ luĭ sir James, un om foarte cum se cade.

— Foarte cum se cade, dacă nu va voi să acapareze pentru patria sa descoperirea ce vom face. Sper că n'o să'l laşĭ să facă lucrul acesta.

— Vreĭ să fiŭ sincer?

— Intotdeauna trebue să fiĭ sincer.

— Eĭ bine, în momentul acesta, nu mă gândesc decât la d-ta, nu ţin decât la un singur lucru: să te înapoezĭ acasă sănătoasă. Cât despre Pol...

— Nu, să nu spuĭ asta! Eŭ de asemenea mă gândesc la fericirea de mâine, dar şi la împlinirea acestuĭ mare lucru ce se poate întâmpla astă-zĭ, în câte-va ore... Eĭ bine, steagul nostru va trebui să treacă înaintea steaguluĭ lor! Dacă vor saŭ nu, «Patria» e franceză, d-ta eştĭ stăpânul, trebue să o spuĭ sus şi tare.

— Să ajungem maĭ întâĭ, Cristiana mea, şi maĭ ales să ne înapoem!..

Şi, aproape unul de altul, nesimţitorĭ la frigul ce'ĭ biciuia, ascultară un moment inimele lor cântând imnul etern.

Dacă acest imn a fost cântat la Pol de primul om şi prima femee, dacă teoria luĭ Laplace era adevărată, atuncĭ era lanţul neîntrerupt care se reînvia: Eva modernă, care din tentatoare a devenit inspiratoare.

Vorbiră mult timp împreună. Cristiana îĭ povestea viaţa sa, ambiţiunile sale. Schimbară proiecte, organizară viaţa lor viitoare şi, beat de dulceaţa acestor clipe, George Durtal manevra maşinaliceşte cârma fără să se maĭ gândească la barometru, când o ciocnire violentă zgudui toată nacela...

Un pachet de fuste, de unde eşea strigăte ascuţite, alunecă la picioarele celor două logodnicĭ.

Era mistress Elliot, ale căreĭ strigăte deşteptă toată lumea.

George Durtal se aplecă spre barometru, şi figura sa exprimă o încremenire nespusă.

— Ţineţi-vă bine, strigă el!

— Ce e, ce s'a întâmplat?

Fără să răspundă, ofiţerul aruncă unul după altul treĭ sacĭ cu nisip.

Pe urmă, încet de tot, zise Cristianeĭ:

— Ne-am coborât la 550 metri de la nivelul măreĭ. Barometrul arată 35 metri.

Aruncă din noŭ alţĭ doĭ sacĭ cu lest.

— Ţineţi-vă bine!

Se produse o altă zguduire. Pe jumătate sculaţĭ, neavând încă timp să iasă din culcuşurile lor, Americanul şi savantul alunecară unul după altul.

— Să nu-ţĭ fie teamă, Cristiano, zise George Durtal cu jumătate voce. Sunt aci.

Şi agăţându-se cu o mână de marginea naceleĭ, o luă în braţe şi o strânse cu putere.

Cristiana nu încercă să scape de această strânsoare şi nu era în acest pericol iminent suspendat deasupra capetelor lor de cât un stimulent maĭ mult. Pericolul fusese origina amoruluĭ lor. Orĭ-ce s'ar fi putut întâmpla, ea era gata să înfrunte, tot atuncĭ când el se afla lângă ea. Toată frica sa se rezumă în acest strigăt:

— George!...

— Viŭ numaĭ de cât. Ţine-te bine.

El o părăsi un moment spre a consulta barometrul. Acul arăta 85. George Durtal aruncă din noŭ un sac cu nisip, apoĭ un altul.

Intrevăzu confuz, de-asupra naceleĭ, marĭ mase albe pătate de umbră, carĭ fugeaŭ cu o iuţeală dezordonată.

Ce însemnaŭ aceste reliefurĭ cu forme fantastice? Blocurĭ erotice ale câmpiilor boreale, grămădirĭ de icebergurĭ strânse între două părţĭ de banchiză?.. Nimenĭ nu ştiu nicĭ o dată.

Dar ceea ce atinse maĭ mult pe ofiţer, fu vederea sănieĭ-automobil desfăcută pe treĭ sferturĭ de legăturile cu carĭ fusese ataşată de balon din cauza zdruncinătureĭ care se produsese şi atârnând sub nacelă la doĭ metri depărtare, reţinută numaĭ de o ultimă curea.

Dacă aceste 350 kilograme s'ar fi desfăcut de odată, «Patria» ar fi făcut o săritură spre stele şi în loc de 32 saŭ 35 grade de frig, eĭ ar fi suportat temperaturĭ de 60, 65 grade... maĭ mult poate.

George se întoarse lângă Cristiana. Un singur gând îĭ umplea creerul: dacă s'ar produce o nouă zguduire? Dacă, având mâinele îngheţate de frig, Cristiana nu s'ar maĭ putea ţine de marginea naceleĭ şi ar dispare în acel deşert îngheţat, fără ca vre-un ajutor omenesc să o poată scăpa?

Cu ea, tot ceea ce 'l lega acum de viaţă dispărea.

Şi, strânşĭ unul lângă altul, aşteptară.

Ciocnirea nu se produse. Balonul se urca repede. După câte-va minute barometrul arăta 430 metri.

In nacelă, fie-care îşĭ relua echilibrul, întrebările se încrucişaŭ; mistress Elliot, susţinută de bărbatul eĭ, refuza cu energie să intre sub cort. Doctorul Petersen îşĭ examina instrumentul cu o grije care se traducea prin expresiunĭ în toate limbele.

In sfârşit, Bob Midy aşeza la locul lor cutiile cu conserve răspândite peste tot din cauza zguduitureĭ.

George Durtal aruncă o privire repede asupra elicelor. Ele continuaŭ să se învârtească cu zgomotul lor regulat de aripĭ. Nu eraŭ decĭ nicĭ zdrobite, nicĭ strâmbate şi locotenentul respiră uşurat.

Tot ce se întâmplase nu se putea imputa decât luĭ singur. De lucrul acesta era sigur. Incetase timp de o jumătate oră să observe barometrul. Aerostatul se acoperise cu ghiaţă coborârea se accentuase şi ciocnitura se produsese chiar la nivelul banchizeĭ.

Cristiana urmărea cu atenţie privirea logodniculuĭ săŭ. Il văzu trecând la examinarea cablelor de suspensiune şi respiră uşurată când îl văzu că se înveseleşte, căcĭ la rândul săŭ se simţea vinovată.

— Greşala e a mea, George, murĭ mură ea.

El îĭ aruncă o privire de tandreţe întovărăşită de un surâs complice care voia să zică:

«Nu trebue să ştim de cât noĭ»!

In vremea aceasta Americanul vorbea cu animaţie:

— Explică'mĭ, comandante... o înălţime maĭ mare ca 500 metri nu poate fi de cât un pământ noŭ. Nu maĭ încape nicĭ o bănuială.

Apăsă asupra cuvintelor «pământ noŭ» cu satisfacţia în care se ghicea toată pofta anglo-saxonă.

— Trebue decĭ să-l însemnăm cu îngrijire în hărţile noastre, comandante.

George Durtal privi spre Cristiana. Ea îşĭ revenise în fire din emoţiunile prin care trecuse şi 'şĭ întorsese capul în altă parte spre a-şĭ ascunde râsul produs de concluzia Americanuluĭ.

Ast-fel se făceaŭ unele descoperirĭ geografice.

— Dacă doctorul bine-voeşte să ne spune unde suntem, zise ofiţerul...

Savantul, foarte preocupat, învârti luneta instrumentuluĭ săŭ.

— Repede, doctore, strigă americanul, spune-ne punctul cel maĭ apropiat!... şi să ţiĭ seamă de drumul parcurs... Aĭ observat ora exactă a ciocnireĭ, comandante?

Ofițerul făcu semn că nu.

— Atuncĭ, grăbește-te, doctore, și în chiar interesul d-tale... Căcĭ dacă amiciĭ noștriĭ francezĭ nu se împotrivesc, vom numĭ această insulă, insula Petersen.

— Sunt foarte încântat de această cinste, sir James, zise confuz Norvegianul, dar blestemata aceea de ciocnire mi-a stricat oare-cum instrumentul și trebue să verific prealabil orizontalitatea platouluĭ...

— Iți lipsește de asemenea un punct exterior pe care să-l vizezĭ, zise George Durtal, și pe ceața asta soarele nu poate să-țĭ înlesnească o vizare precisă...

— Stelele de întâia și a doua mărime, zise savantul, sunt vizibile ziua chiar, printr'o sticlă anume, orĭ cât de deasă ar fi ceața... Am avut în totdauna putința să fac experiența asta. Erĭ am văzut Vega. Cunoscând poziția eĭ în câte-va secunde, ora precisă...

Și savantul își privi instrumentul cu drăgălășie.

— Din fericire, nicĭ un organ principal n'a suferit vre-o stricăciune și preciziunea aparatuluĭ a rămas cât se poate de bună.

— Doctore, doctore, întrerupse Americanul care se temea de o explicațiune prea adâncă, unde țĭ-e steaua? Găsește-o repede: ne trebue punctul insuleĭ Petersen.

— Caut... caut... Iată în Andromeda...

— Dar, comandante, zise Americanul, nu crezĭ că ar fi maĭ prudent să ne menținem la o altitudine superioară aceleia în care eram când s'a produs ciocnirea?

— Sunt și eŭ de aceeașĭ părere, zise Cristiana, privind malițios pe logodnicul săŭ. Suntem ceva maĭ jos. Nu țĭ se pare că-ĭ așa?

Tânărul ofițer primi, fără să poată a-șĭ opri un surîs, iar ochiĭ tinereĭ fete scânteiară de bucurie.

— Insula Petersen, zise ea; ne vom aduce aminte, George, de asta. Când vom avea și insula Bob-Midy?

Iși reluă aerul de seriozitate când Americanca citi câte-va versete din sfântul Luca.

— Văd pe Pollux din Gemeniĭ! exclamă savantul.

Citi o graduație, consultă un mic volum pe care nu-l părăsea nicĭ o dată și pe dosul căruia se putea citi «Nautical almanach» și zise:

— 87 grade și 9'.

Apoĭ cu o voce gravă:

— Insula Petersen, - saŭ cel puțin punctul ce cunoaștem din atingerea repede ce s'a produs, — poate, să fie situată la 18 grade și 21' de longitudine estică și 87 grade și 8' de latitudine nordică.

— Cât zicĭ? întrebă repede Americanul care sta plecat pe o carte. Suntem la 87 grade și 9?..

— Da, sir Elliot.

— Atuncĭ, urlă Regele automobiluluĭ, eŭ am câștigat pariul!

(Va urma).

CĂTRE CITITORI

Anunțăm pe cititoriĭ noștri că vom publica orĭ-ce articole interesante privitoare la călătoriĭ saŭ vânătorĭ, în țară saŭ străinătate, ce ne vor fi trimese.

Articolele, scrise pe o singură parte a hârtieĭ, în scrisorĭ francate, vor fi adresate direcțiuneĭ **«Ziaruluĭ Călătoriilor»**, *strada Brezoianu, 11, Bucureștĭ.*

NOUILE PREMII

LA

„ZIARUL CALATORIILOR"

Cu începere de azî, „Ziarul Călătoriilor" care apare săptămânal în 16 paginî şi conţine o materie aleasă şi variată, tratând despre toate întâmplările de pe mare şi de pcuscat, acordă următoarele nouî premiî de valoare abonaţilor săî:

1) **Un elegant pat de bronz**, cumpărat de la cunoscutul magazin «Industria Metalică» Marcu, Bucureştî, bulevardul Elisabeta No. 8, cel maî eftin şi bine asortat din toată ţara în mobile de bronz şi fier.

2) **Una puşcă de vânătoare,** foc central, cu două ţevî, cal. 12, ţeava din stânga choke-bore, cheia de deschidere între cocoaşe.

3) **Un pistol automatic,** de buzunar cu 6 focurî, demontabil instantaneŭ cu mâna, în 3 bucăţî, englezesc, de la renumita fabrică «Webley-Scott» care cântăreşte numaî 300 grame şi întrebuinţează cartuşe cu iarbă fără fum şi glonţ metalic, având un tir până la 200 metri.

4) **Una carabină de salon,** «Flobert» 6 m. m. pentru glonţ şi alice.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin de arme şi muniţiunî din Capitală, B. D. Zisman, furnisorul curţeî regale, Bucureştî, 44 calea Victorieî.

5) **Un gramofon perfecţionat,** cu pavilion mare, mişcător, în formă de floare, braţ acustic şi diafragmă pneumatică de concert, împreună cu 6 plăcî, cumpărat de la marele magazin de muzică «Jean Feder», Bucureştî, calea Victorieî 54.

6) **Una mandolină de palisandru,** ornată cu sidef.

7) **Una vioară de paltin,** model Stradiwarius, complect montată cu abanos, adevărate instrumente de concert, ambele cumpărate dela magazinul general de muzică «La Harpa», Bucureştî, str. Colţeî 5.

8) **Un preţios ceasornic remontuar,** de buzunar pentru bărbat, placat aur sistem american.

9) **Un frumos inel de aur,** pentru damă, cu un rubin şi două diamante, cumpărate de la cunoscutul magazin de ceasoarnice şi bijuteriî «Ceasornicăria Colţeî», strada Colţeî 31.

10) **Una bicicletă Iolanda,** marca cea maî bună.

11) **Un biuroŭ de stejar,** cu 5 cutiî, foarte elegant, cumpărat de la magazinul I. Wiedemau, bulevardul Elisabeta No. 7.

12) **Două lăzî cu sticle de lichiorurî fine,** cumpărate de la renumita destilerie *Ch. Bresson,* str. Dr. L. Varnali 12 şi 14.

13) **Un aparat de stins foc „Pluto"** recunoscut de toate autorităţile ca cel maî bun, cumpărat de la cassa M. Carniol Fiul, din Bucureştî strada Carol I No. 30.

Toate aceste premiî se pot vedea în expoziţia permanentă din administraţia ziaruluî nostru.

Preţul abonamentuluî: 5 leî pe un an; 2,60 pe 6 lunî.

CU INCEPERE DE AZI

TOATA LUMEA CARE SE ABONEAZA LA ZIARUL

„UNIVERSUL“

Concurează la următoarele importante premiĭ în valoare de peste

60.000 DE LEI

O CASA în BUCUREȘTI, strada 10 Maiŭ, No. 36

Fostă proprietate a d-luĭ T. Teodorescu, liberă de orĭ-ce sarcine, construcție nouă, 5 încăperĭ.

UN DORMITOR DE BRONZ

Cumpărat de la cel maĭ bine asortat magazin în această branșă, „Industria metalică **Marcu**», Bd. Elisabeta, 8

Un salonaș stil Ludovic al XV-lea

Foarte elegant, aurit, formând o podoabă în casă

O MARE ȘI ELEGANTA OGLINDA VENEȚIANĂ

O GARNITURA DE MOBILA PENTRU GRADINA

Compusă din: o canapea, două fotoliurĭ, o masă și patru scaune.

UNA MAȘINĂ DE CUSUT

Toate acestea cumpărate de la primul magazin de mobile „La Centrala“ **Marco Dattelkremer**, strada Carol 62.

O pendulă modernă de biuroŭ

care se întoarce la 400 zile, cumpărată dela cunoscutul magazin de ceasornicărie și bijuterie **Smith et Stratulat**, Calea Victorieĭ, No. 53

Un bogat serviciŭ de bucătărie

„Kosmos“ în valoare de 500 leĭ, cumpărat de la cel maĭ bine asortat magazin de fierărie și articole pentru menage **A. Aritonovicĭ et I. Paloșanu**, calea Victorieĭ 144. Sucursala strada Colțeĭ No. 4.

Un bogat piedestal de marmoră pentru florĭ, foarte elegant și de mare preț.
Un gramofon perfecționat
Una vioară sistem Stradivarius, cumpărată de la cunoscutul magazin de muzică Jean Feder.
Un flaut ornat cu fildeș, cumpărat dela magazinul „Harpa“, strada Colțeĭ No. 5.
Două stofe de mătase pentru roche, cumpărate din Paris, anume pentru premiĭ în valoare de una mie leĭ.
Un ceasornic de aur pentru bărbat
Un ceasornic de aur pentru damă cu o mare piatră de briliant.
Un inel de aur pentru bărbat
Un inel de aur pentru damă
O ghebă națională de postav alb, cusută artistic cu găitane negre, pentru d-șoare.
Două paltonașe pentru fetițe
Patru artistice tablourĭ aquarele
Un binoclu
Două jugurĭ de frunte pentru boĭ, cumpărate dela societatea pentru protecția animalelor.
Un vas elegant de salon
Treĭ tablourĭ artistice
20 abonamente pentru un an la «Veselia»
10 » p. un an la «Ziarul Călătoriilor».

Cu toate că acordă aceste marĭ premiĭ, «Universul» menține aceleașĭ prețurĭ de abonament, adică: Leĭ 18 p. un an; leĭ 9.15 p. 6 lunĭ; leĭ 4.65 p. 3 lunĭ.

Abonațiĭ primesc gratuit «**Universul literar**», iar ceĭ carĭ se abonează cu începere de azĭ, maĭ primesc și

Almanahul ziaruluĭ „Universul“

Pe anul 1910

Spre a participa la premiĭ, abonațiĭ pe un an primesc 30 de bonurĭ; pe șase lunĭ 14 bonurĭ, iar pe treĭ lunĭ 5 bonurĭ.

Anul XII. — No. 663. 10 BANI IN TOATA ȚARA Mercurĭ, 20 Ianuarie, 1910

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5.—Pe un an in toată țara
„ 2.60 „ ½ „ „ „ „

Redacția și Administrația
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARȚEA —

Măritișul Păpușilor. — (Vezĭ pag. 4072)

Măritișul păpușilor

La mahomedaniĭ din India se găsește încă un obiceĭ copilăresc și ciudat: damele din inalta societate și în general femeile carĭ aparțin haremuluĭ vechilor rajahĭ, își petrec cea maĭ mare parte din viața lor—jucând păpușile.

Lipsite de orĭ-ce inițiativă în poziția lor, înhămate cu totul la jugul bărbaților lor, carĭ sunt pentru ele despoțĭ,—nemaĭ având nicĭ un drept asupra educațieĭ și viitoruluĭ copiilor lor, ele se consolează de simulacrele autorităţeĭ bărbatuluĭ și guvernează viață nemișcătoarelor păpușĭ.

Ele imaginează nașterea acestor păpușĭ și o celebrează după anumite riturĭ,—le instruește asupra tainelor frumuseţiĭ lor—de cele maĭ adese orĭ artificială—le ornează cu diferite nimicurĭ eclatante, pînă ce zic că aŭ îmbătrânit; —atuncĭ le disgrațiază și în sfârșit—le consideră moarte, după câtva timp.

Ce'ĭ maĭ interesant însă și maĭ des reprezentat în lumea păpușilor lor, e ceremonia saŭ jocul măritatuluĭ. Și această distracție le ocupă de regulă — săptămânĭ întregĭ.

Ele se împărțesc în două tabere. Una e a gineruluĭ, iar cealaltă a viitoareĭ soțiĭ.

Cele carĭ întreprind pregătirile pentru nuntă, sunt — vreme de maĭ multe zile, într'o febrilă preocupare.

Se confecționează pantalonĭ specialĭ, din cea maĭ fină mătase, bluze strălucitoare, turbane verzĭ, albe saŭ roșiĭ,—toate pentru ginere, căruia i se ornează fața cu o barbă maiestoasă, și pe cap i se pune un smoc de păr foarte bine frizat și uns din belșug cu mirodeniĭ. Ele 'ĭ maĭ pun—pe icĭ, pe colo, pietre prețioase carĭ să reprezinte—zic ele, o bogăție considerabilă.

Cele din partea mireseĭ se ocupă de patul tinerilor, fac invitațiĭ și confecționează rochia de mireasă și trusoul complet al fidanțateĭ.

Când toate pregătirile acestea multiple contenesc, damele din cele două tabere se reunesc pentru a'șĭ prezinta reciproc —păpușile. Atuncĭ o discuție contradictorie e angajată: trebue determinată „poziția" socială a fie-căreĭ păpușĭ, — ceea-ce se face imediat și cu ușurință, avându-se în vedere numaĭ bogăția și strălucirea costumelor. Cele prea răŭ criticate — saŭ pentru lipsă de eleganță, orĭ pentru alt defect, sunt puse maĭ la coadă, dânduli-se rolurĭ cu totul secundare. Cele plăcute majorităţeĭ damelor sunt imediat făcute „domnișoare de onoare", etc.

Dacă amorul propriŭ al damelor dintr'o tabără se simte prea atins de criticile prea drastice făcute de majoritatea părțeĭ adverse, se întâmplă de multe orĭ—când damele se îndârjesc și se încăpățânează, ca întreaga „combinație" să se prăbușească și decĭ să nu se maĭ facă nunta.

Dar când toate damele sunt de acord, ele celebrează măritișul după riturile mahometane, neuitând nicĭ cele maĭ neînsemnate amănunte.

Păpușile—foarte luxos și elegant împopoțonate, sunt rânduite pe parchet. Păpușa-ginere întinde mâna păpușeĭ-mirese — cu ajutorul damelor din harem — și îĭ spune sacrele fraze din Coran, pe carĭ Alah le ascultă și pe carĭ mirele trebue—cu orĭ-ce preț, să le respecte întocmaĭ.

După această ceremonie, se pregătește patul nupțial. Maĭ înainte însă, se ia câte o băutură aromatică, se recită poeziĭ și se execută cântece de circonstanță. Cântecele în deosebĭ, sunt pline de o poezie delicioasă:

«Când tu aĭ venit —
«O, mireasa mea,
«Câiniĭ meĭ credincioșĭ —
«Pazitoriĭ generoșĭ aĭ locuințeĭ mele —
«Aŭ tresărit de mândrie...
«Căcĭ eĭ aŭ crezut
«Că'ĭ aurora deșteptată,
«Care intră în casa mea...

In felul acesta, se poate spune că aceste frumoase și nenorocite femeĭ îșĭ petrec o mare parte din viața lor strâmtă: — copilărie, resemnare, dragoste veche, gătelĭ, fleacurĭ, etc.

N. Flint.

PITICII DIN CONGO

La muzeul din Neapole se poate vedea un mozaic din Pompeĭ, reprezentând un sat de Pigmeĭ. Locuințele tuturor acestor piticĭ carĭ până maĭ erĭ păreaŭ—afară de nu eraŭ un simplu fenomen!—niște ființe mitologice și fabuloase, sunt înfățișate acolo înconjurate de găinĭ. Astfel îĭ regăsim acum pe Akkașiĭ din mijlocul Africeĭ, vânătorĭ curajoșĭ, agricultorĭ mediocriĭ, și necunoscând alte animale domestice afară de păsărĭ. La 18 saŭ 20 de anĭ eĭ măsoară 70—90 cm., și par niște copiĭ bătrânĭ.

Așa dar tot există unde-va populațiunĭ întregĭ de piticĭ! Decĭ n'a fost numaĭ o închipuire deșartă existența acestor oamenĭ înalțĭ de treĭ palme, pe carĭ Pliniu îĭ așezase la întâmplare, în India pe malurile Gangeluĭ!

A trecut mult timp până să se admită realitatea acesteĭ ciudățeniĭ etnografice, pe care ceĭ vechĭ o înfățișaseră sub o formă legendară. Du Chaillu, ciudatul călător care și-a petrecut cea maĭ mare parte a vieţeĭ în căutarea triburilor de gorilĭ, afirmase existența piticilor. Schweinfurth constată în urmă faptul în mod științific și dădu câte-va exemple curioase despre el:

«Intr'o dimineață, povestește dânsul, auzind niște strigăte, întreb și aflu că Abd-es-Samate a prins un pitic din suita regeluĭ Monbutușilor și că mi l'aduce. Vad într'adevăr sosind pe Kenusian, având pe umerĭ o creatură mică și curioasă care se zbate, al căruĭ cap se agită convulsiv, și care aruncă în toate părțile privirĭ pline de spaimă. El așeză povara sa pe scaunul de onoare, iar interpretul regeluĭ se apropie».

Fără a pierde timpul călătorul german se pregătește să-ĭ înceapă portretul, în timp ce, cu multă greutate îl fac să se liniștească și să stea nemișcat. Ișĭ ajung scopul arătându-ĭ cadourĭ, jucăriĭ, care-ĭ sunt destinate. Schweinfurt îĭ pune întrebărĭ peste întrebărĭ, însă a întreba e maĭ ușor de cât de a obține un răspuns. De teamă că nu va maĭ găsi așa de curând un timp atât de caracteristic, el se duce în cele din urmă la tălmaciu, ca să-l facă să liniștească pe pitic. Dupe vre-o două ceasurĭ, Pigmeul este schițat, măsurat, ospătat, încărcat de darurĭ și supus unuĭ interogatoriu amănunțit. Numele săŭ este Adimocu. El e șeful uneĭ micĭ coloniĭ stabilită la doĭ kilometriĭ de reședința regală.

«Unde 'ĭ țara ta?» îl întrebă Schweinfurth.

- «Cale de o zi, răspunse el, arătând spre Sud-Vest și te aflĭ la Mounumeri; a doua zi trecĭ pe lângă Nabbu și în cea de a treia ajungĭ la primul sat al Akkașilor».

De odată plictisit de această ședință micul șef face o săritură minunată, care îl aruncă afară din cort, unde cade în mijlocul uneĭ mulțimĭ curioase de Nubienĭ și de Bongoșĭ. E prins din nou și alintările îĭ înving nerăbdarea; în cele din urmă sfâșâsc prin a obține de la el ca să execute câte-va figurĭ din dansul săŭ războinic.

Cu tot pântecile săŭ cel mare și cu picioarele sale scurte și încovoiate, cu toată bătrânețea sa, el dă dovadă de o agilitate uimitoare; și săriturile sale, gesturile sale—de o însuflețire nespusă, sunt atât de variate și de caraghioase în acelaș timp, încât privitoriĭ nu se maĭ satură râzând. In urmă pleacă, ducând cu sine o mulțime de cadourĭ.

Altă-dată, întorcându-se dintr'o excursiune, celebrul explorator se văzu înconjurat de vre-o sută de piticĭ înarmațĭ cu lăncĭ și cu săgețĭ mititele, pe carĭ el îĭ luă drept niște ștrengarĭ obraznicĭ, căcĭ eĭ îĭ ochiaŭ cu arcul întins, într'o atitudine războinică.

— Aceștia sunt piticĭ, îĭ spuseră conducătoriĭ săĭ Nyam-Nyam, iar nu «copiĭ»

Şi în adevăr, Schweinfurth avea dinaintea sa pe Tikki-Tikki, războinicĭ viteji, carĭ locuesc la sudul luĭ Ouellé şi carĭ eraŭ în serviciul regeluĭ Naunmeri. Ludwig Wolf, membru al expediţieĭ luĭ Wissmann, întâlni şi el, la nord-vest de staţiunea Loulouabourg, maĭ multe sate de Btonaşi, de o statură maĭ mică de 1 m. 40.

Locuinţele lor sunt clădite în mijlocul poenelor, prin pădurĭ carĭ acoperă tot ţinutul, saŭ în vecinătatea reşedinţeĭ şefilor.

De obiceĭ—trăesc aparte.

Une orĭ se încrucişează, unindu-se cu alte rase maĭ marĭ. Aceşti Batonaşĭ, după cât se spune, se urcă cu multă îndemânare în vârful palmierilor, pentru a le culege sucul şi maĭ ales pentru a aşeza curse, în carĭ se prinde vânatul. Agilitatea lor întrece tot ce ne-am putea închipui. In vânătorile lor eĭ străbat erburile cele înalte sărind ca nişte lăcuste, se apropie cu aceiaş îndrăsneală de elefant orĭ de bivol, cum se apropie de antilopă, aruncă în el săgeţile lor cu o preciziune rară şi după aceia aleargă să 'l străpungă cu o lovitură de lance.

In Congo, ţara padurilor, între Nepoko şi Savană, piticiĭ sunt extrem de numeroşĭ. Eĭ sunt numiţĭ Qiamboretti; sunt aceiaşĭ pigmeĭ, aceiaşĭ oamenĭ micĭ, vicleni şi perfizĭ, meşterĭ în aruncatul săgeţilor, ca şi Tikki-Tikki de la Nord. Eĭ sunt cu mult maĭ rarĭ pe ţărmul sudic al luĭ Itouri. După Stanley, rasa aceasta e crudă, laşă şi prădătoare. Inarmaţĭ cu săgeţĭ otrăvite, piticĭ îndărătul vre unuĭ butuc, a unei rădăcinĭ, orĭ într'un loc întunecos, eĭ nu văd altceva maĭ bun de făcut de cât răul, în întunecimile acesteĭ imense pădurĭ congoleze, atât de tristă şi atât de sinistră ea însăşĭ.

Aceştĭ Akkaşĭ, aceştĭ Tikki-Tikki, despre carĭ am pomenit maĭ sus, se numesc în limba lor Watschua saŭ Atcchoua, pe care Imker îl dovedeşte că-l identic cu acela de Batona saŭ Watua, nume pe care şi-l daŭ piticiĭ luĭ Stanley, Wolf, Wissmam, Bateman şi von François. De aicĭ savantul doctor conchide că piticiĭ din Quelé, Arouhonimiĭ, Lomaniĭ, Tchouapa şi din Kassi, aparţin aceleiaş rase. Piticiĭ luĭ Imker îĭ ajungeaŭ uniĭ până la umăr, alţiĭ până în dreptul inimeĭ. Corpul lor era bine proporţionat, însă capul lor de formă ovală era puţin cam prea mare în raport cu micimea corpuluĭ lor. Părul creţ, în loc de a fi negru ca la ceĭ-lalţĭ negriĭ, era de culoare brună-roşietică, de o nuanţă închisă. E o rasă particulară, şi nimica nu descopere în eĭ o stare bolnăvicioasă orĭ vre o origină degenerată.

«Watschuaşiĭ din Bokomandi (Ouelé), scrie un redactor al luĭ «Congo belge illustré», călătoresc în cete de câte o sută, dintr'un district într'altul, evitând cu îngrijire anumite ţinuturĭ şi preferând altele. Eĭ sunt temuţĭ de toate triburile negre, ceea ce face să fie îngăduiţĭ, cu toate prădăciunile ce le fac, în câmpiile fraţilor lor maĭ marĭ. Eĭ servesc adesea pe şefiĭ indigenĭ pe lângă care i-a mânat viaţa lor rătăcitoare, însă nicĭ o dată nu se amestecă cu supuşiĭ lor: eĭ ţin maĭ presus de toate la libertatea lor.

«Când şefiĭ pe care-ĭ servesc îĭ duc la războĭ, eĭ se bat cu înverşunare şi se folosesc cu atâta dibăcie de lăncile şi de săgeţile fabricate pentru eĭ, în cât maĭ tot d'auna victoria e a lor.

«Eĭ iubesc foarte mult războiul şi sunt extraordinar de isteţĭ şi de vicleni. De oare-ce nu cultivă pământul, eĭ se dedaŭ la vânătoare, şi în schimbul vânatuluĭ pe care-l oferă, primesc de la fraţiĭ lor maĭ micĭ produsele câmpuluĭ.

Femeile piticilor construesc colibe micĭ de formă rotundă, care aduce simţitor cu aceia a uneĭ jumătăţĭ de ghiulea de tun; ele ascund aceste locuinţĭ cât maĭ adânc în pădure; acolo prepară ele mâncarea şi adună lemne pentru ars, în timp ce bărbaţiĭ se ocupă cu vânătoarea. Aceştia sunt nişte arcaşĭ fără pereche; şi dacă din întâmplare îşĭ greşesc ţinta, sunt cuprinşĭ de o ast-feĭ de furie, în cât îşĭ sfarmă arcul în bucăţĭ. Când vor să aibă un mănunchiu de banane, eĭ trag cu arcul în ramura care susţine mănunchiul până ce se rupe, şi fură în chipul acesta bananele, fără să le pese că'l bunul altuia.

Maĭ toţĭ şefiĭ din Sangha aŭ una saŭ maĭ multe familiĭ de piticĭ numiţĭ Babingaşĭ, carĭ vânează elefantul pe socoteala lor. Babingaşiĭ nu locuesc în sate. Eĭ sălăşluesc prin stufişurĭ. Cu statura lor inferioară celeĭ mijlocii, eĭ sunt bondocĭ şi foarte musculoşĭ. Iscusiţĭ în urmărirea animalelor sălbatice, armele lor se compun din sagaie în formă de harpoane*). E poartă părul şi barba neîngrijite şi fără podoabă. Când au a se plânge de un şef sub a căruĭ protecţie s'aŭ pus, scrie d. Gaillard, unul din exploratoriĭ de la Sangha, eĭ dispar fără să spuie nimic şi reincep într'o altă regiune viaţa lor nomadă de vânătorĭ.

In prima sa exploraţiune din 1888—1889 la Nord de Ogooué, Paul Crampel întâlnise şi observase încă maĭ de mult grupe din aceste populaţiunĭ pitice.

In frumoasa sa descriere a pădureĭ din Congo, scria în 1870 exploratorul francez, «Stanley» consacră, după cât se pare, maĭ multe capitole Quambouttişilor, specimen al miceĭ rase de oamenĭ răspândită în toată Africa:

«Am petrecut eŭ însumĭ 220 de zile în marea pădure africană şi miciĭ Bagouaşi pe carĭ i-am văzut sunt în mod vădit rude de aproape cu Quambouttişiĭ luĭ Stanley, carĭ ţin de Tikki-Tikki din Ouellé, numiţĭ încă după regiunĭ şi Okouşi, Akkaşĭ, Babongoşĭ, Akoulaşĭ, etc. Bayagaşĭ, spune Paul Crampel în această scrisoare, trăesc printre Mafanşiĭ (saŭ Pahuniĭ), şi sunt oare-cum vânătoriĭ lor plătiţĭ. Eĭ n'aŭ locuinţe stabile, ci 'şĭ schimbă locul la fie-care 4 saŭ 5 zile. O colibă joasă şi rotundă, formată din nuele împletite şi acoperită cu frunze late, constitue adăpostul lor; o grămadă de frunze formând un aşternut care este tot mobilul. O bucată de fer, un colţ de elefant, servind de ciocan, pentru a fărâma scoarţa din care-şĭ fac încingătorile carĭ le acoperă tot mijlocul—de la brâŭ până la genunchĭ, câte odată, dar rar, un instrument primitiv de muzică, fluer saŭ tobă, aceasta-ĭ tot ce posedă aceştĭ sălbaticĭ ciudaţĭ. Dinaintea deschizătureĭ foarte joase, care duce înlăuntrul vizuineĭ, o împletitură de ramurĭ ridicată deasupra focului, serveşte să usuce carnea.

Bărbaţiĭ vânează pe rând, când o jumătate, când cealaltă, din populaţia bărbătească (cam vr'o 15 oamenĭ) din fie-care grupă de colibe. Nifonşiĭ cumpără de la eĭ elefanţiĭ doborâţĭ şi în general în aceste negoţierĭ, abuzează peste măsură de slăbiciunea şi de lipsa nenorociţilor piticĭ; Paul Crampel i-a văzut smulgând aproape cu sila colţiĭ de ivoriŭ, în schimbul uneĭ micĭ cantităţĭ de ferărie, orĭ a uneĭ zdrenţe fără nicĭ o valoare.

Prin intermediul unuĭ Bayaga care vorbia limba M'fans, el putu să capete câte-va amănunte asupra vânătorilor lor: Copiiĭ prind cu diferite curse animalele micĭ ale pădureĭ, femeile culeg mierea sălbatică, tineriĭ ucid cu arcul maimuţele şi antilopele, însă adevărata vânătoare a Bayagoşilor este aceea a elefantuluĭ. Pentru aceasta, singura lor armă este o lance lungă de aproape 1 m. 60, făurită din ţevĭ vechĭ de puşcă, lance foarte ascuţită şi cu două tăişurĭ. Deşi lancea aceasta e maĭ înaltă ca dânşiĭ, eĭ se strecoară prin pădure, neurmând nicĭ o dată cărările bătute, alunecând printre liane pentru a surprinde animalele şi rupând din loc în loc câte-va crăci, pentru a'şĭ însemna drumul. Eĭ se silesc să surprindă elefantul în timpul somnuluĭ, orĭ atuncĭ când—bălăcind prin mlaştinĭ se face un zgomot care înşeală auzul luĭ fin. Pentru aceasta se însoţesc câte doĭ inşĭ. In timp ce M'fanşiĭ, care-ĭ însoţesc câte odată, se sue în copacĭ, eĭ se îndreaptă către elefant, la dreapta şi la stânga, şi-ĭ daŭ cu amândouă mâinele, şi în acelaş timp, o lovitură de lance în pântece. După ce l-aŭ rănit, fug fără să lepede armele, fac pe elefant, care adesea se reped asupra lor, să le piardă urma, îl lasă să-şĭ epuizeze turbarea şi apoĭ îl urmăresc adesea foarte departe, până ce cade.

«Familia de Bayagoşĭ pe care am văzut'o se alcătuia din 9 bărbaţĭ, 4 femeĭ, şi câţĭ-va copiĭ. Ea se afla prin locurile acelea de vre-o 15 lunĭ. Timp de 8 lunĭ, îmĭ spuse ceĭ maĭ bătrân dintre eĭ, am rămas prin stufişurĭ temându-ne de M'fans; de 6 lunĭ vânăm. Şease din co-

*) Sagaie un fel de lăncĭ la sălbaticĭ.
Harponul este un fel de lance cu cârlig, pentru prins foce.

piĭ mi-aŭ fost ucişĭ, dar avem cel puţin 26 de cozĭ de elefanţ.

«B yagoşiĭ sunt nişte piticĭ comparaţĭ cu M'tanşiĭ, a căror talie ajunge adesea la 1.75—1 80... Dacă privim numaĭ mijlocia, pe care am găsit'o că-ĭ de 1 40, Bayagoşiĭ sunt nişte oamenĭ micĭ. Eĭ sunt groşĭ, scunzĭ, bine proporţionaţĭ şi musculoşĭ. Culoarea pieleĭ lor este de o nuanţă brună gălbie şi sunt păroşĭ pe tot corpul. La prima vedere amănuntele fizice carĭ se observă maĭ bine la dânşiĭ sunt: proeminenţa arculuĭ sprâncenilor, marea lor grosime, lipsa de intervale, umeriĭ obrazuluĭ priviţĭ din profil—foarte eşiţĭ; nasul este în general turtit, văzut din faţă prea larg şi se coboară în spre gură. Gâtul foarte scurt, capul vârât între umerĭ, pieptul larg şi bombat, braţul puternic, încheetura mâneĭ—groasă; picioarele strâmbe. Călcâiul ese destul în afară, încheetura piciorulul e foarte mare. In stare de repaus, Boyagoşiĭ aŭ de obiceĭ picioarele încovoiate înăuntru, iar genunchiul pare că se continuă prin pulpa piciorulul şi piciorul propriu zis, ca şi cum ar forma o singură bucată.

«Un caracter fizionomic care întrece pe toate celelalte, este o expresie obicĭnuită de frică, de spaimă chiar, care face ca atuncĭ când Boyagoşiĭ sunt priviţĭ în faţă să-şĭ ţie totdeauna capul plecat şi par'că tremură. Totuşĭ curiozitatea lor trebue să fie foarte mare, căcĭ când întorceam capul pentru a-ĭ fixa în urmă brusc, vedeam toate privirile asupra mea».

Fie că sunt numiţĭ Akkaşĭ, Dokkoşĭ, Abengoşĭ, Tikki-Tikki, Babengoşĭ saŭ Bushmenĭ *), triburile pigmee propriu zise aŭ, printre multe deosebirĭ, şi un caracter fizic comun. După expresiunea d-luĭ Hartmann, din memorabila sa carte asupra popoarelor Africeĭ, eĭ aŭ cu toţiĭ înfăţişarea aceasta: capul mare şi lungăreţ, umeriĭ largĭ, pântecele gros, însă ceia ce-ĭ caracterizează maĭ cu deosebire, este forma şi fizionomia capuluĭ.

Schweinfurth a făcut portretul a doĭ Akkaşĭ, carĭ aveaŭ un unghiŭ facial de 60 şi 66 grade. De ordinar membrele lor sunt bine proporţionate. Eĭ au mâinile şi picioarele micĭ. Culoarea pieleĭ lor variază de la negru-brun, negru-măsliniu, la galben-brun şi roş brun.

Faţa lor are forma uneĭ pere oiĭ a unuĭ trapezoid; fruntea e rigidă, nasul e scurt şi pleoştit; fălcile eşite în afară, buzele cărnoase şi umflate, bărbia înăuntrică şi neregulată.

Ast-fel sunt aceste triburĭ ciudate de oamenĭ piticĭ, destinaţĭ să se transforme destul de curând şi să dispară în cele din urmă în marele amestec de rase indigene care va fi una din primele consecinţe ale colonizăreĭ europene.

Th. Simensky.

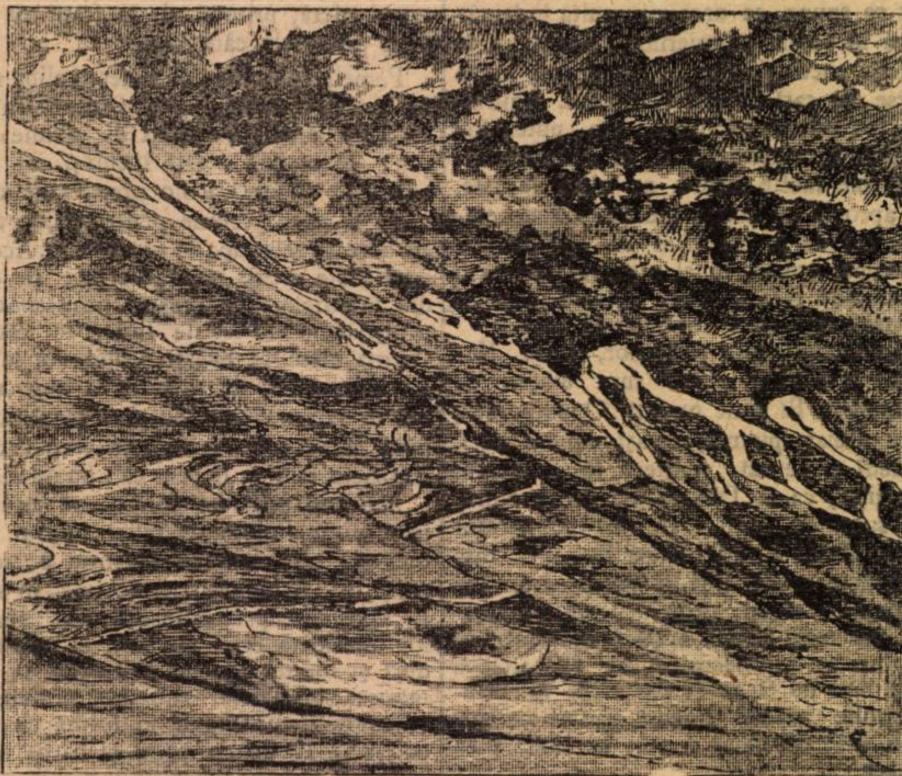
*). Bush—stufiş.
men—oamenĭ.

CATTARO-CETINJE

Cine-a trecut vre-odată din Dalmaţia, saŭ din alt punct de pe coasta orientală a Adriaticeĭ, în Muntenegru spre Cetinje (capitala Muntenegruluĭ), a avut fericitul prilej de a admira o mulţime nenumărată de ciudăţeniĭ şi de peisagiĭ naturale, toate — de un interes cu totul deosebit.

Un turist german care a umblat timp de maĭ multe lunĭ prin această parte, cutreerând Tirolul, Dalmaţia, prea frumoasă şi foarte interesantă, are ceva cu totul caracteristic: nişte sinuozităţĭ albe, nişte cărăruĭ în forma unor serpentine — zvârlite în neorânduială printre tufăriile, bolovaniĭ de piatră şi lipsa de nivel a soluluĭ; unele se întind până departe; altele se împreună şi se sfârşesc în acelaş loc, ş. a. m. d.

Aceste «Serpentine»—foarte plastic botezate, — aŭ o origine foarte dubioasă. Un archeolog a afirmat că ar fi nişte drumuleţe strategice pentru manevrele vechilor eliniĭ, saŭ cons-

Priveliştea «Serpentinelor».

Boznia, Herţegovina şi Muntenegrul, a colecţionat o bogată serie de fotografiĭ luate în cursul excursiuneĭ luĭ.

Din colecţia acestuĭ turist ţinem să reproducem una dintre cele maĭ ciudate şi maĭ caracteristice vederĭ ce se întinde la jumătatea drumuluĭ dintre Cattaro şi Cetinje, într'o regiune muntoasă. Această vedere—şi truite pentru cine ştie ce jocurĭ. Orĭ cum şi orĭ ce-ar fi fost aceste «serpentine», ele daŭ o nuanţă bizară acestuĭ loc şi deşteaptă în mintea tuturor acelora carĭ pot avea fericitul prilej de a trece pe drumul dintre Cattaro şi Cetinje, un interes deosebit şi chiar o emoţie estetică dintre cele maĭ depline.

— r —

PRINTRE ESCHIMOŞI

Eram de câte-va zile în Liverpol cu vaporul S. M. R. şi neavând ce face— plictisit de viaţa de bord — eşiĭ în oraş cu bunul meŭ prieten Morisson, mecanicul şef al vasuluĭ.

După ce ne învârtirăm prin tot oraşul şi în urma câtor-va pahare, carĭ ne cam încălz'se puţin, propuseĭ să intrăm la un local de petrecere.

Intrarăm într'un Variété.

Acĭ, din vorbă cu unul, cu altul, făcurăm cunoştinţa unuĭ negustor de blănăriĭ, sosit din Canada, unde, graţie prosperităţiĭ comerţuluĭ săŭ, făcuse o frumoasă avere în timp de zece anĭ.

După o jumătate de ceas de convorbire, ajunserăm să ne cunoaştem şi să ne strângem prieteneşte mâna.

Amicul Morisson comandă un rând, pe când noul nostru prieten începu să ne istorisească despre Canada—viaţa comercială maĭ ales îl preocupa foarte mult—şi înţelegând că eŭ sunt un amator de aventurĭ extraordinare, îmĭ spuse:

— Pe timpul şedereĭ mele la Québec am avut ocazia să fac oare-carĭ serviciĭ unuĭ şef de trib indian, anume *Piele de epure*, vecin cu eschimoşiĭ, cu carĭ avea de mult timp relaţiunĭ comerciale. Acest şef, căruia tovarăşiĭ luĭ îĭ maĭ zicea *Muet-e-too* (praf de puşcă), îmĭ dete într'una din zile un manuscript voluminos, dar foarte răŭ păstrat. El zicea că'l are de la un trib de Inuiţĭ saŭ de eschimoşĭ de la Capul Bathurst, situat la nord-estul îmbucătureĭ fluviuluĭ Machensie.

— Vi'l daŭ cu plăcere, adăugă canadianul, dacă vă interesează. Am putut să scap numaĭ câte-va paginĭ scrise în englezeşte; poate veţĭ putea descoperi lucrurĭ folositoare. Cât despre mine, n'am avut nicĭ odată curiozitatea nicĭ răbdarea să'mĭ arunc ochiĭ pe el.

Mulţumiĭ neguţătoruluĭ de blănurĭ şi a doua zi primiĭ manuscriptul promis,— rupt însă, indescifrabil. Toate începuturile şi toate sfârşiturile lipseaŭ; paginile din urmă, scrise cu creionul, eraŭ rupte şi necomplete.

Ne voind să adaug nimic manuscriptuluĭ, îl redaŭ cu toată simplicitatea cu care e scris de nenorocitul marinar, ale căruĭ oase cine ştie unde vor fi:

«... Desnădejdea, singurătatea şi nemărginirea; frigul îngrozitor, mă făceaŭ să tremur maĭ puţin ca teama ce aveam de a întâlni pe cruziĭ meĭ tovarăşĭ de drum.

Mĭ se părea că la fie-care pas trebue să mă pomenesc nas în nas cu acel groaznic Dick şi tot sângele îmĭ îngheaţă în vine când mă gândesc cum Iroquois-ul lovind cu stratul puşteĭ pe sărmanul Jims, îl doborî plin de sânge în zăpadă.

Dacă ar fi să trăesc o mie de anĭ, tot n'aş putea uita această infernală priveliştie. Scoase cuţitul şi pe cadavrul încă cald—ce spun eŭ?—pe corpul încă viŭ, tăia bucăţĭ de carne şi le mânca cu lăcomie.

Aveam carabina încărcată; pentru ce n'am întrerupt acest ospăţ?

Îmĭ aduseĭ numaĭ decât aminte că tovarăşiĭ meĭ de drum făcuseră planul de a omorî pe Dick pentru a'l mânca; dar afară de asta, scârba ce mă cuprinse era aşa de mare, încât abia avuĭ putere să fug.

Am mers, saŭ maĭ bine zis, am alergat nebun de spaimă timp de două zile şi-o noapte—fără a mă opri, fără a mă gândi la oboselile de maĭ nainte, la foamea care 'mĭ strângea stomacul gol; apoĭ căzuĭ buştean la pământ, unde în curând fuĭ acoperit cu o pătură groasă de zăpadă.

Cum putuĭ scăpa din atâtea pericole? Cum la ceasul când scriŭ aceste rândurĭ maĭ sunt în viaţă?

Providenţa m'a ales; pe mine eŭ, un biet marinar să arăt lumeĭ civilizate toate secretele, toate misterele acestor ţărĭ blestemate, carĭ aŭ costat viaţa atâtor bravĭ călătorĭ europenĭ?

... Merg înainte la întâmplare; câte-va bucăţĭ de muşchĭ adunat de pe stâncile ce-am întâlnit în cale, aŭ fost până atuncĭ unica mea hrană; un singur gând dăinuia în mine: să mor, fie! dar să nu servesc ca hrană altor oamenĭ!

Am fost atât de nenorociţĭ, atât de flămânzĭ şi descurajaţĭ maĭ bine de o lună, că, a adormi într'o gaură de zăpadă şi a nu ne maĭ trezi, ar fi fost sfârşitul suferinţelor...

Când mă simt aşa departe de aceĭ pe carĭ îĭ aveam până atuncĭ ca prietenĭ şi ca fraţĭ şi de carĭ îmĭ e teamă să'ĭ întâlnesc maĭ mult ca moartea, curajul şi nevoia de a lupta înainte, îmĭ cuprinde din noŭ mintea.

Mă aşezaĭ pe un morman de zăpadă şi mă puseĭ să'mĭ fac catagrafia mijloacelor mele de traĭ.

Atât de departe, cât poate ochiul vedea de jur împrejur, se întindea o câmpie singuratică, stearpă, pustie, fără vegetaţiĭ şi fără arborĭ, învelită de nemiloasa-ĭ manta albă.

Nicĭ o fiinţă vieţuitoare, nicĭ un animal, nicĭ o pasăre: împărăţia foameĭ şi a friguluĭ. La ce 'mĭ slujeaŭ carabina şi muniţiunile din belşug, precum şi dibăcia pe care toţĭ mi-aŭ recunoscut-o într'atâtea împrejurărĭ bine-cuvântate de tovarăşiĭ meĭ?

Nu maĭ sunt stâncĭ şi prin urmare nu maĭ e nicĭ lichen—o specie de muschiŭ—pe care învăţatul doctor Hausen, naturalistul vasuluĭ, îl numea ,,physcie de Islanda" şi scumpul nostru eschimos Byk îl numea ,,muşchiul renilor". Maĭ aveam în sac câte-va buruenĭ, pe carĭ am avut fericita idee a le păstra; dar când această neînsemnată provizie se va sfârşi, cu ce voiŭ trăi prin aceste locurĭ?

Mă îndreptaiŭ decĭ spre nord. Intr'acolo cel puţin—îmĭ ziceam,—dacă puterile nu mă vor părăsi, voiŭ găsi marea şi 'cu ea viaţa. Voiŭ vâna focĭ, urşĭ, vulpĭ albastre, păsărĭ de apă,—din carĭ unele rămân totdeauna în locul unde s'aŭ născut.

De alt-fel, cu tot frigul care mă rebegeşte, anotimpul nu este încă prea înaintat: pentru ce n'aşĭ întâlni p'acolo pescarĭ de balene,— englezĭ, norvegienĭ saŭ americanĭ,—rătăciţĭ prin strâmtorile cele încurcate de pe această coastă sălbatică?

Dacă nu pe aceştia, poate că aşĭ găsi vre-un trib nenorocit de eschimoşi, cărora li s'ar face milă de suferinţele mele şi m'ar lăsa să petrec iarna cu eĭ.

Mulţumită luĭ Byk, cunosc îndestul limba lor pentru a fi înţeles; puşca şi muniţiunile mele îmĭ vor îngădui să mă plătesc de primirea lor, făcându-le provizie de carne proaspătă.

Aceste gândurĭ îmĭ deteră curaj; puterĭ nouĭ păreaŭ că nasc în mine odată cu nădejdea, urmându-mĭ drumul ceva maĭ mângâiat.

Cerul se maĭ lumină puţin pe seară. Voiam să sap o groapă în zăpadă, pentru a trece noaptea în ea şi a ocoli astfel moartea sigură, dacă m'aş fi culcat afară.

Văzuĭ bolta cerească scăpărând în miĭ de focurĭ şi lumina ce se revărsa pe câmpia albă de scânteerea stelelor mi se părea atât de vie, încât mă hotărîĭ să merg înainte, până când picioarele-mĭ înţepenite vor refuza cu desăvârşire serviciul lor.

Zis şi făcut; nu numaĭ c'am făcut un lung drum în această frumoasă noapte, dar încă am maĭ constatat—puţin înainte de a se face ziuă — că voiŭ fi silit de furtună să mă odihnesc puţin, lucru de care aveam mare nevoe.

Intr'adevăr, cerul se acoperi puţin câte puţin cu norĭ negri, stelele ascunse de eĭ se stingeaŭ una câte una şi un vânt puternic dela sud nu întârzie a răsuna în nemărginirea îngheţată, cu mugete surde.

Zăpada smulsă de vânt se amesteca cu fulgiĭ albĭ ce cădeaŭ şi chiar în ceasul când ziua polară trebuia să dispară, numaĭ de cât un întuneric învelĭ firea întreagă, împiedicându-mă de a'mĭ vedea măcar mâna înaintea ochilor.

Eram obişnuit cu furtunile de zăpadă şi ştiam că nicĭ o putere omenească nu se poate împotrivi acestor înspăimântătoare uragane;— mă aplecaĭ şi scoţând cuţitul de vânătoare, m'am slujit de el ca de o sapă, pentru a tăia învelişul de ghiaţă ce acoperea pământul;— am săpat acolo un fel de mormânt destul de larg şi adânc, ca să mă pot mişca cu înlesnire. — Am întins d'asupra mea— pe marginele groapeĭ — o piele de urs alb, care îmĭ servea ca manta şi după ce am făcut sacul pernă, fără a mă sinchisi prea mult de sgomotul furtuneĭ şi de zăpada care cădea mereŭ în fulgĭ deşi, — adormiĭ adânc, — după ce în ghiţiĭ câte-va fire din preţioasele mele buruienĭ.

Oboseala 'mĭ era aşa de mare, că după mult timp m'am deşteptat, şi pipăind în jurul meŭ, am simţit că sunt înconjurat de un fel de mocirlă; căldura corpuluĭ, topise parte din locuinţa mea.

O greutate mare apăsa pe mine, — am priceput că e zăpada căzută din noŭ,— s'a grămădit pe pielea ce servea de acoperiş gaureĭ mele. M'am străduit mult ca să pot ridica un colţ al acestuĭ acoperiş ce ameninţa să mă înăbuşe; în sfârşit putuĭ să mă ridic în sus, să arunc la dreapta şi la stânga deasa-mĭ învelitoare albă şi îngheţată şi—văzând că furtuneĭ îĭ scade furia —am pornit'o la drum.

Această călătorie îngrozitoare ţinu cincĭ zile; de la a treia eram mort de foame, — căcĭ provizia mea de buruenĭ se isprăvise, cu toată economia ce făcusem; — când, norocul îmĭ aduse în bătaia ca-

rabineĭ mele o pasăre ce venea din spre nord, — pe care o loviĭ — și văzuĭ că am omorât o potârniche.

Lipsa totală de lemne și de orĭ ce fel de materiĭ pentru ars ar fi pus în grea cumpănă pe un altul maĭ puțin flămând ca mine; — d'abea avuseĭ vreme s'o jumulesc—de bine de rău—și am și apucat să mușc din carnea-ĭ încă caldă.

Fericita întâlnire mi-a dat nu numaĭ putere, dar încă făcu să tresară în mine nădejdea.

Eram un prea bun vânător, ca să nu știŭ că potârnichile nu pot trăi în pustiurile înghețate prin care am trecut. Aceea pe care am ucis'o, — fără îndoială — fugea de asprimea norduluĭ, pentru a intra într'o zonă maĭ dulce. Decĭ, urmându-mĭ drumul, așĭ găsi, maĭ mult saŭ maĭ puțin departe, locurĭ nu tocmaĭ sterpe, poate pădurĭ, râurĭ, ființe vieţuitoare, prin urmare vânat, — și viață.

In a cincea zi, înghițiĭ cea din urmă bucățică din potârnichea mea, și pentru a păcăli foamea care începu să mă chinuiască din noŭ, i-am ros și oasele cu dințiĭ, — când un sgomot îndepărtat, venind din față, îmĭ atinse urechile.

Am ascultat o clipă — ținându-mĭ răsuflarea — nu se putea să mă înșel; era slabul sgomot al uneĭ căderĭ de apă. Grăbiĭ pașiĭ cu bucurie, căcĭ socoteam că acolo era scăparea.

Sosiĭ în adevăr, înainte de a însera, pe marginea unuĭ râŭ larg, cu arborĭ piperniciți, cu crăcile uscate, sucite în sus, ca niște brațe desnădăjduite.

Dar ce 'mĭ păsa de sărăcia saŭ de bogăț'a vegetațieĭ?.. Râul ce 'l aveam înaintea mea curgea spre nord-vest, iar curentul săŭ năpraznic cădea cu sgomot pe un așternut de stâncĭ.

Ajunseĭ însfârșit la capătul grozaveĭ și nemărgenireĭ câmpiĭ din care nu scăpaĭ de moarte de cât printr'un șir de minunĭ. In acest fluviŭ voĭ găsi pește; pe malurile luĭ lemne pentru foc, nicĭ vorbă că și vânat. Urmaĭ decĭ, cursul apeĭ — în nădejdea că mă va conduce la mult dorita mare.

Am aflat maĭ târziŭ, că era fluviul K'hay-tto, saŭ—cum il numesc francezii, fluviul La Rancière-le-Noury.

II

Mă așezaĭ între două stâncĭ pe marginea apeĭ, de unde speram că limpiditatea eĭ nu va întârzia să'mĭ facă cunoscut natura locuitorilor ce o populează.

Grație aceleĭ nemișcărĭ, obișnuită vânătorilor pândașĭ, văzuĭ în curând niște somnĭ marĭ ce se încrucișaŭ în toate părțile în cristalul apelor, apropiindu-se destul, ca să pot cu un glonț ucide unul; mulțumită aceste prade, — căcĭ peștele n'atârna maĭ puțin de zece până la douăsprezece livre, — și unuĭ bun foc de vreascurĭ, adunate de pe malul râuluĭ, am avut o excelentă masă; cea dintâĭ, în timp de două lunĭ aproape.

M'am simțit întărit cum se cade, și am luat drumul la vale, pe malul fluviuluĭ.

După vre-o două ceasurĭ de umblet, observaĭ cu o bucurie fără marginĭ că am schimbat cu desăvârșire regiunea. Țărĭ șese și neroditoare care am călcat'o, urmaŭ coline împădurite — triste ce-ĭ drept — din cauza zăpezilor troenite, în mijlocul cărora se vedeaŭ urme numeroase de fel de fel de animale.

Nicĭ o dată n'am simțit maĭ bine folosele uneĭ arme bune și a bogățieĭ mele proviziĭ de iarbă și gloanțe, unde maĭ puĭ siguranța ochiuluĭ care mă scutea de a strica în zadar munițiunile.

In seara celeĭ dintâĭ zile de mers în lungul fluviuluĭ K'kay-tto, aveam destul vânat pentru a putea merge patru saŭ cincĭ zile fără a face din noŭ uz de armă.

Simțeam nevoia—nu numaĭ de a mă înviora prin o bună masă, dar și de o noapte de odihnă și de liniște.

Priveam în tot lungul drumuluĭ și împrejurul meŭ, să descoper vre-un loc adăpostit, unde să pot dormi fără grije și fără să simț frigul care se întețise.

Crezuĭ—în cele din urmă—că am găsit ceea-ce căutam. Albia fluviuluĭ în locul acesta era adâncă, strânsă între douĭ pereți de stâncĭ. O luaĭ pe malul stâng, necutezând să mă aventurez pe la poalele râpeĭ uriașe; mă suiĭ pe coama eĭ, fără a mă îngriji prea mult de cotiturile stâncilor saŭ de adâncimea crăpăturilor carĭ trebuiaŭ câte o dată sărite.

Vechea mea meserie de vânător de cămile mă ajută mult la aceasta, precum și iuțeala cu care eram obișnuit în manevrele de la marină.

De-o dată, aruncându-mĭ ochiĭ într'o doară pe apele fluviuluĭ carĭ lunecaŭ fără încetare, strâmtorându-se, văzuĭ în lungul pereților aceleĭ stâncĭ înalte și drepte în vârful căreia mă găseam, o gaură mare, neagră, care trebue să fi fost intrarea uneia din acele peșterĭ marĭ ce se găsesc adesea, prin țările muntoase.

— Pre legea mea!—îmĭ spuseĭ eŭ,— dacă ajung până la gura acesteĭ ocnițe, n'așĭ putea găsi un adăpost maĭ bun, spre a mă deda la dulceața odihneĭ.

Invârtindu-mă, în toate părțile, doar de așĭ găsi un drum într'acolo, când la vre-o sută de pașĭ, descoperiĭ o terasă cu un povârniș ușor care părea că duce până la malul râuluĭ.

Lărgimea acestuĭ drum, atârnat deasupra prăpăstieĭ nu întrecea spațiul trebuicios de a sta pe el cu picioarele lipite.

Dar ce era asta pentru un muntean? Plecaĭ pe el fără să șovăesc și ajunseĭ— după ce făcuĭ câte-va figurĭ gimnastice, carĭ n'ar fi fost fără mare primejdie pentru altul; o terasă maĭ largă ca aceia pe care am văzut-o de sus, se întindea până la poalele deschizătureĭ la care doream să ajung și într'adevăr, nu trecu mult și sosiĭ de-a binelea.

De eram maĭ puțin obosit, m'așĭ fi înapoiat—folosindu-mă de cele câte-va minute de lumină ce îmĭ rămâneaŭ încă— pentru a culege lemne de aprins focul și a-mĭ prepara mâncarea; dar în dimineața aceleiaș zile chiar, am fript o bucată de carne de cabri — o specie de cerb—pe care l'am doborât cu un foc de carabină. Ceea-ce aveam, era maĭ mult de cât îmĭ trebuia să mănânc atuncĭ și maĭ rămânea și pentru a doua zi.

Pe de altă parte, vânatul meŭ era prea greŭ, așa că săvârșeam un drum prea ostenitor.

Intraĭ decĭ, în adâncimea întunecoasă a peștereĭ, unde se simțea o temperatură maĭ ridicată; — Bâjbâind vre un sfert de ceas, descoperiĭ între două colțurĭ de stâncĭ, un locșor nisipos și cu desăvârșire uscat;—mă înfășuraĭ cu îngrijire în blana mea de urs, așezaĭ pușca încărcată cu glonț la îndemână, și peste puțin timp, adormiĭ adânc.

Nu știŭ cât voĭ fi dormit; un sgomot curios, care maĭ întâĭ il auziĭ ca în vis, mă deșteptă: țipete, miorlăiturĭ, gemete, ce n'aveaŭ nimic omenesc, umpleaŭ peștera.

Deschiseĭ ochiĭ,—dar una din stâncele între carĭ mă culcasem,—mă împiedica să văd ce se întâmplă. Zăriĭ numaĭ o lumină mare care ajungea până în depărtatul punct ce îl alesesem ca loc de odihnă.

Intâia mea mișcare fu—bine înțeles— de a-mĭ lua arma; a doua, să mă ridic fără sgomot și să înaintez binișor, fără ca să fiŭ văzut.

Nu sunt superstițios, și nicĭ n'am fost vre-o dată; n'am crezut în lucrurĭ necurate și toțĭ ceĭ carĭ m'aŭ cunoscut, știaŭ că nu mă speriĭ ușor. Cu toate astea,—mărturisesc—când ajunseĭ să mă ridic în vârful picioarelor și scoseĭ capul afară din stânca care mă ascundea, fuĭ apucat de spaimă și simțeam cum tot sângele înghiață în mine.

In jurul unuĭ mare foc, cu flăcărĭ roșiatice, carĭ umpleaŭ cu o lumină stranie adâncimele peștereĭ, o duzină de ființe ciudate se dădeaŭ la tot felul de schimonositurĭ scârboase,— acele urlete, afară din cale, carĭ m'aŭ deșteptat, păreaŭ a eși din gura lor.

Vedeam cum se clătinaŭ pe picioare ca draciĭ, mișcându-șĭ mâinile în semne fantastice, — și mă întrebam serios — dacă sunt oamenĭ cu adevărat saŭ ființe supranaturale.

Numaĭ de cât, unul din eĭ, — având umeriĭ acoperițĭ cu pielea proaspătă și sângerândă a uneĭ foce, arunca cu pumniĭ — în focul care ardea cu crăcĭ de arborĭ rășinoșĭ — o materie alburie ce am cunoscut a fi untură de pește. Flacăra zorită, își îndoi puterea și țipetele ciudate ale acestor ființe fără nume, amestecate cu trozniturile foculuĭ, s'amestecaŭ cu sgomotul uneĭ salve îndepărtate.

Umbrele pocite ale jucătorilor, mărite de lumina de la flacărĭ, se mișcaŭ pe pereții stâncilor din adâncimele caver-

neĭ, întruchipaŭ miĭ de desenurĭ capricioase în felul colosalelor umbre chinezeştĭ, născute din o închipuire în aiureală.

Privirea mea fermecată de această privelişte atât de stranie şi neaşteptată, nu putea să se deslipească de la această scenă fantastică; totdeodată lumina foculuĭ îndoindu-şĭ puterea — saŭ ochiĭ meĭ se obişnuise maĭ mult cu lumina diabolică care umplea bolta subterană — observaĭ că actoriĭ acesteĭ scene, înfăşuraŭ un aparat din cele maĭ simple, ce aducea cu o frigare primitivă de care se servesc vânătoriĭ şi haimanalele pădurilor.

Pe douĭ stâlpĭ, înfipţĭ în pământ, carĭ se încrucişaŭ la partea de sus, era o prăjină lungă, orizontală — adică frigarea — al căreĭ capăt se aşeza pe o capră de acelaş fel. Era ceva legat în lungul acesteĭ frigărĭ cât toate zilele şi cu toate silinţele mele — nu puluĭ — din cauza distanţeĭ prea îndepărtate, să desluşesc, nicĭ trăsăturile nicĭ amănuntele costumuluĭ acestor fiinţe de pe altă lume, făcând mereu — împrejurul foculuĭ — scălâmbăiturile lor epileptice, nicĭ felul obiectuluĭ fixat la frigarea monumentală, care întrecea flacăra.

Acest lucru, îmĭ imboldea — şi nu prea ştiŭ pentru ce — în cel maĭ înalt grad, curiozitatea.

Priveliştea a fost desfigurată şi de nerecunoscut, din cauza fumuluĭ des, care se desfăşura în spirale negre şi puturoase până la colţul cel maĭ înalt al peştereĭ.

(Va urma).

IN CENTRUL AFRICEI

Viaţa obscură, sălbatecă şi atât de interesantă — pentru antropologĭ maĭ cu seamă, a popoarelor din miezul Africeĭ, a început să fie din ce în ce maĭ bine şi maĭ pe larg cunoscută. Desele călătoriĭ întreprinse de către oameniĭ de ştiinţă, bine pregătiţĭ,

Strada Civilizaţieĭ

prin acele regiunĭ, aŭ grăbit cunoaşterea şi studiul maĭ amănunţit ale acestor popoare barbare.

In ultimul timp, maĭ cu seamă, a apărut un ciclu de lucrărĭ interesante şi foarte documentate, carĭ semnalează o sumă de progrese uimitoare, şi ca iuţeală şi ca originalitate.

Moscheea tribuluĭ

Dăm în acest număr treĭ ilustraţiĭ luate de către unul dintre cunoscuţiĭ exploratorĭ germanĭ aĭ miezuluĭ Africeĭ, carĭ reprezintă până la un

Viaţa colectivă

punct, o icoană fidelă a vieţeĭ caznice şi sociale, a unuĭ trib sălbatic din acea parte a Africeĭ.

Cea dintiĭ reprezintă o stradă — da, chiar o stradă, aproape la fel cu cele din satele noastre, — şi câte-va case înşirate, nu tocmaĭ simetric, pe laturea eĭ. La casa din mijloc se văd maĭ mulţĭ cafri, preparând un fel de aliment vâscos, din sucul unor plante tropicale. In a doua se văd cele două moscheĭ ale tribuluĭ —căcĭ Islamul a câştigat de câţĭ-va anĭ teren şi prin partea aceasta, luând-o înaintea uneĭ religiĭ creştine, care ar fi accelerat civilizaţia ce licăreşte în unele colţişoare ale vieţeĭ acestuĭ trib. Aceste moscheĭ, la carĭ slujesc douĭ beduinĭ, sunt foarte frecuentate de către „credincioşĭ" şi chiar şeful tribuluĭ vine odată pe zi, regulat.

Cea de la urmă reprezintă un adevărat colţ din viaţa casnică a acestuĭ trib care păşeşte cu paşĭ — când maĭ iuţĭ, când maĭ domolĭ, şi uneorĭ giganticĭ, spre scânteia uneĭ civilizaţiĭ nu tocmaĭ îndepărtate.

— r —

Norocul căutătoruluĭ de aur

— Da, domnule, 25 de anĭ am fost eu căutător de aur şi tot sunt sărac !...—zise vizitiul meu Walkers.

— Totul depinde denoroc — Walkers, iĭ răspunseĭ.

— Da, dar eu n'am avut noroc niciodată; dacă aveam cât de puţin, astăzĭ n'aşĭ fi vizitiu, ci aşĭ trăi fericit, ca prietenul meu Parker.

— Parker? ziseĭ eu, oare nu e acel milionar din Baltimore despre care se zice că era căutător de aur?

— Chiar el e. Dar el nu s'a îmbogăţit prin muncă, ci o întâmplare minunată i-a pus în mână o sumă oare-care de banĭ şi cu acea sumă şi-a făcut averea pe care o are astăzĭ.

— Aşĭ fi curios să ştiu şi eu întâmplarea aceea; dacă o ştiĭ, te rog spunemi-o şi mie.

— O ştiu, domnule, însă când mă gândesc la ea aş voi să fi fost eu în locul luĭ, căcĭ eu aşĭ fi îngrijit şi de el, pe când el nicĭ nu se maĭ gândeşte la mine. Sunt cincĭ anĭ de atuncĭ, par'că il văd, cum mergea pe lângă mine. De-o dată se auzi un

ţipăt în apropiere, şi el, milos cum era, alergă iute într'acolo. Eu, în timpul acesta, îmi urmaĭ drumul către casă. A doua zi când m'am dus pe la el; am găsit acolo un bărbat înalt, voinic, însă palid la faţă şi foarte abătut; părea suferind. După ce luaĭ loc şi-ĭ puseĭ o întrebare, străinul începu: «Mă numesc Boby Warner şi am venit aci în Alaska, spre a-mĭ încerca norocul.

«Am avut noroc, am găsit aur în mare cantitate şi aşĭ fi voit să am şi maĭ mult.

«Ceea-ce mă făcea să mă supăr maĭ mult era că trebuia să împart aurul cu un tovarăş credincios, care poate găsise maĭ mult aur de cât mine. Trebuia să-l împărţim frăţeşte şi el mă rugă să mergem să-l împărţim. Aurul nostru era ascuns la rădăcina unuĭ arbore, pe un deal. In timp ce prietenul meu era aplecat spre a găsi locul, eu luaĭ o pârghie de fer şi îl loviĭ în cap. După aceea îl îngropaĭ pe acelaş loc. Acum credeam că voĭ fi fericit,—dar vaĭ, fericirea mea se spulberă în curând!

«Pe la orele 6 seara am avut o vedenie grozavă, înfiorătoare: Am văzut pe prietenul meu învelit într'un cearşaf alb, cu capul spintecat. Am stat îngrozit pe loc, când apariţia îmĭ zise: Prietene când mă veĭ vedea a treia oară, veĭ muri! şi dispăru. Erĭ au fost treisprezece săptămânĭ de la moartea luĭ şi l'am văzut a doua oară; încă odată, — şi voĭ muri! Zicând acestea el leşină. Prietenul meu îl frecă cu oţet şi în curând se deşteptă.

— Prietenĭ, ne zise el, duceţi-vă de mă reclamaţĭ; eu sunt un ucigaş, un criminal.

Observaĭ numaĭ de cât că e pe cale să-şĭ piarză minţile. Il linştirăm cu greu, şi îl rugarăm să nu maĭ vorbească. După aceia eu plecaĭ. A doua zi el se duse acasă şi îşĭ luă lucrurile împreună cu un cufăraş cu aur: luĭ Parker îĭ detĭ treĭ sferturĭ, iar mie un sfert. Ast-fel trecură vre-o treĭ lunĭ. Intr'o zi ne zice el: Să mergem să luăm comoara. Luarăm patru măgarĭ şi plecarăm. Pe la patru după amiazĭ ajunserăm la locul indicat de el, şi începurăm să săpăm. După ce am scos o bună parte din aur, Boby Warner strigă:

— Parker! stafia, stafia, mor, scapă-mă! ia tot aurul meu! şi căzu jos.

Văzurăm că murise şi îl îngroparăm iute, pe acelaş loc.

A doua zi venirăm, cu maĭ mulţĭ asinĭ spre a lua restul din aur. Când aurul fu în siguranţă întrebaĭ pe prietenul meu:

— Ce facem acum?

— Vom trăi! răspunse el.

— Insă vom pleca de aicĭ?

— Cât de curând.

Peste o săptămână totul era gata de plecare însă eu nu putuĭ pleca de oare-ce aveam nişte rude pe acolo şi un văr al meu murise.

— Maĭ rămâĭ cincĭ zile aicĭ, îmĭ zise el cu o oare care bucurie. Deocamdată îţĭ dau şi ţie o parte din aur, poate îţĭ trebue şi pe urmă viĭ după mine la San-Francisco. Rămăseĭ; n'aveam ce face! Iar după 5 zile plecaĭ la San-Francisco. Acolo vânduĭ aurul meu pe care căpătaĭ 15 miĭ de dolarĭ şi pe urmă cercetaĭ să aflu pe Parker. — Treĭ lunĭ l'am tot căutat şi nu l'am găsit. Plecaĭ într'alte oraşe şi îl căutaĭ mereu. In timpul acesta averea mea scădea din ce în ce; cum n'aveam ce face, m'apucaĭ de comerţ în Baltimore. Trecuse un an. Intr'o zi mergând pe stradă întâlnesc pe prietenul meu; — nu maĭ puteam de bucurie, dar el, cu un gest, mă opri — oare nu mă cunoştea, orĭ se făcea că nu mă cunoaşte?

Eu luaĭ cuvântul şi îĭ ziseĭ:

— Parker, eu sunt Walkers.

— Aşa, tu eştĭ Walkers? Ei şi ce vreĭ de la mine?

— Nimic prietene, dar mi-aĭ spus să te urmez; te-am găsit, şi te urmez.

— Aşa, eĭ bine, dar acum sunt foarte ocupat cu afacerile; însă, ca să nu zicĭ că sunt un om rău, orĭ că nu-mĭ ţin cuvântul, ţine un mic cadou. Adio!

Şi plecă iute ca să nu mă iau după el; mă uit jos, unde aruncase cadoul şi văd un portofel, îl desfac şi găsesc 4 miĭ de dolarĭ.

De atuncĭ l'am maĭ văzut de 2 orĭ; el nu se uita la mine, orĭ nu mă vedea, orĭ se făcea că nu mă vede; —scurt, n'a maĭ vorbit nicĭ odată cu mine. Iar eu aveam din ce în ce maĭ des pagube marĭ şi sărăceam cu iuţeală. N'aveam noroc şi după vre-o patru anĭ şi treĭ lunĭ de la plecarea mea din Alaska, eram sărac lipit. Ca să nu mă nenorocesc, am intrat vizitiu.

Şi zicând acestea, bunul meu Walkers îşĭ şterse ochiĭ înlăcrimaţĭ, cu mâneca haineĭ şi oftă adânc şi jalnic...

V. Raval.

VAMPIRUL

— Urmare —

CAP. XII

Când seara prinse să se lase dealungul munţilor, căpitanul Hermann ajungea în satul Salto de Agua.

Plecase la drum fără întârziere, după ce îşi pansase în grabă rănile. Voise să plece singur.

In adevăr, o escortă i se păruse cu totul nefolositoare; căci spre a ajunge la ţinta dorită trebuia să treacă neobservat. In cazul când întreprinderea sa avea să izbândească, în cazul când avea să descopere locul de retragere al stăpânului vampirilor, avea să aibă destulă vreme pentru a alerga după ajutoare la Almerie.

Pentru un moment însă, trebuia să facă cât maĭ puţin zgomot posibil în jurul expediţiei sale. Ofiţerul pornise pe jos; armele şi le ascunsese cu îngrijire sub mantaua largă pe care o purta.

Ajunse în pădure până în punctul acela unde fusese oprit de revoluţionarĭ.

Corpurile luptătorilor, rămase pe teren fuseseră ridicate.

Numai pe icĭ colea, cadavrul vre unuĭ cal saŭ stufişurile turtite, maĭ arătaŭ cât de aprinsă fusese lupta.

De altfel căpitanul nu avea nevoe de aceste dovezĭ pentru aşĭ aduce aminte.

El venise acolo, pentru a căuta să urmărească firul drameĭ, pentru a-şi da bine seama cum se petrecuse atacul trăsureĭ, şi prin ce minune de abilitate reuşiseră asaltatoriĭ să o răpească pe Gracioza Holsarte fără ca dînsul să îĭ vadă.

Locul unde se oprise trăsura putea fi bine deosebit, dar de jur împrejur era o dezordine atât de mare în cât ar fi fost cu neputinţă să găsească cineva vre-o urmă sigură.

Ofiţerul îşi purtă maĭ departe cercetările.

Işi amintea că în momentul în care îşi pierduse cunoştinţa, duşmaniĭ slăbiseră şi eraŭ gata să se retragă.

Fără îndoială cugetă Herman, scopul lor era atins şi lupta aŭ maĭ continuat-o numaĭ pentru ca să ne înşele atenţia. Când aŭ văzut însă pe căpitan căzut, şi aŭ zis că de sigur soldaţiĭ se vor grăbi să se întoarcă la Almerie.

In privinţa aceasta Herman nu se înşela; în adevăr aşa se petrecuseră lucrurile.

Prin urmare acuma trebuie să facă singur ceia ce trebuia să facă întreaga escortă.

N'avea însă nicĭ cea maĭ mică indicaţie despre direcţia pe care trebuia să o urmeze.

După ce stătu multă vreme pe gândurĭ, ofiţerul se hotărâ să se îndrepte spre Salto de Agua, localitate unde trebuia să fie condusă şi Gracioza Holsarte.

Acolo avea să capete poate unele amănunte.

Şi aşa pe înserate ajunse în faţa casei în care locuia acum singurică Aroha Holsarte, cea de a doua fiică.

Casa aceasta era izolată şi se deosebea puţin de cele-lalte case din prejur. Era o casă pătrată, elegantă, şi avea un acoperiş curios; ferestrele eraŭ mici şi poarta de la intrare largă şi joasă.

Dar ceea ce atrase dintr'o dată atenţia ofiţeruluĭ fu o formă delicată care stătea pe lângă un strat de florĭ.

La zgomotul pe care-l făcu, ea se întoarse încetişor şi Herman se opri la rîndu-ĭ, uimit de frumuseţea figureĭ ce se arătase.

Ceĭ doui tinerĭ se priviră un moment în tăcere.

Apoĭ ofiţerul înaintă.

— Iartă-mă d-ră zise dânsul înclinându-se respectuos în faţa tinereĭ. Ghicesc că înaintea mea a venit cineva să-ţĭ aducă o tristă veste şi n'ar maĭ fi trebuit să-ţĭ turbur durerea. Dar datoria mă sileşte să o fac pentru că trebue să te apăr pe d-ta însu-ţĭ de o mare primejdie.

Copila întrebă cu voce înceată:

— Ce voeştĭ să-mĭ spuĭ şi cine eştĭ dumneata?

— Sunt comandantul gardeĭ guvernamentale, răspunse ofiţerul. Guvernatorul mă trimete.

— Guvernatorul! exclamă cu violenţă copila în timp ce o licărire furioasă îĭ străluci în ochĭ. Ce maĭ voeşte dânsul de la mine? oare nu s'a săturat de atâtea victime îĭ maĭ trebueşte încă una?

— Te rog d-ră nu te lăsa rătăcită de durere. Te înşelĭ mult când vorbeştĭ astfel.

Guvernatorul nu voeşte să vă facă nicĭ un rău, ci dimpotrivă şi-a dat toată osteneala ca să vă scape din primejdie...

— Nicĭ o primejdie nu ne ameninţă aicĭ îl întrerupse cu violenţă copila. Dacă sărmana mea Gracioza m'ar fi ascultat nu s'ar fi dus la acea întâlnire blestemată; nu ştiŭ ce presimţire tristă îmĭ spunea că nu trebue să se ducă. Ce a făcut guvernatorul pentru noĭ? de vreme ce mi-a luat sora pentru a nu mi-o maĭ da îndărăt?

— Singura greşală pe care a făcut-o guvernatorul, d-ră, a fost că a avut prea mare încredere în mine. Don Tiburcio mi-a încredinţat-o pe d-ra Gracioza sănătoasă, neatinsă; eŭ am fost nedemn de sarcina pe care mi-am luat-o şi prin urmare eŭ sunt vinovatul. Dar am convingerea că voĭ fi în stare să o găsesc şi să o salvez. Te aĭ lăsat prea curând abătută de durere; prea curând aĭ îmbrăcat haina de doliŭ!

— Numaĭ vorbi astfel, căcĭ nu pentru Gracioza am îmbrăcat haina aceasta întunecată; cred că ea este vie şi voĭ spera până la sfârşit.

Dar multă vreme împreună cu dânsa am purtat ştofe vesele, pe când sufletele noastre eraŭ îndoliate. Şi acum văd bine că aveam dreptate de vreme ce acela pe care l'am aşteptat atâta vreme nu se va maĭ reîntoarce nicĭ odată!

— Despre cine vorbeştĭ d-ta d-ră? Ce alt doliŭ v'a lovit?

— Cum, d-ta nu ştiĭ că tatăl meŭ a murit?

— Tatăl d-tale?

— Ştirea aceasta mi-a trimis-o guvernatorul cu acelaş om care a venit deunăzi s'o caute pe Gracioza. Şi când guvernatorul este acela care îmĭ trimite ast-fel de veştĭ cum vreĭ să nu-l blestem?...

— Eŭ nu ştiam nimic d-ră, despre moartea tatăluĭ d-tale.

— Atuncĭ de ce aĭ venit aicĭ?

— Am venit să te întreb, să te rog să-mĭ spuĭ tot ce ştiĭ.

— Ce voeştĭ să-ţĭ spun de vreme ce eŭ nu ştiŭ nimica? Toate ştirile pe carĭ le am, soseaŭ de la palatul din Almeria. Vezĭ bine cât de mult trebue să se încreadă cine-va în ele de vreme ce d-ta care viĭ de acolo nicĭ nu le cunoştĭ. Şi apoĭ, spun drept, că nicĭ nu ştiŭ ce încredere pot avea în d-ta, care eştĭ trimis tot de guvernator.

— D-ră, nu-ţĭ este îngăduit să te îndoeştĭ de sinceritatea mea!

— Fără îndoială. De şi nu te cunosc, mi-a fost de ajuns însă să te privesc, pentru ca să mă încredinţez că eştĭ un om de onoare. Tocmaĭ de aceia nu pot pricepe cum se face că un om ca d-ta, un soldat demn, înamorat de libertate, a primit să servească sub ordinile unuĭ guvernator ca Tiburcio!

— Ce 'i-aĭ imputa, d-şoară? Crezĭ oare şi d-ta în toate acele legende carĭ umplu ţinutul, şi carĭ acoper de ruşine pe ceĭ carĭ le inventează? Sunt treĭ anĭ de când mă aflu în serviciul guvernatoruluĭ, şi nicĭ odată n'am văzut ceva care să-mĭ îngădue a-l judeca rău.

— Ştiĭ d-ta cum a ajuns omul acesta guvernator?

— Prin forţa luptelor şi a victorieĭ. Era dreptul săŭ.

— Da, era dreptul săŭ să asasineze, cu cuţitul în mână, ca orĭ şi care bandit...

— Numaĭ vorbi ast-fel d-şoară; repeţĭ şi d-ta teoriile infame ale revoluţionarilor.

— Aşĭ lupta şi eŭ alăturĭ de eĭ, dacă lucrul acesta mi-ar fi îngăduit.

— Îngăduit?

— Da. Aicĭ nu sunt de cât o streină. Dar dacă aşĭ fi născută pe pământul Americeĭ, n'aşĭ îngădui ca un ast-fel de aventurier, venit nu se ştie de unde, să impue dorinţa sa patrieĭ mele.

— Dar străbuniĭ revoluţionarilor de astăzĭ aŭ fost şi eĭ nişte cuceritorĭ veniţĭ din altă parte şi totuşĭ aŭ plecat ţara sub jugul putereĭ lor tiranice.

— Dar cel puţin aceia aŭ adus cu dânşiĭ toate tradiţiile lor de nobleţă, de curaj şi de onoare; toată mândria raseĭ lor şi tot respectul unuĭ trecut glorios.

,,Aŭ fost nişte cuceritorĭ, fie!.. Dar metişul Tiburcio nu e de cât un tâlhar!

— Este şeful în serviciul căruia onoarea mea mă angajează. Orĭ ce insultă i-se aduce este o insultă pentru mine însumĭ!

— De ce te-aĭ angajat faţă de omul acesta. Dacă eraĭ aşa de dornic de a te devota uneĭ cauze nobile, n'aveaĭ oare şi d-ta o patrie?

— Îmĭ puĭ nişte întrebărĭ foarte crude, domnişoară, şi în faţa orĭ cuĭ altuia aşĭ considera ca o înjosire să mă explic.

,,Dar d-tale, pentru că nu voesc să mă judecĭ rău, îţĭ voĭ justifica atitudinea mea. Dânsa îl privi îndelung.

,,Ofiţerul era însufleţit de o emoţie puternică. În momentele acelea era frumos ca un zeŭ al legendelor norduluĭ, atât îĭ era de vie privirea în care părea că se condensase toate licăririle sereĭ... îĭ apărea puternic şi viteaz, bun şi mândru şi fără să ştie bine pentru ce,—se simţi cucerită.

În timpul acesta, ofiţerul se apropiase de stratul de florĭ, alăturĭ maĭ era alt strat acoperit peste tot cu trandafirĭ; după poeticul obiceĭ al ţinutuluĭ cele două fete întreţinuseră cu multă pietate aceĭ trandafirĭ în memoria mameĭ lor moarte. Şi acum când Aroha primise vestea morţeĭ tatăluĭ eĭ începuse cu aceeaş pietate să aşeze un strat de florĭ şi pentru dânsul.

Un moment sărmana fată se gândise cu groază că poate în curând avea să fie nevoe şi de un al treilea strat de florĭ pentru Gracioza...

Dar dânsa când avea să moară cine avea să îngrijească de florile eĭ funerare?...

Căpitanul Herman îşi începu ast-fel destăinuirea:

— Sunt născut în Alsacia. Tatăl meŭ era un foarte bun cetăţean francez, dar după războĭ a trebuit să aleagă între învoirea de a deveni supus al Germanieĭ şi ruină.

,,Singur n'ar fi stat nicĭ un moment la îndoială şi s'ar fi întors în Franţa; dar pentru a-şĭ salva familia a primit naţionalitatea germană şi ne-a supus pe toţĭ aceste dominaţiĭ.

,,Când a trebuit să intre în armată, conştiinţa mea s'a revoltat împotriva ideeĭ că mă voĭ înarma împotriva Franţeĭ, care era adevărata mea patrie şi pe care tatăl meŭ mă învăţase în tot-d'auna să o iubesc...

,,Dar nicĭ frontiera nu o puteam trece, pentru că asta ar fi însemnat să dezertez şi să calc credinţa jurată de tatăl meŭ.

,,Atuncĭ m'am hotărât să plec departe, într'un loc unde eram sigur că nu va trebui să lupt nicĭ împotriva patrieĭ mele adevărate, nicĭ împotriva patrieĭ mele adoptive. Am venit în America latină, soră a Franţeĭ latine; şi cum îmĭ plăcea

meseria armelor, mi am pus sabia în serviciul acesteĭ ţărĭ.

,,Am jurat credinţă guvernuluĭ care m'a angajat şi de atuncĭ n'am făcut de cât să execut ordinele ce mi se dedeaŭ, fără să le discut. Mi s'a oferit un comandament în statul Almerieĭ pe care l'am primit de bună voe. Şeful meŭ este guvernatorul Tiburcio ; ascult orbeşte ordinele pe carĭ mi-le dă, după cum la rândul meŭ am pretenţia ca soldaţiĭ să asculte ordinele mele, fără să le discute. Vezĭ prin urmare că nu mă poate acuza nimenĭ de necinste de vreme ce am ascultat în tot-d'auna de glasul datorieĭ''.

Herman vorbise liniştit cu hotărâre şi în glasul luĭ se putea lesne ghici seninătatea uneĭ conştiinţe curate.

CAP. XIII

Acum după ce auzise atâtea lucrurĭ, Herman nu maĭ voi să-şĭ piardă timpul. Trebuia să treacă maĭ repede defileul munţilor pentru ca să nu-l prindă noaptea. Cu toate că era peste măsură de obosit, şi slăbit din pricina rănilor, porni înainte.

Peste două ore pătrundea în norĭ.

Masse de ceaţă opacă, săturate de electricitate îl înconjuraŭ din toate părţile, şi eraŭ aşa de dese în cât păreaŭ solide. Nişte forme curioase treceaŭ prin faţa luĭ, asemănătoare unor monştri, din când în când se desfăceaŭ lăsând să treacă printre ele câte o rază de lumină, pentru a se putea unĭ apoĭ din noŭ condensându-se aşa de mult în cât îţĭ dădea impresia nopţeĭ.

Atuncĭ terenul numaĭ era vizibil de cât la o mică distanţă. Dar atâta era destul pentru a înţelege toată oroarea dezolată, pentru a distruge haosul stâncilor negre, sterile şi sălbatice, carĭ dădeaŭ acesteĭ regiunĭ înfăţişarea unuĭ ţinut infernal.

Şi totuşi ofiţerul mergea mereŭ înainte, chinuit de o nelinişte pe care voia să o învingă şi susţinut de frigurile necunoscutuluĭ şi de dorinţa de a'şĭ ajunge maĭ repede ţinta.

Căpitanul Herman mergea aproape la întâmplare, urcând mereŭ, ne maĭ regăsind urma pe care pornise la început de cât din loc în loc şi la distanţe marĭ.

Departe în fundul munţilor începea să urle uraganul.

De-o dată pe când înainta privind cu atenţie înainte, ofiţerul văzu conturându-se în faţa luĭ, în mijlocul ceţeĭ formă o bizară.

Forma aceasta avea o înfăţişare omenească, dar era o formă gigantică şi nemişcătoare.

Capul acestuĭ gigant se pierdea în norĭ ; se vedeaŭ numaĭ umeriĭ şi braţele, întinse într'un gest ca ale unuĭ om ce este gata să facă o săritură mare.

Căpitanul Herman se oprise şi privea cu mirare apariţia.

Dar cum gigantul nu făcea nicĭ o mişcare, dânsul îşĭ văzu de drum.

Deosebea acum că apariţia aceia avea o culoare galbenă roşietică, care contrasta cu culoarea neagră a stâncilor înconjurătoare : şi un moment ceaţa rărindu-se ofiţerul văzu clar capul enorm al monstruluĭ, un cap cu faţa turtită, cu ochiĭ înguştĭ şi lungăreţĭ.

Orĭ cât de puţin ar fi durat acest luminiş, Herman avusese destulă vreme să înţeleagă.

Se afla în faţa uneia dintre acele statuĭ pictate; tăiate chiar în stânca munţilor, într'o epocă îndepărtată, pe când năvălitoriĭ albĭ eraŭ foarte îndepărtaţĭ.

Ştia bine că nu se putuseră căpăta date sigure asupra acestor misterioşĭ idolĭ dintre carĭ uniĭ eraŭ înalţĭ de o sută de metri şi maĭ bine. Dar maĭ ştia că de obiceĭ asemenea monştri eraŭ întâlniţĭ în vecinătatea cimitirelor.

Şi asta îl făcu să presimtă că se afla aproape de ţinta călătorieĭ sale.

Dar acum ceaţa se îndesise din nou şi apariţia fantastică se pierdu în întuneric.

Herman porni înainte cu maĭ multă ardoare. Era pe calea cea adevărată, despre asta numaĭ încăpea nicĭ o îndoială.

De abia acum înţelegea Herman bine cum de se putuse răspândi cu atâta putere în popor legenda stăpânuluĭ vampirilor.

Aceia dintre locuitoriĭ ţinutuluĭ, foarte puţinĭ la număr, carĭ îndrăzniseră să se aventureze maĭ sus, în regiunea munţilor, nu putuseră aduce în vale de cât o impresie de adâncă groază.

Idoliĭ aceia uriaşĭ, peisagiile triste şi întunecate, ceaţa rece care lua cu uşurinţă toate formele pe carĭ voia să i le împrumute imaginaţia omenească,—toate eraŭ făcute pentru a inspira teamă. Putea ghici cine-va oare ce avea să întâlnească maĭ departe ?

Herman înainta mereu, împins de o nerăbdare înfrigurată.

Noriĭ furtunoşĭ se îngrămădesc de-asupra luĭ.

De multă vreme pierduse urma care nu maĭ putea fi zărită prin stâncile acelea.

Dar direcţia pe care trebue s'o urmeze se indica de la sine. Nu exista pe acolo de cât o singură trecere posibilă, un fel de drum îngust între două ziduri formidabile.

Herman porni pe drumul acesta.

Urcuşul devenise acuma din cale afară de greu ; trebuia să urcĭ în patru labe ca animalele.

Şi întunericul se făcuse maĭ mare. Începuse să însereze şi zidul de stâncĭ din ce în ce maĭ strâns oprea şi puţina lumină care maĭ cădea din cerul acoperit. Noriĭ maĭ cu seamă făceaŭ întunericul acela :—eĭ păreaŭ că aşteaptă în a nişte momentul pentru a descărca fulgerile de carĭ eraŭ încărcaţĭ.

Herman mergea mereu înainte grăbit să ajungă maĭ repede la ţintă.

De-o dată se opri şi trase cu urechea. Auzise nişte paşĭ la spatele luĭ.

Se întoarse repede şi încercă să pătrundă întunericul. Dar abia dacă putea zări pământul la o distanţă de câţĭ-va metri. Incolo totul se pierdea în noapte.

Cu toate acestea nu putea să se îndoiască,—cine-va era pe acolo aproape de tot şi cu toate că era foarte curagios, Herman nu-şĭ putea stăpâni înfiorarea.

Işĭ scoase revolverul şi se ascunse după o stâncă.

Acuma paşiĭ nu se maĭ auzeaŭ ; aşteptă câte-va momente, dar aşteptă în zadar.

Atuncĭ eşi din locul în care se ascunsese şi înaintă în direcţia de unde pornise zgomotul.

Dar direcţia aceasta nu era de loc hotărâtă ; în mijlocul acelor stâncĭ, ecoul avea miĭ de gurĭ şi greŭ de tot era să lămureştĭ de unde venea un zgomot.

După câte-va momente de căutare zadarnică, Herman ne maĭ auzind nicĭ un zgomot în jurul săŭ—porni înainte.

Ofiţerul era penibil impresionat de prezenţa aceluĭ mister veşnic pe care nu reuşesc să-l lumineze.

La început crezu că nu era decât ecoul propriilor săĭ paşĭ, căcĭ zgomotul înceta îndată ce dânsul se oprea din mers.

Dar ritmul acelor paşĭ nu se potrivea cu ritmul paşilor săĭ. Necunoscutul mergea cu un pas regulat, măsurat, mereŭ acelaş, pe când dânsul făcea diferite săriturĭ când maĭ repezĭ, când maĭ încete.

Nerăbdător, ofiţerul se opri din noŭ şi cu o voce puternică care vibră îndelung din stâncă în stâncă, întrebă :

— Cine e acolo ?

Răspunsul sosi aproape îndată ; dar nu era acela pe care spera ofiţerul să-l audă.

Un strigăt spăimântător se ridică, un fel de râs ascuţit, dureros, diabolic, care se termina cu o notă terminătoare.

Glasurile misterioase ale munteluĭ îl repetară în ecoŭ.

Apoĭ se făcu tăcere. Herman se repezi în direcţia voceĭ care vibrase foarte repede de urechea sa.

Auzi paşiĭ îndreptându-se spre vârfurĭ, îĭ auzi cum se pierdeaŭ din ce în ce maĭ sus până când nu maĭ auzi nimica.

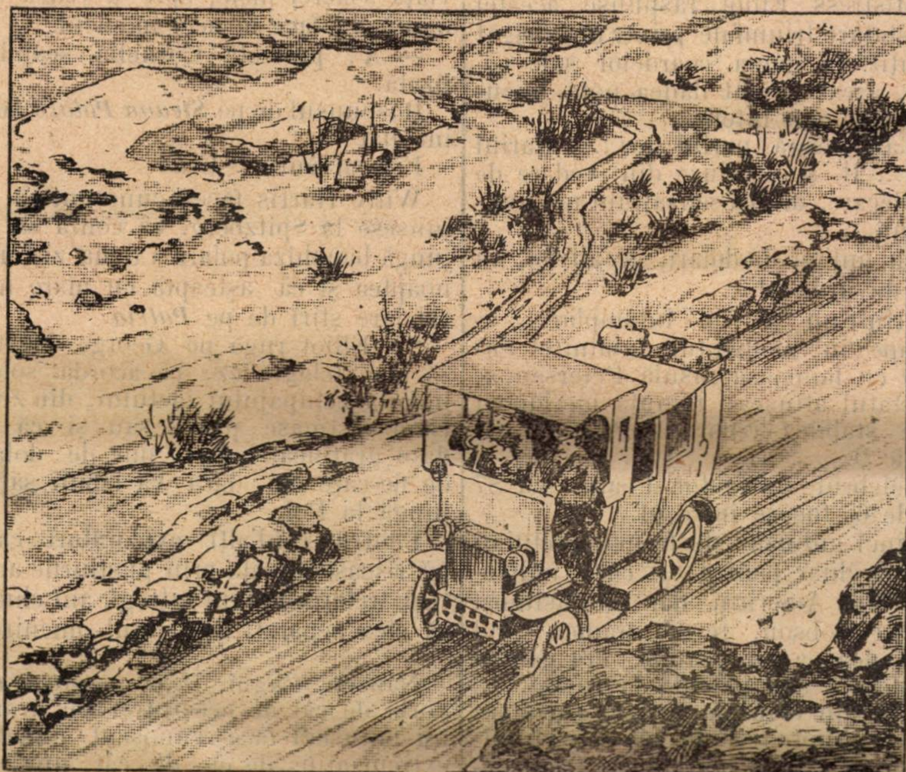
In momentul următor o fulgerare orbitoare despică întunericul.

Furtuna se deslănţui în toată furia eĭ. Atuncĭ se petrecu ceva formidabil. Fulgerul izbucni ea dintr'un vulcan ; părea că luminile ţâşnesc chiar din sânul pământuluĭ. Tunetele înmulţite de ecoul stâncilor se rostogoleaŭ fără întrerupere într'un zgomot de furie gigantică, care se urca ca valurile uneĭ mărĭ împinsă de flux. Fulgerile ţâşneaŭ din toate părţile, din inima deasă a norilor, din vârful stâncilor, din pământul care tremura. S'ar fi zis că Sierra întreagă fusese zguduită de un cataclism şi se despica în sute de bucăţĭ prăbuşindu-se pentru tot-dauna. (Va urma).

In automobil prin Muntenegru

Automobilul, cel maĭ modern dintre toate vehiculele de transport şi călătorie, a deschis turiştilor şi drumul spre sălbăticiunile munţilor. Drumul până la Cetinje, care începe maĭ ales dela Cattaro, ţinea 8 ore şi jum. împreună cu popasul pentru schimbarea cailor şi maĭ cu seamă drumul era răŭ de tot şi călătoria în trăsura cu doĭ caĭ şi fără arcurĭ era obositoare.

Automobilele uneĭ fabricĭ din Franţa carĭ fac de vre-o două lunĭ transportul poşteĭ şi al călătorilor dintre Cetinje şi Cattaro, schimbă totul — cu o lovitură. Austriaciĭ aŭ făcut un drum bun cu ajutorul pionerilor până la a 23-a serpentină a graniţeĭ dintre Austria şi Muntenegru ; de aci până la Cetinje, drumul a fost reparat de către muntenegrenĭ, din ordinul prinţuluĭ, căcĭ automobilul promitea oaspeţĭ maĭ mulţĭ şi cu aceştia un isvor de cîştigurĭ destul de bogat. Descrierea scurtă a uneĭ călătoriĭ în automobil dela Cattaro la Cetinje va interesa desigur pe cititorĭ. Trăsura noastră de 40 caĭ putere, care—din cauza curbelor scurte a fost construită, ingust, — se prezinta ca o admirabilă suitoare de munţĭ. Sue cu uşurinţă scurtele şi aproape perpendicularele serpentine carĭ încep numaĭ decât dupe Cattaro, şi ne duce pe o stradă bine îngrijită, până la serpentina a 23-a—la graniţă. De-aci - după ce am arătat paşaporturile, automobilul ne duse în sus până la serpentina 29, de data aceasta pe drumurĭ maĭ puţin bune, — am simţit numaĭ de cât că suntem în Muntenegru. Vremea admirabilă ne oglindea priveliştea spre Cattaro, peste drumul făcut şi peste serpentinele cele multe, carĭ se împreunaŭ cu sinuozităţĭ scurte, şi ne bucurăm că a trecut totul cu bine, cu toate că eram la o înălţime de 1300 m. şi îngheţasem puţin. Treceam pe lângă culmea Lofken, care era acoperită cu zăpadă şi unde vedeam un tun îndreptat spre Cattaro. De aci, trecurăm prin nişte locurĭ pustiĭ până la Njegu, unde ajunserăm după o oră şi jum Aci furăm primiţĭ prietenos de către ceĭ maĭ bogaţĭ locuitorĭ. Eraŭ, primul funcţionar vamal cu ajutoriĭ săĭ şi prietenosul prelat al locuitorilor, — cu toţiĭ în costum naţional şi cu revolvere uriaşe la brâŭ.

Automobilul coboară domol serpentina

Foarte politicoşĭ, ne-aŭ cerut să le arătăm paşapoartele şi luarăm vin roşu foarte eftin şi foarte bun. De cheltuelĭ marĭ—nicĭ vorbă nu era.

De aci plecarăm iar prin serpentinele foarte aplecate ; automobilul scobora încet fiind ţinut de frână. Automobilul era prevăzut cu opritoare, căcĭ drumul de serpentine şi sinuozităţile aproape inaccesibile şi cu prăpăstiĭ adâncĭ, cer un automobil cât se poate de bun. Puţin înainte de Cetinje nĭ se desfăşoară o privelişte minunată asupra lacului Scutari pe care o pierdurăm din vedere la o cotitură spre a vedea în aceiaş clipă oraşul Cetinje, în vale. Cu o viteză de 45 km. pe oră am ajuns la poştă ; scrisorile, pachetele şi celelalte fură date în primire şi o călătorie în automobil — care se poate numi splendidă — se sfârşi !..

Trad. de **V. Raval.**

ŞEICUL AHMED

Se ştie că dintre toate popoarele, Arabiĭ sunt aceia la carĭ s'aŭ păstrat maĭ bine observarea şi respectul legilor ospitalităţeĭ. Când îşĭ primeşte şi sărbătoreşte oaspele, orĭ ce chestie personală saŭ casnică dispare. Arabul uită preocupările saŭ mâhnirile sale intime şi fatalismul săŭ legendar contribue în bună parte ca să-şĭ păstreze faţa demnă şi liniştită, cu care socoate că trebue să primească pe acela aĭ căruĭ paşĭ aŭ fost călăuziţĭ de Alah spre locuinţa sa.

In luna luĭ August 1893 mă dusesem într'o mică localitate situată la Nord de Kourba, numită Zaomirt-et-Maâissa. Luasem parte la o anchetă criminală ; ancheta terminată, am profitat de faptul că cerul era acoperit de norĭ şi am plecat pe la orele două după amiazĭ, dimpreună cu'n Arab care'mĭ servea de călăuză, silindu-mă să sosesc la Nabeul înainte de-a înopta. La câţĭ-va kilometri de Kourba, furtuna care mugea înăbuşit— se deslănţui brusc. Furăm orbiţĭ fără veste de praf şi inundaţĭ de ploaie. Fulgerile se succedaŭ unul după altul.

«Grăbeşte pasul catâruluĭ dumitale, domnule advocat, îmĭ spuse tovarăşul meŭ de drum, călătoria ta ne-a adus noroc ; ploaia aceasta care cade, curăţă aerul. Să ne continuăm drumul nu ne putem—gândĭ; să mergem decĭ să ne adăpostim în duarul acel pe care-l văd colo în fund, la stânga drumuluĭ.

Urmaĭ sfatul călăuzeĭ şi mă îndreptaĭ înspre duarul arătat. La apropierea noastră câiniĭ se repeziră la noĭ lătrând furios. Lătratul lor făcu să iasă un indigen, care înaintă spre noĭ : «Şeicule Ahmed, îĭ zise tovarăşul meŭ, venim să-ţĭ cerem găzduire şi să aşteptăm în locuinţa ta potolirea furtuneĭ.

— Cu tine şi cu dânsul ne viziteazâ bine-cuvântarea luĭ Alah, răspunse indigenul. Apoĭ ne spuse să ne coborâm de pe catâriĭ noştri, pe care-ĭ dădu în primire unuĭ băeat, iar noĭ intrarăm într'un cort unde era aşternută pe pământ, o rogojină groasă de pae de alefa. Ne aşezarăm pe rogojină şi după ce vorbi câte-va momente cu noĭ, gazda noastră eşi spunându-ne să o aşteptăm.

O oră după aceea se reîntoarse, purtând în mâinile sale o strachină mare de cuscus, în timp ce alţĭ indigenĭ duceaŭ felurite farfuriĭ cu sos roş de pătlăgele

și de ardeĭ, precum și cu carne pe jumătate friptă. Mirosul de oleĭ râncɘd și de unt stricat, care se răspândea din toate bucatele acestea era atât de nesuferit, încât nu mă putuĭ hotărî să gust din ele. Văzând aceasta gazda noastră eși și reintră după câte-va minute aducând ouă moĭ. Geruĭ. s:re, însă de-abia rostisem cererea că mă și căiĭ, de oare ce nu se găsea sare în tot duaru'. Imediat șeicul Ahmed făcu un semn cu mâna și un tânăr indigen foarte chipeș, a căruĭ purtare era de o eleganță aleasă, se apropie de el. «Acesta-i fiul meŭ, Ali,» ne spuse gazda inv luindu-l într'o privire mândră și adresându-se luĭ: «Ali, furtuna începe să se domolească; du-te fiul meŭ, încalecă pe iapa cea verde (prin eufemism indigeniĭ zic «verde», pentru a nu spune «negru»), pleacă până'n duarul vecin și adă-ne sare.

Mă împotriviĭ, stăruiĭ, juraĭ că nu voiu gusta din ouă dacă Ali se va deranja; nimic nu folosi: tânărul porni și noĭ rămaserăm în cort dimpreună cu șeicul Ahmed și cu călăuza mea. O jumătate de oră, o oră, două, trecură. Ali nu se reîntorcea; gazda noastră vizibil neliniștită nu lua parte la conversație. Sosise noaptea, toate zgomotele amuțiseră și nu maĭ auzeam de cât zgomotul picăturilor de ploae căzând în băltoacele de apă. Rupți de oboseală, tovarășul meŭ și cu mine ne lăsarăm în brațele somnuluĭ. De odată furăm deșteptați de un strigăt pătrunzător de femee, îngrozitor și prelung, urmat de urletele înfiorătoare ale câinilor. Dar noaptea, Doamne!, ce sinistre păreaŭ strigătul și lătrăturile acestea! Eram înghețați de spaimă. Ne repezirăm la intrarea cortuluĭ și auzirăm lămurit bocete și țipete jalnice—întrerupte din timp în timp de un strigăt și maĭ spăimântător încă de cât cel dintâĭ.

Ne priveam unul pe altul, zdrobiți, întrebându-ne care să fie pricina acestor strigăte, când la lumina uneĭ torțe văzurăm apropiindu-se un cortegiŭ care aducea întins pe o targă, mort, pe Ali, pe acest tânăr pe care adineauri îl văzurăm plin de viață și de sănătate!

Ni se spuse că întorcându-se de la duarul vecin, iapa se poticnise și că-l trântise la pământ, încât murise pe loc.

Tatăl luĭ îl privea cu o emoțiune dureroasă; eŭ eram consternat, căcĭ eram cauza involuntară a aceste nenorocirĭ.

Pe o rogojină—în fundul cortuluĭ, fu întins corpul tânăruluĭ, a căruĭ gură întredeschisă părea că voește să vorbească.

La un semn al gazdeĭ noastre femeile se îndreptară; după aceia șeicul Ahmed ne făcu să intrăm în cort dimpreună cu toți ceĭ de față, care se așezară lângă dânsul. Fie-care păstra tăcerea lăsându-se în prada tristelor sale gândirĭ. De-o dată trecându-șĭ mâna peste față, șeicul Ahmed zise:

,,Allah singur este mare! Allah singur este vecĭnic!" Apoĭ întorcându-se către unul de față întrebă: ,,Adus-a sare? Se sculară, scotociră cadavrul și-ĭ întinseră un pachet de sare. Atuncĭ adresându-se mie: ,,Stăpâne, îmĭ spuse el, fiul meŭ a adus sarea. Fiĭ bun și fă-mĭ onoarea de a mânca". Și, vârându-șĭ o mână de cuscus în gură, de z'se: ,,Aya, bismillah, ia riadi". (Haĭ! în numele luĭ Allah, domniĭ meĭ (sub-înțelese mâncați).

Sfărâmit, înebunit de cuvintele acestea, de nepăsarea aceasta spăimântătoare, isbucniĭ în lacrimĭ și cu toată rugămintea șeiculuĭ Ahmed și a tuturor celor de față, plecaĭ singur în puterea nopțeĭ, în furtună, îngrozit și întristat...

Th. Simenschy.

Un Balon la Polul Nord

— Urmare —

Prin ceața polară

Telegrama «Regeluĭ arameĭ».— Proces-verbal de record.— Urcați la 2000 metri.— Frigul insuportabil.— Aerosatul devine aeroplan.— Evaporarea idrogenuluĭ.— Intervenția luĭ Bob-Midy.

Mistress Elliot răspunse aceste constatări triumfale printr'un strigăt ascuțit. În gama coardelor sale vocale, acest strigăt dădea nota bucurieĭ celeĭ maĭ intense.

Câștigaseră pariul lor!.. Pariul lor!... Il și pierduse din vedere de la plecare, atâtea sensațiunĭ noĭ avuseseră.

Un milion de dolarĭ, de alt-fel, nu era de aruncat.

Printr'un joc al întâmplăreĭ, aproape în momentul întâlnireĭ *Patrieĭ* cu faimoasa insulă Petersen, aerostatul atinsese minuta meridiană care stabilea recordul Poluluĭ: 87 grade 9.

Celebrul navigator Peary, cu 87 grade 6, fusese întrecut.

Cincĭ milioane de francĭ prețuiaŭ destul chiar pentru orĭ care miliardar din America, dar confusiunea luĭ sir Hobson, regele arameĭ, când va vedea pariul perdut, era pentru sir James maĭ plăcută la gustat.

Una din clausele acestuĭ pariu era că sir Elliot trebuia să țină pe adversarul săŭ în curent cu toate deplasările sale, când va fi pe mare prin T. S. F; și prin birourile telegrafice când se va opri în vre-un port oare-care

Conform acesteĭ clause, se expediase în ajun o telegramă Clubuluĭ Industrieĭ» din New-York și sir Hobson își freca mâinele, constatând că *Steaua Polară* nu maĭ avea termen de cât patru lunĭ. adică o vară numaĭ și că era ancorată într'un port norvegian.

Fără îndoială, considera pariul câștigat.

Telegrama care o primi în urmă îl cufundă într'o mare nedomirire.

Americanul o redactase destul de desluşit și fu expediată de George Durtal, în vreme ce savantul ținea locul pentru câte-va momente Americanuluĭ la barometru și la direcțiunea cârmeĭ.

— E ora când știŭ sigur că se află la club: cu tot sângele săŭ rece, va primi o lovitură bună, zise Americanul. Așĭ da bucuros zece anĭ din viața soacreĭ mele, spre a vedea ce figură va face în acel moment.

— A! protestă Cornelia scandalizată.

Răspunsul de pe *Steaua Polară* sosi imediat:

Era cuvântul: Ura!

Willy Harris făcea cunoscut că ajunsese la Spitzberg, că conta să ajungă banchiza polară a doua zi Lunĭ noaptea și că așteaptă cu mare nerăbdare știrĭ de pe *Patria*.

Sir Elliot rugă pe George Durtal să maĭ telegrafieze că acordă solda îndoită echipajuluĭ iactuluĭ, din ziua când câștigase pariul săŭ și că va da o gratificație de o mie de dolarĭ de fie-care om, daca va isbuti să ajungă la Pol.

Pentru ceĭ-l'alțĭ exploratorĭ care își riscaseră viața prin pustiurile arctice, trebuiseră lunĭ întregĭ, anĭ chiar, să stea separațĭ de restul omenireĭ.

Nansen, Cagni, Peary, spre a nu vorbi de cât de acești treĭ din urmă, nu putuseră face cunoscut punctul extrem atins de eĭ, de cât, unul ajungând în Norvegia iar ceĭ-l'alțĭ doĭ la locurile lor de iernare.

Pentru expedițiunea aeriană, lumea întreagă va putea cunoaște, chiar a doua zi, descoperirea Poluluĭ. Dacă lucrul acesta s'ar întâmpla Duminecă, *New-York Herald* va face cunoscut lumeĭ întregĭ această sensațională descoperire.

Era de necrezut!

Miliardarul ar fi dorit să celebreze, cu paharul în mână, câștigarea pariuluĭ, dar Bob Midy explică că tot ce era lichid pe bord de la «extra-dry» până la whisky, se solidificase.

Trebui dar să stabilească, fără toast, procesul verbal relatând pasagiul cu 87°9.

Cu lucrul acesta fu însărcinat doctorul Petersen. El scrise cu creionul

decumentul care trebuia trimes «clubului Industriei» din New-Iork.

La citirea amănunţită a documentului unde se vorbea de insula Petersen, locotenentul remarcă că ar fi poate imprudent, într'un document oficial, unde nu trebuia să figureze de cât precisiuni geografice, să se facă menţiunea unui pământ pe care nimeni nu l'a văzut până acum şi unde expediţiunea nu s'a oprit.

— Nu l'am văzut poate, zise mistress Elliot, dar l'am simţit, şi ca probă pot să aduc lovitura mea de la umăr.

In urma acestei afirmări, procesul verbal fu semnat de cei cinci pasageri, Bob Midy neavând nici un fel de valoare pe bord, ca factor uman.

Mistress Elliot oferi fie-căruia câte un pahar cu apă caldă îndulcită pe care o încălzise deasupra maşinei de petrol, şi trebui să se grăbească să o soarbă, căci frigul atinsese 37° şi întârziind n'ar fi găsit în pahar de cât un bulgăre de ghiaţă.

— Cu ce stea operezi, doctore?

— Acum, cu *Pollux*. Nu numai că e o stea din cele mari şi nu poate fi confundată în această regiune cu nici una, dar încă are aproape de ea steaua *Castor*, de a treia mărime, pe care o ghicesc mai mult de cât o văd prin obiectivul meu, şi care îmi serveşte de control.

— Aşa dar Polul nu ar fi de cât la 240 klm., distanţa dintre Paris şi Verdune, zise George adresându-se Cristianei.

— Oh! zise tânăra fată, sunt sigură acum că'l vom ajunge.

— Mă rog, întrerupse savantul, aţi ţinut însă socoteală de aplatisarea polară?

— Cum?

— Cred că ştiţi că un grad al meridianului valorează în zona temperată, la Paris de exemplu, 111 kilometri 132 metri, la Equator nu valorează de cât 110 kilometri 560 metri, dar că în schimb măsoară 111 kilometri 707 metri la Pol!

— In adevăr, dar drept să-ţi spun e aşa de mică diferenţa... 2 kilometri în plus peste distanţa ce ne rămâne să parcurgem.

— Pretind, când vom ajunge la Pol, să fixăm acest punct geografic la 300 metri apropiere; 300 metri, înţelegeţi; precisiunea riguroasă a instrumentului meu, o permite. Doui kilometri deci, aŭ o reală importanţă, şi nu la 240 ci la 242 kilometri depărtare de Pol ne aflăm.

— Linişteşte-te, scumpe doctore, zise surâzând Americanul; aceşti doi kilometri s'aŭ şi trecut de când ai început discuţia.

Călătoria se sfîrşea în condiţiuni cum nimeni nu îndrăznise să spere. Sania-automobil care credeaŭ că o să cadă, părea să fie ţinută solid de ultima curea şi afară de o nouă ciocnitură, George Durtal nu se mai temea că greutatea de 380 kilograme, s'ar putea desface şi să precipite «Patria» în abisurile extrem de friguroase.

O singură grije apăsa asupra tutulor: pluteaŭ într'o ceaţă că nu se putea vedea nimic.

Dacă ajungeaŭ la Pol şi nu ar fi putut în relaţiunea oficială să descrie ansamblul regiunei descoperite, rezultatul expediţiunei ar fi fost foarte micşorat.

— Avem acum toate şansele să ajungem, observă miliardarul; dar dacă timpul nu se schimbă, vom trece deasupra axei pământului ca un orb printr'o galerie de tablouri.

Toată lumea fu de aceeaşi idee, şi se începu o discuţie asupra lucrului ce era de făcut ca trecerea *Patriei* deasupra Polului Nord să nu fie un sbor repede în această «noapte albă».

— Dacă ne-am coborâ, zise Americanul, am vedea poate mai puţin, căci, fără îndoială, această ceaţă trebue să fie mai deasă cu cât te apropii de pământ.

— Poate că ar fi şi imprudent să facem cei 200 kilometri cari ne mai rămân, la o mică înălţime, observă George Durtal; căci nu ne aflăm deasupra unei banchize, saŭ suntem deasupra unui pământ, nu ştiŭ nimic. De ce să riscăm o ciocnire?

— Cum am făcut deasupra piscului amicului nostru Petersen, adăogă sir James Elliot.

La rândul său, mistress Elliot luă vorba:

— Eŭ nu pot să cred că nu e la Pol o umflătură ce se poate observa.

— Dar îmi trebue o ridicătură, un deal cel puţin spre a'mi construi un observator, zise Petersen. Căci cred că vă închipuiţi că dacă ajungem astă-zi cu atâta uşurinţă acest punct nu voiŭ mai avea de cât un gând: să reviŭ spre a face cu instrumentul meu observaţiunile esenţiale. Ori, spre a ridica un observatoriu, trebue un munte, mic dacă voiţi, dar trebue unul.

Cristiana surâse.

— Inchipueşte-l construit la moment de o baghetă de zână, zise ea; ce ai putea să observi pe o ceaţă ca asta, domnule savant?

— Să sperăm că sunt sesoane, saŭ ani când atmosfera se degajează, ca peste tot, de alt-fel. Cine ştie? poate că iarna pe aici, în timpul nopţei de şease luni, e un timp splendid cu o atmosferă limpede care măreşte intensitatea luminoasă a stelelor.

Nu, n'am să renunţ aşa de uşor la acest vis de a vedea Polul, într'un timp, mai mult saŭ mai puţin apropiat, o misiune ştiinţifică, studiind emisferul boreal şi mai ales interesanta problemă a originei umanităţei.

— Şi vei primi să fii şeful? întrebă Americanul.

— Cu cea mai mare plăcere... Nansen a suportat 52°; noi avem acum 43°, vântul ne biciueşte şi indurăm aceasta destul de bine, graţie îmbrăcămintei noastre destul de groase şi măşcilor noastre. Dacă la Pol, în plină iarnă e 60, 65 grade, la această temperatură se poate trăi destul de bine cu proviziuni şi alcool.

— Eŭ credeam că alcoolul nu poate fi lichid la 60 grade, zise Americanul.

— Nu. Când e absolut, devine vâscos într'un amestec de protoxid de azot lichid şi de acid carbonic, adică la 100° sub zero. El a fost de alt-fel solidificat la — 130 grade; dar pentru frigul mare de la Pol, se poate întrebuinţa la ori ce.

— Viitorul e al alcoolului, zise Americanul. Va înlocui de acum înainte benzina în maşine. Colegul meŭ, regele petrolului, va pune în practică lucrul acesta cât de curând.

— Sir James, întrerupse de-o dată savantul, am răspunsul la problema care ne-o pusesem mai adineauri.

— Ce problemă?

— Ne întrebam ce am putea face ca să nu trecem pe de-asupra Polului fără să ne oprim puţin...

— Ai găsit vre-un mijloc?

— Am unul: dacă vom vedea, trecând pe la Pol, ceea-ce n'a văzut nici un ochiŭ omenesc, admiteţi că neam împlinit programul?

— De sigur!... Dar ce vrei să zici?

— Nici un om n'a văzut, până astăzi, steaua polară la zenit, pe verticala sa... Noi o vom putea vedea, va trebui să o vedem...

— Dar cum va fi posibil cu această ceaţă? Steaua polară e numai de a treia saŭ a patra mărime.

— Chiar aşa: n'avem de cât să dominăm ceaţa; nu e aşa de deasă ca să nu putem eşi, înălţându-ne cu o mie de metri, de exemplu. E o altitudine pe care o poate atinge *Patria*.

Dacă luneta instrumentului meŭ poate pătrunde acest văl de ceaţă spre a descoperi o stea de prima mărime, e fiindcă nu-i de cât o uşoară desime deasupra aerostatului. Spre pământ trebue să fie mai deasă, bine înţeles, şi nu vom mai vedea nimica; o mie de metri mai sus, va trebui să găsim un cer limpede şi pe o zi slabă de vară, steaua polară va fi vizibilă la zenitul nostru.

— Dar, doctore, interveni George Durtal, zenitul nostru e plafondul *Patriei*. Nu o vom putea vedea de cât stând pe supapă.

Se făcu tăcere. Doctorul nu prevăzuse această obiecţiune aşa de simplă, dar nu se descurajă.

— Ascultaţi-mă, zise el. Steaua polară poate că nu o vom putea vedea. Dar ştiinţificeşte, observaţiunile ce voi face asupra celorlalte stele din jurul polarei, o să aibă aceeaşi valoare. Dacă dovedesc, de exemplu, că am văzut în aceeaşi oră Capra şi Alfa la aceeaşi înălţime zenitală, saŭ Argol la aceeaşi înălţime cu Wega, lumea savantă nu s'ar putea îndoi de trecerea noastră pe la Pol, căci numai la Pol — şi din nici o altă parte a globului — se poate face această constatare. In alte părţi aceste stele sunt, pentru observator, la înălţimi zenitale diferite.

— Dacă crezi această demonstraţie real necesară, sir James, zise George Durtal, voi încerca să domin această ceaţă care, în adevăr, nu poate fi aşa de deasă.

— Rămâne să hotărască doctorul, zice Americanul.

— Voiŭ avea de făcut în plus o observaţiune solară destul de importantă, când vom vedea limpede conturul astrului, adăogă savantul.

Soarele văzut la Pol, la o oră hotărâtă, ocupă o poziţiune care nu lasă nici o îndoială astronomilor asupra locului de unde a fost observată această poziţiune.

— Nu mai avem de cât 370 kilograme de nisip, zise ofiţerul, care socotise sacurile atârnate în jurul bordajului. Trebue economisit. Să începem mai întâi să ne scăpăm de ghiaţa depusă pe nacelă.

Toată lumea se puse pe lucru şi în timp foarte scurt se uşură nacela cu vre-o trei-zeci de kilograme.

Ascensiunea începu. George Durtal aruncă trei saci cu nisip şi la orele 2 *Patria* a jungea la o altitudine de 1920 metri.

Americanul arătă termometrul care marca 57 grade.

Acest punct trebue să fi fost minimum temperaturei atinsă de expediţiune, căci unită cu curentul constituia o suferinţă care nu putea fi mult timp îndurată.

Mistress Elliot şi Cristiana se refugiaseră sub cort, fie care îşi pusese pe faţă o mască de lână, căci alt-fel risca să le îngheţe nasul în câte-va minute. Respiraţia îngheţa imediat şi se transforma sub mască în stalactite de ghiaţă.

Ceaţa nu scăzuse de loc, poate chiar devenise mai deasă, şi doctorul, foarte contrariat, constată că se înşelase în observaţiunile sale: Pollux de abia se mai zărea...

Trebue să fi fost la latitudinea 89° 13'... la 47' de Pol!

Nu mai erau de cât 87 kilometri!

Dar când se auzi această ţifră, nici unul nu se sculă să aplaude saŭ să se extazieze.

George Durtal, rugat de sir Elliot, găsi în voinţa sa puterea necesară spre a telegrafia aceste cuvinte:

«O să fim la Pol peste două ore».

Dar trebue să lase manipulatorul şi nu auzi răspunsul «Stelei Polare», căci frigul devenise pentru toţi o suferinţă insuportabilă. Membrele le ereaŭ înţepenite, respiraţia greoae ca şi cum o greutate de plumb le-ar fi apăsat umerii.

— Trebue să ne coborâm, zise Americanul, e intolerabil.

Savantul făcu un gest care spunea că e de aceeaşi părere.

(Va urma).

Poşta Redacţiei

D-lui V. Raval.—Vom utiliza ce va fi cu putinţă. Deocamdată v'am publicat aceste două bucăţi. Stăruiţi însă mai mult asupra limbei în care traduceţi. Faceţi traduceri mai uşoare, — note de călătorie, spre exemplu.

Acti Mase-Groeg.— Ingrijiţi stilul şi subiectul. Traduceţi, mai bine descrieri de excursiuni.

D-lui Vânturică. — Ne temeam zadarnic să începem publicarea?

NOUILE PREMII

LA

„ZIARUL CALATORIILOR"

Cu începere de azi, „Ziarul Călătoriilor" care apare săptămânal în 16 paginĭ și conține o materie aleasă și variată, tratând despre toate întâmplările de pe mare și de peuscat, acordă următoarele nouĭ premiĭ de valoare abonaților săĭ:

1) **Un elegant pat de bronz**, cumpărat de la cunoscutul magazin «Industria Metalică» Marcu, Bucureștĭ, bulevardul Elisabeta No. 8, cel maĭ eftin și bine asortat din toată țara în mobile de bronz și fier.

2) **Una pușcă de vânătoare,** foc central, cu două țevĭ, cal. 12, țeava din stânga choke-bore, cheia de deschidere între cocoașe.

3) **Un pistol automatic,** de buzunar cu 6 focurĭ, demontabil instantaneŭ cu mâna, în 3 bucăți, englezesc, de la renumita fabrică «Webley-Scott» care cântărește numaĭ 300 grame și întrebuințează cartușe cu iarbă fără fum și glonț metalic, având un tir până la 200 metri.

4) **Una carabină de salon,** «Flobert» 6 m. m. pentru glonț și alice.

Toate acestea cumpărate de la cunoscutul magazin de arme și munițiunĭ din Capitală, B. D. Zisman, furnisorul curțeĭ regale, Bucureștĭ, 44 calea Victorieĭ.

5) **Un gramofon perfecționat,** cu pavilion mare, mișcător, în formă de floare, braț acustic și diafragmă pneumatică de concert, împreună cu 6 plăcĭ, cumpărat de la marele magazin de muzică «Jean Feder», Bucureștĭ, calea Victorieĭ 54.

6) **Una mandolină de palisandru,** ornată cu sidef.

7) **Una vioară de paltin,** model Stradiwarius, complect montată cu abanos, adevărate instrumente de concert, ambele cumpărate dela magazinul general de muzică «La Harpa», Bucureștĭ, str. Colțeĭ 5.

8) **Un prețios ceasornic remontuar,** de buzunar pentru bărbat, placat aur sistem american.

9) **Un frumos inel de aur,** pentru damă, cu un rubin și două diamante, cumpărate de la cunoscutul magazin de ceasoarnice și bijuteriĭ «Ceasornicăria Colțeĭ», strada Colțeĭ 31.

10) **Una bicicletă Iolanda,** marca cea maĭ bună.

11) **Un biuroŭ de stejar,** cu 5 cutiĭ, foarte elegant, cumpărat de la magazinul I. Wiedemau, bulevardul Elisabeta No. 7.

12) **Două lăzĭ cu sticle de lichiorurĭ fine,** cumpărate de la renumita destilerie *Ch. Bresson*, str. Dr. L. Varnali 12 și 14.

13) **Un aparat de stins foc „Pluto"** recunoscut de toate autoritățile ca cel maĭ bun, cumpărat de la cassa M. Carniol Fiul, din Bucureștĭ strada Carol I No. 30.

Toate aceste premiĭ se pot vedea în expoziția permanentă din administrația ziaruluĭ nostru.

Prețul abonamentuluĭ: 5 leĭ pe un an; **2,60** pe 6 lunĭ.

Anul XII. — No. 664. 10 BANI IN TOATA ȚARA Mercuri, 27 Ianuarie, 1910

ZIARUL CĂLĂTORIILOR

ȘI AL INTÂMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI
Lei 5.—Pe un an in toată țara
« 2.60 « ½ « « « «

Redacția și Administrația
No. 11, Strada Brezoianu, No. 11.

ZIARUL CĂLĂTORIILOR
Apare odată pe săptămână
— MARȚEA —

Automobilul zbura ca o săgeată. — (Vezi pag. 4088)

RECORDUL TIGRULUI

Ar trebui s'o auziţi pe însăş miss Marjoria Lindner spunând această poveste. Voi căuta însă s'o redaŭ aici aşa cum am auzit-o, rămânând bine înţeles ca să vă imaginaţi d-stră accentul expresiv al tinereĭ povestitoare.

Trebue să spunem maĭ întâi cine este eroina, şi în ce împrejurări s'a petrecut aventura.

Miss Marjoria era în epoca aceea — şi nu e tocmai mult de atunci — logodnica amicului meŭ Robert Hall, — bine cunoscut sub numele de Bob, un individ care avea oare-care greutate în administrarea pădurilor domeniale din Himalaya.

Cred chiar că miss Marjoria se va căsători cu Bob la vara viitoare, atunci când dânsul va înainta în grad, şi va fi numit într'un loc maĭ puţin îndepărtat de civilizaţia omenească.

In acel timp însă, Bob era maĭ izolat de cât un călugăr pustnic în schitul săŭ pierdut. Trăia în jurul izvoarelor Sutledz, unde era întovărăşit numaĭ de câţi-va indigenĭ şi avea de supraveghiat plantaţiile guvernământuluĭ, — operă destul de grea, pentru că avea de luptat cu toate soiurile de animale, domestice şi sălbatice, şi pe deasupra şi cu focul.

Slujba luĭ Bob, nu era prin urmare nicĭ de cum o sinecură. Numaĭ rare orĭ putea să lipsească de la postul săŭ, şi de şi îşi făcea datoria într'un mod onorabil, robia aceasta continuă îi era de multe orĭ nespus de apăsătoare; dar maĭ ales era apăsătoare pentru miss Majoria Lindner.

Dar zeul care are grijă de soarta celor carĭ se iubesc, prevăzuse se vede lucrurile acestea, şi de şi până atuncĭ nu se putuse instalase încă o linie de drum de fier până la frontieră, automobilul era inventat şi miss Marjoria putea avea plăcerea de a se duce de câte va orĭ pe lună să-şi vadă logodnicul în mijlocul câmpieĭ sale sălbatice.

Călătoria cu automobilul prin aceste locurĭ nu este de loc uşoară; dar miss Marjoria primise o educaţie cu totul specială de la tatăl eĭ, maiorul Lindner, şi acolo unde mulţĭ bărbaţĭ ar fi dat îndărât, dânsa mergea înainte, spre cea maĭ mare dezolare a fricosuluĭ Trot, pe care soarta îl făcuse servitorul eĭ.

Domnul acesta ar fi fost mult maĭ bucuros să rămâe în vre-un elegant apartament din Londra, ocupându-se cu lustruitul bibelourilor; dar vezĭ că, nimenĭ nu-ĭ ceruse părerea. De altfel şi acum, rolul săŭ de mecanic şofeur se reduce maĭ mult la îngrijirea automobiluluĭ.

Indată ce e vorba însă de mers la drum, Trot nu maĭ are nimica de făcut, El rămâne în automobil ca un figurant, pentru a impune respect populaţiilor prin statura sa înaltă, saŭ în cel maĭ rău caz, să strângă un şurub în timpul drumuluĭ. Cu toate acestea, are şi dânsul dreptul să tremure de frică, când miss Majoria dă drumul automobiluluĭ cu o viteză vertiginoasă, pe pantele cele maĭ înclinate.

Şi într'o zi, pe când miss Marjoria se dusese să-l vază pe Bob în mijlocul plantaţiilor sale, şi se reîntorcea acum la Simla, interveni o aventură.

Drumul cobora mereŭ la vale, printr'un câmp pustiŭ, unde n'ar fi fost de loc plăcut să te surprindă un accident de automobil.

Şi miss Marjoria mâna cu toată viteza, după obiceiul eĭ; Trot, de frică, găsise că era maĭ bine să adoarmă.

Acuma ajunseseră într'un loc unde trebuiaŭ să treacă o apă în vad.

Pe aicĭ trebuiaŭ să meargă maĭ încet, şi să fie cu cea maĭ mare băgare de seamă.

Când fură aproape să iasă din apă, automobilul suferi o sguduitură puternică, şi Trot nu-şi putu stăpâni un strigăt de groază.

Miss Marjoria însă nicĭ nu întoarse capul, ci râse în tăcere, căcĭ nimica n'o bucura maĭ mult, de cât un accident de automobil.

Ea dădu din noŭ viteză maşineĭ, şi, nu maĭ avu altă grijă de cât aceea de a nu greşi direcţia.

Pietrile gemeaŭ sub roatele automobiluluĭ, şi sguduirile motoruluĭ se comunicaŭ prin manivela cârmeĭ până la braţele conducătoareĭ, ca o descărcare electrică.

Miss Marjoria, înclina'ă deasupra cârmeĭ, cu ochiĭ ficşĭ, avea impresia că ţinea în mâinĭ propria sa existenţă, legată de aceea a maşineĭ, — o existenţă arzătoare, înfrigurată, supra-omenească.

Drumul era destul de drept prin locurile acelea şi totuşi, vehiculul se înclină mereŭ spre stânga. Poate că, în timpul cât străbătuseră mlaştina, se stricase ceva, căcĭ se auziaŭ din când în unele pocniturĭ curioase.

Dar de vreme ce automobilul maĭ înainta încă, miss Marjoria credea că nu prea are de ce să se nelinişte ască.

Abia maĭ târziŭ, ajunse până la urechile sale un gemăt plângător, şi-şi spuse că trebuia să se întâmple ceva neobişnuit.

* * *

—«La început, povesteşte miss Marjora, am crezut că automobilul trecuse peste corpul vre unuĭ animal mic, care fusese surprins de vehicul şi nu maĭ avusese timp să fugă. Şi cum continuam să aud gemătul acesta, mi-am zis că animalul era târât de maşină, şi mă gândiam că ar fi bine să opresc. De odată însă, gemătul se schimbă într'un răget puternic, şi atuncĭ inima mi-a îngheţat, căcĭ recunoscusem strigătul de desperare al tigruluĭ.

„In acelaş timp îmĭ simţiĭ gâtul şi părul înfiorat de o suflare violentă, fierbinte, care nu era de loc datorită vântuluĭ, ci era suflul uneĭ fiinţe viĭ".

Şi îndrăzneaţa fată ghici la spatele eĭ corpul ameninţător al fiareĭ.

Ce trebuia să facă?

Primul gând fu să oprească maşina şi întoarse repede manivela. Dar în aceiaş clipă fiara îĭ dădu o lovitură de ghiară peste umăr.

Singura scăpare era prin urmare numaĭ fuga, zgomotul, cursa nebună. Miss Marjoria înţelese lucrul acesta şi dădu maşineĭ toată viteza de care era capabilă. Vehiculul vibră ca un animal biciuit, se repezi şi porni furios înainte.

Atuncĭ urmă ceva spăimântător: o cursă necugetată pe un drum cu povârnişurĭ repezĭ, cu miĭ de primejdiĭ, cu evocarea morţiĭ la fie-care clipă. —

«Că am trăit clipele acestea, spune miss Marjoria, că de o sută de orĭ am fost aproape să mă rostogolesc în prăpastie, că m'am lăsat condusă de o lumină supranaturală...— toate acestea ar însemna nimica.

«Dar am simţit aproape de obrazul meŭ suflarea fiareĭ, am auzit mereŭ strigătele sale furioase, am trăit atâtea clipe teribile, cu ghiara morţiĭ atârnată deasupra mea.

«Tigrul era tot aşa de fricos ca şi mine; de aceea gemea mereŭ şi nu îndrăznea să mă atace.

Dar oare servitorul ce se făcuse în timpul acesta? Marjoria nu se putea gândi la asemenea lucrurĭ, pentru că o singură clipă de neatenţie i-ar fi putut fi fatală. Un moment îĭ veni gândul să se arunce cu automobil cu tot în abis, de cât să maĭ aştepte atacul furios al fiareĭ. Dar instinctul de conservare fu maĭ puternic. Cursa continuă.

Poate că în cele din urmă tigrul, înspăimântat, avea să fugă.

Din fericire, la o cotitură a drumuluĭ, vehiculul suferi o zguduitură aşa de puternică, în cât tigrul căzu la pământ.

In clipa următoare, când fiara se desmetici, automobilul era departe, pentru că Marjoria nu înceteni nicĭ o clipă viteza.

Abia într'un târziŭ, când îşi dădu seama că tigrul nu maĭ e la spatele eĭ, înceteni mersul.

. . . .

Aceasta este aventura pe care mi-a povestit-o anul trecut la Simla, în timpul baluluĭ de Cr ciun, miss Marjoria.

Trot nu s'a ales din toată această aventură de cât numaĭ cu un braţ zdro-